

GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.

LETNO POROČILO

za leto 2014

Ljubljana, marec 2015

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE.....	1
POSŁANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE	2
I. POSLOVNO POROČILO.....	4
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2014.....	5
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2014	5
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA POSLOVNO LETO 2015.....	6
4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2014	8
4.1. Analiza makroekonomskega okolja.....	8
4.2. Stanje v gradbeni panogi.....	9
4.3. GVO danes.....	10
4.4. Ekonomska analiza poslovanja	12
4.4.1. Prihodki.....	12
4.4.2. Odhodki	16
4.4.3. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov	16
4.4.4. Sredstva.....	17
4.4.5. Kapital in obveznosti.....	19
4.4.6. Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (produktivnost)	21
4.5. Obratni kapital	22
4.5.1. Terjatve.....	22
4.5.2. Obveznosti.....	23
4.5.3. Zaloge.....	24
4.5.4. Operativni cikel	25
4.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja.....	25
4.6.1. Kazalniki	26
5. PRODAJA IN NABAVA.....	35
5.1. Obseg prodaje	35
5.2. Naročniki	35
5.3. Dobavitelji.....	35
5.4. Investicije.....	35
6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA	36
7. UČINKOVITOST IZVAJANJA STORITEV VZDRŽEVANJA.....	37
8. UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	38
8.1. Tveganja delovanja	38
8.2. Tržna tveganja.....	38
8.3. Finančna tveganja.....	39
8.3.1. Kreditno tveganje	39
8.3.2. Plačilnosposobnostno tveganje.....	39
9. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	40
9.1. Organiziranost	40
9.2. Zaposleni.....	41
9.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja	41

9.2.2.	Polni in skrajšani delovni čas in invalidi.....	42
9.2.3.	Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi	42
9.2.4.	Prihodi in odhodi (fluktuacija)	43
9.2.5.	Izobrazbena struktura	44
9.2.6.	Letni ocenjevalni razgovori	44
9.2.7.	Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih.....	44
9.2.8.	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	47
9.2.9.	Študij ob delu	48
9.2.10.	Štipendije, strokovna delovna praksa in pripravništvo	49
9.2.11.	Stroški dela	49
9.2.12.	Povprečna plača	50
9.2.13.	Izraba delovnega časa	50
9.2.14.	Skrb za zaposlene, upokoјence in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	51
9.2.15.	Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost.....	51
9.2.16.	Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev	52
10.	SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	52
11.	SKRB ZA OKOLJE.....	53
12.	RAZISKAVE IN RAZVOJ	55
13.	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	55
14.	IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	56
II.	RAČUNOVODSKO POROČILO.....	57
1.	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	58
1.1.	Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014	58
1.2.	Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014....	58
1.3.	Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2014.....	59
1.4.	Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014	61
1.5.	Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014	62
2.	POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.	63
2.1.	Splošno o družbi.....	63
2.2.	Podlaga za sestavo	64
2.3.	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	66
3.	POJASNILA K IZKAZOM	69
3.1.	Čisti prihodki od prodaje	69
3.2.	Drugi prihodki od poslovanja	69
3.3.	Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije	70
3.4.	Stroški storitev	70
3.5.	Stroški dela	70
3.6.	Drugi odhodki poslovanja	71
3.7.	Finančni prihodki in odhodki	71
3.8.	Davek iz dobička in odloženi davki	71
3.9.	Neopredmetena sredstva	72
3.10.	Opredmetena osnovna sredstva	74
3.11.	Finančne naložbe v odvisna podjetja	75
3.12.	Druge finančne naložbe	75
3.13.	Odložene terjatve za davek	76
3.14.	Zaloge.....	76

3.15.	Poslovne in druge terjatve.....	77
3.16.	Denar in denarni ustrezniki.....	78
3.17.	Kapital in rezerve.....	78
3.18.	Rezervacije.....	79
3.19.	Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti	80
3.20.	Prejeta posojila.....	80
3.21.	Vnaprej vračunani stroški in odhodki	81
3.22.	Potencialne in prevzete obveznosti.....	81
4.	DRUGA RAZKRITJA.....	82
4.1.	Posli s povezanimi strankami	82
4.2.	Stroški revizorja	83
4.3.	Upravljanje finančnih tveganj	84
5.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	86
6.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	87

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664
DAVČNA ŠTEVILKA	40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0510 0801 0150 169, Abanka Vipava d.d. SI56 0600 0094 1745 169, Banka Celje d.d. SI56 3000 0000 0372 726, Banka Volksbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
TELEFON	+386 1 234 19 50
FAKS	+386 1 234 18 03
ODVISNA DRUŽBA	GVO Telekommunikation GmbH Daimlerstr. 3DE 48703 Stadtlohn, NRW Bundesrepublik Deutschland (Lastništvo 100,00% GVO, d.o.o.)

Družba GVO, d.o.o. je nastala kot uresničenje poslovne zamisli združiti vse lastne zmogljivosti s področja izvajanja del pri gradnji in vzdrževanju telekomunikacijskega kabelskega omrežja družbe Telekom Slovenije d.d. v ločeno družbo, jo ustrezno organizirati in opremiti ter ji zaupati v izvedbo strokovno najzahtevnejša dela s tega področja.

Zamisel se je začela uresničevati v letu 2002, ko je bila v okviru družbe Telekom Slovenije d.d., ustanovljena Enota GVO, ki je s 1. 1. 2004 prerasla v hčerinsko podjetje GVO, d.o.o.

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

GVO, d.o.o. ima v Zvezni Republiki Nemčiji hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH. Njeno letno poročilo je na voljo na sedežu družbe GVO, d.o.o..

POS LANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

Poslanstvo

Naše poslanstvo je zagotavljanje celovitih rešitev s področja projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagrajujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj.

Vizija

Naša vizija je ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki na teh ključnih segmentih dosega pomemben tržni delež tudi na ostalih trgih Evropske Unije.

Vrednote

Vodenje z zgledom: Vodje na vseh nivojih s svojim odnosom do sodelavcev, osnovnih sredstev, kvalitete dela, spoštovanjem pravilnikov in navodil ter sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja in odločitve dajejo zgled vseh zaposlenim.

Medsebojno spoštovanje: S spoštovanjem vseh deležnikov gradimo uspešne odnose. Spoštujemo vse sodelavce, ne glede na organizacijsko umeščenost ali vrsto del, ki jih ti opravljajo, dobavitelje, podizvajalce, naročnike in kupce. Prizadevamo si za spoštovanje njihovih želja, predlogov in potreb v okvirih, ki omogočajo stabilno finančno poslovanje in ohranjanje tržne moči našega podjetja.

Prevzemanje odgovornosti: Vsak delavec prevzema odgovornost za svoja dejanja in odločitve. S kakovostno in pravočasno opravljenim delom, z odgovornim ravnanjem z osnovnimi sredstvi, drobnim inventarjem, osebno varnostno opremo in drugimi delovnimi sredstvi. Odgovorni smo do sebe in vseh svojih sodelavcev, s svojimi dejanji pa si prizadevamo ohranjati zdravo in spodbudno delovno okolje.

Odprto in razumljivo komuniciranje: Z odprtim in razumljivim komuniciranjem gradimo medsebojno zaupanje, med sodelavci in v odnosih do ostalih deležnikov (dobavitelji, podizvajalci, naročniki, kupci ter ostala, nesegmentirana javnost). Pisno komunikacijo dopolnjujemo z ustno, kadar lahko tako dosežemo višjo stopnjo medsebojnega razumevanja.

Napak ne ponavljamo: Lastne napake in napake sodelavcev razumemo kot priložnosti, da se iz njih čim več naučimo, in jih ne ponavljamo.

Težave rešujemo konstruktivno: Reševanja težav, ki jih zaznamo v delovnem procesu, se lotevamo konstruktivno. Ob identifikaciji težave najprej pomislimo na možne rešitve in korake, ki so potrebni za doseg postavljenih ciljev.

Reklamacije obravnavamo skrbno: Vsako reklamacijo obravnavamo skrbno, spoštljivo in z najvišjo stopnjo prioritete, saj je od načina reševanja reklamacij odvisna podoba podjetja v javnosti ter njegov ugled. Kadar je le mogoče, po zaključku postopka reševanja reklamacije preverimo, ali je stranka zadovoljna z načinom reševanja reklamacije in s končnim rezultatom. Odzive uporabimo za morebitne spremembe postopkov, s ciljem višje stopnje zadovoljstva strank.

Uvodna beseda direktorja družbe

Poslovno leto 2014 je bilo za GVO izjemno zahtevno. V mesecu februarju je Slovenijo zajela naravna nesreča – žledolom, ki je na omrežju Telekoma Slovenije pustil posledice, kakršnih ne pomnimo. Sledile so poletne nevihte s strelami, ki so povzročale dodatne napake, ter jeseni še obilno deževje in poplave, ki so prav tako pustili posledice na omrežju Telekoma Slovenije.

Zaradi vremensko pogojenih dejavnikov smo zato v preteklem letu večino svojih resursov namenili sanaciji poškodb, predvsem žledoloma, na omrežju Telekoma Slovenije. V prvi polovici leta smo večino svojih resursov namenili intervencijski odpravi napak in čim prejšnji vzpostavitvi ponovnega delovanja omrežij, v drugi polovici leta pa smo vzpostavljene provizorije sanirali in izvajali trajnejše rešitve, na nekaterih delih tudi v obliki investicijske obnove obstoječih telekomunikacijskih linij. Po zaključku sanacije smo močno intenzivirali aktivnosti pri izvajanju rednih, načrtovanih investicij Telekoma Slovenije, da smo v letu 2014 izpolnili vse načrtovane investicije.

Zaradi namenitve vseh razpoložljivih resursov sprva na odpravo napak in kurativno vzdrževanje omrežja Telekoma Slovenije, nato pa na pospešeno izvajanje rednih investicij, da smo jih zaključili v predpisanih rokih, smo v preteklem letu močno povečali obseg poslovanja z matično družbo. Projekte na trgu, ki se še vedno sooča s pomanjkanjem večjih investicij, pa smo izvajali v nekoliko manjšem obsegu, kot je bilo načrtovano.

V Zvezni Republiki Nemčiji smo za hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH v mesecu juniju zaključili obsežnejši projekt gradnje optičnih omrežij na ključ, ki smo ga s projektiranjem začeli izvajati v začetku leta 2013. Zaradi narave del, ki so zajemala tudi gradbena dela in zaradi katerih smo bili odvisni tudi od vremenskih pogojev, smo projekt sicer zaključili kasneje, kot je bilo sprva načrtovano, a v zahtevanem obsegu in kvaliteti. Zaradi podaljšanja trajanja projekta smo hčerinski družbi GVO Telekommunikation GmbH delovno silo za izvajanje tega projekta zagotavljali dlje, kot je bilo predvideno, kar je rezultiralo v povečanem obsegu stroškov dela, ki pa jih hčerinska družba ni bila zmožna v celoti poplačati. Ob koncu leta, ko se je izkazalo, da so terjatve do hčerinskega podjetja neizterljive, smo sprejeli odločitev o odpisu neizterljivih terjatev, kar je kot enkratni dogodek sicer negativno vplivalo na rezultate poslovanja matične družbe GVO, a nam hkrati omogoča, da v poslovno leto 2015 zakorakamo pripravljeni in očiščeni vseh slabih terjatev.

Preteklo leto smo zaključili z desetino višjim obsegom čistih prihodkov od prodaje kot v letu 2013. Zaradi omenjenega enkratnega dogodka je bil dosežen EBITDA v preteklem letu za desetino nižji od doseženega v letu 2013, nižja sta bila tudi EBIT in čisti poslovni izid, poslovno leto pa sta pozitivno zaključila tako matična družba GVO, kot tudi hčerinska družba GVO Telekommunikation GmbH. S pomočjo ukrepov optimizacije poslovanja in stroškovnega prilagajanja tržnim razmeram smo izboljšali večino preostalih kazalnikov uspešnosti poslovanja: pomembno smo znižali obseg zapadlih terjatev, znižali smo obseg obratnega kapitala ter povečali produktivnost in dodano vrednost na zaposlenega. Nadaljevali smo z zniževanjem zadolženosti pri matični družbi in po znižanju obsega kratkoročnega kredita začeli odplačevati tudi dolgoročni kredit, s čimer še naprej povečujemo finančno samostojnost in kreditno sposobnost ter vzpostavljamo ustrezne pogoje za pričakovane nove investicije v projekte javno-zasebnega partnerstva v prihodnjih letih.

V prihodnjih letih bomo nadaljevali z optimizacijo procesov in prilagajanjem tržnim razmeram, s čimer bomo ohranjali svoj tržni delež na trgu. V tujini pridobljena znanja in izkušnje bomo izkoristili za širitev poslovanja na tuje trge, pri čemer se bomo osredotočili na vremensko neodvisne projekte s področij projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij, kjer nam znanja in izkušnje ob ustrezni organizaciji omogočajo doseganje pozitivnih rezultatov in zahtevanega donosa na kapital. Za matično družbo bomo še naprej zagotavljali najvišjo stopnjo zanesljivosti pri vzdrževanju njenega omrežja in odpravi napak ter zagotavljali vse potrebne resurse za izvajanje načrtovanih investicij.

Po izjemno turbulentnem letu, v katerem smo dokazali svojo zanesljivost tudi v izjemnih razmerah, zaključili večji projekt v Nemčiji in utrdili temelje za prihodnje poslovanje, vstopamo v novo poslovno leto pogumno in z visokimi pričakovanji.

Borut Radi
Direktor

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2014

- Leto 2014 je v veliki meri zaznamovala naravna nesreča – žledolom, ki je konec januarja in v začetku februarja pustil velike posledice na kabelskem omrežju Telekom Slovenije.
- Skozi celo leto smo gradili dodatne priključke na odprta širokopasovna omrežja v našem upravljanju, predvsem na območju Dolenjske (občine Mokronog-Trebelno, Mirna Peč, Trebnje, Mirna, Šentrupert in Žužemberk) ter občin Sevnica in Slovenske Konjice.
- V avgustu 2014 smo operaterjem začeli ponujati dostop do razpoložljivih kapacitet na odprtih širokopasovnih omrežjih na Dolenjskem ter v občinah Sevnica in Slovenske Konjice.
- Uspešno smo opravili obnovitveno zunanjo presojo sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2008 ter sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004.
- Za hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH v Nemčiji smo zaključili večji projekt gradnje optičnih omrežij na območju severozahodne Nemčije.

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2014

V poslovnem letu 2014 smo uspešnost poslovanja spremljali skozi vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti, ki zajemajo celovit in uravnotežen pogled na uspešnost poslovanja družbe. Kazalnike smo opredelili s pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov (ti. Balanced Scorecard), tako da so poleg finančnega vidika upoštevali tudi vidike strank, notranjih procesov ter učenja in rasti. Izhodišče za opredelitev ključnih kazalnikov poslovanja je bila vizija družbe, iz katere izhajajo ključne usmeritve ter posamezni strateški cilji.

S pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov smo za vsakega izmed ključnih strateških ciljev pripravili strateški zemljevid, ga podrobno analizirali ter pretvorili v posamezne aktivnosti. Nadalje smo opredelili posamezne kazalnike, s katerimi je mogoče meriti uspešnost posameznih aktivnosti, ter nazadnje izbrali ključne kazalnike z največjim vplivom na doseganje strateških ciljev in skozi njih zasledovanje vizije družbe.

V letu 2014 smo dosegli večino načrtovanih ključnih kazalnikov uspešnosti, in sicer:

- Rast čistih prihodkov od prodaje je bila višja od načrtovane;
- Bonitetno oceno AJ PES smo ohranili na obstoječem nivoju;
- Znižali smo razmerje med obsegom zapadlih terjatev in čistimi prihodki od prodaje;
- V postopkih javnega naročanja s področja projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijske infrastrukture smo dosegli načrtovano uspešnost;
- Rast prihodkov na TK segmentu v okviru povezanih podjetij je bila višja od načrtovane;
- Delež prihodkov od prodaje na tujih trgih je bil višji od načrtovanega;
- Za večje projekte ter projekte na novih trgih smo izvajali pokalkulacije, s katerimi smo ocenjevali njihovo uspešnost in stroškovno učinkovitost;
- Spremljali in prilagajali smo normative na segmentu telekomunikacij;
- Optimizirali smo kvaliteto podpornih storitev (razmerje med stroški in povprečno stopnjo zadovoljstva s storitvami, ki ga izvajamo vsako leto), ki jih zagotavlja matična družba;
- Znižali smo zadolženost pri matični družbi.

Kazalniki, kjer nismo dosegli načrtovanih vrednosti, nam ostajajo v spodbudo in hkrati izziv za prihodnja obdobja:

- Na področju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij nismo povečali tržnega deleža, saj v letu 2014 ni bilo razpisanih novih projektov gradnje odprtih širokopasovnih omrežij;
- Na segmentu elektroenergetike nismo dosegli načrtovane stopnje rasti, kar je posledica predvsem izpada projekta elektrostrojne opreme v predoru Markovec (kjer je bil konzorcij ponudnikov na javnem razpisu, v katerega je bil vključen GVO, sicer cenovno najugodnejši, a ni uspel pridobiti posla);
- Ciljno vodenje še ni bilo uvedeno v vseh organizacijskih enotah;
- Odstotek deležev z najmanj tremi različnimi usposobljenostmi ni bil dosežen, saj so bila načrtovana usposabljanja odložena zaradi polne zasedenosti na odpravi posledic žledoloma ter kasneje zaradi pospešenega izvajanja investicij.

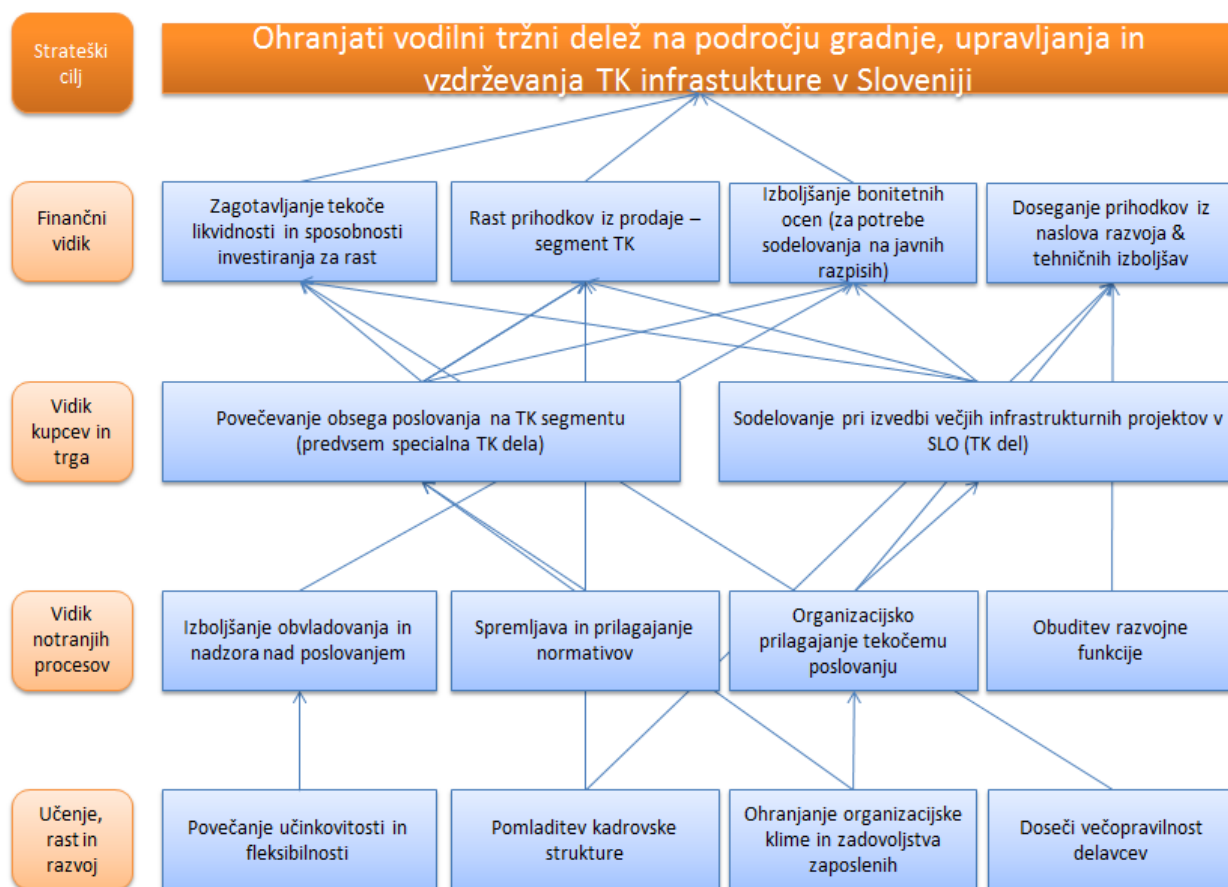
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA POSLOVNO LETO 2015

Na podlagi naše vizije ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki na teh ključnih segmentih dosega pomemben tržni delež tudi na ostalih trgih Evropske Unije, smo za poslovno leto 2015 opredelili naslednje ključne strateške usmeritve:

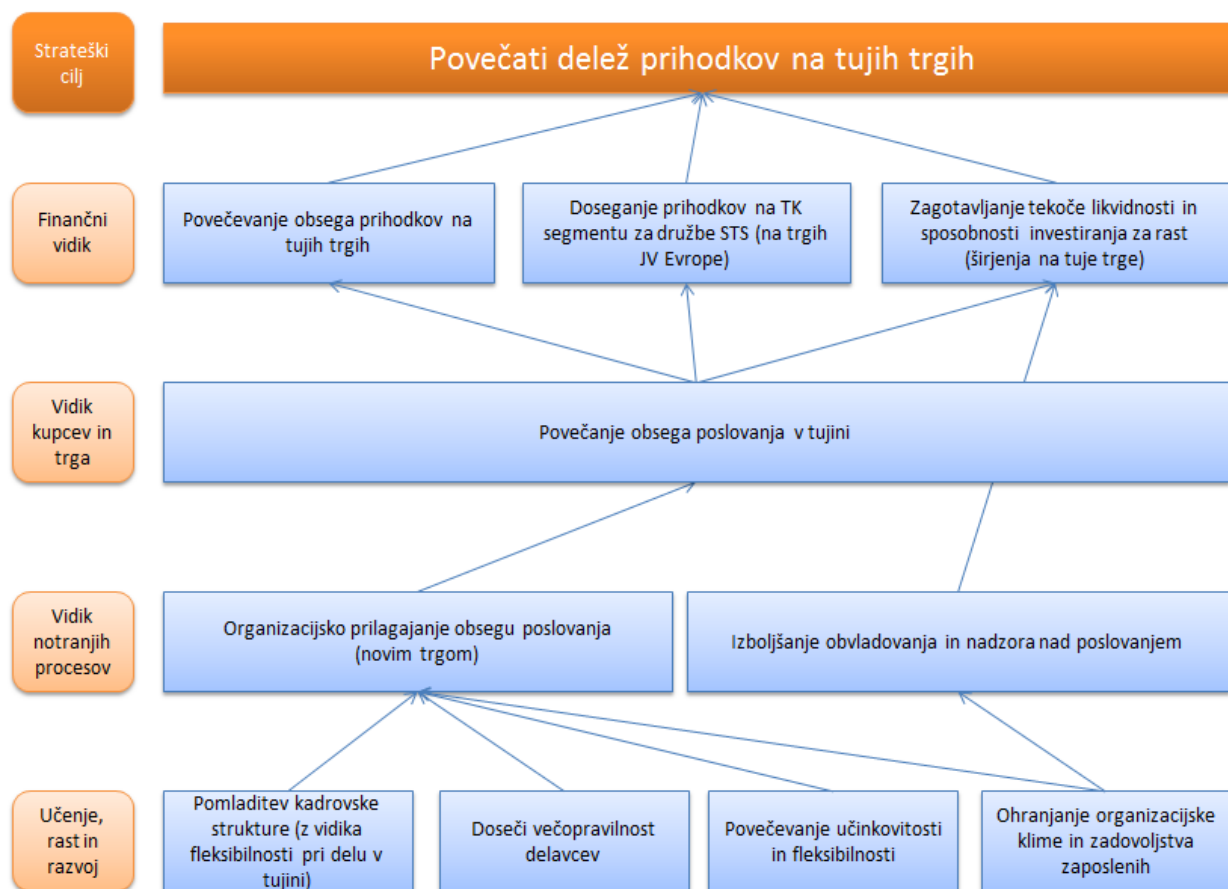
- Obdržati vodilni tržni delež na področju gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji;
- Ohraniti vlogo močnega igralca na področju specialnih del na vseh vrstah telekomunikacijskih kabelskih omrežij v regiji;
- Sodelovati na večjih projektih gradnje telekomunikacijskih omrežij v regiji (projektiranje, montažna dela, izvršilno-tehnična dokumentacija);
- Sodelovati s podjetji v Skupini Telekom Slovenije na večjih investicijskih projektih v državi in regiji;
- Povečati tržni delež na trgu gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij ter prevzem dodatnih omrežij v upravljanje;
- Povečati penetracijo na obstoječih odprtih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO.
- Pridobiti pomemben tržni delež na področju elektroenergetske infrastrukture (nizki in jaki tok).
- Povečevanje deleža prihodkov izven Skupine TS in v tujini.

Za dva ključna strateška cilja smo pripravili strateški zemljevid, s pomočjo katerega bomo ta dva cilja zasledovali in merili našo uspešnosti pri njunem zasledovanju. Strateški zemljevid je prikazan na slikah 1 in 2.

Slika 1: Strateški zemljevid za strateški cilj »Ohranjati vodilni tržni delež na področju gradnje, upravljanja in vzdrževanja TK infrastrukture v Sloveniji«

Slika 2: Strateški zemljevid za strateški cilj »Povečati delež prihodkov na tujih trgih«

Uspešnost pri zasledovanju strateških ciljev bomo tudi v letu 2015 merili s pomočjo uravnoteženega sistema kazalnikov.

4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2014

4.1. Analiza makroekonomskega okolja

Kratkoročni kazalniki nakazujejo nadaljevanje okrevanja gospodarstva v evrskem območju v zadnjem četrtletju 2014; cene nafte so se decembra še znižale in dosegle najnižjo raven v zadnjih petih letih. Po padcu v tretjem četrtletju so se obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti, vrednost opravljenih del v gradbeništvu in prihodek v trgovini na drobno oktobra povečali (desezonirano) in bili večji kot pred letom. Oktobra in novembra se je nekoliko izboljšal tudi kazalnik gospodarske klime. Podobno kot ostale institucije je decembra tudi ECB znižala napovedi za gospodarsko rast v letu 2015 (1,0 %), in sicer zaradi slabših pričakovanj glede rasti izvoza in investicij. Decembra so se cene nafte znižale za nadaljnjih 20 % in znašale 50 EUR/sod.

Vrednosti kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti v Sloveniji, vezanih predvsem na tuje povpraševanje, so se na prehodu v zadnje četrtletje ohranile na visoki ravni, kazalnikov, vezanih predvsem na domače povpraševanje, pa so se zmanjšale. Realni izvoz blaga je oktobra sicer ostal na podobni ravni kot predhodni mesec, ki pa je precej večja medletno. Ob rasti v vseh skupinah panog po tehnološki zahtevnosti se je oktobra povečal obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti, ki je tudi medletno precej večji. Aktivnost v gradbeništvu pa se je oktobra znova zmanjšala in je bila po daljšem obdobju manjša tudi medletno. Po rasti v predhodnih mesecih se je oktobra zmanjšal tudi prihodek v trgovini na drobno, ki ostaja na podobni ravni kot pred letom. Kazalnik gospodarske klime, ki se je do sredine leta izboljševal, je v drugi polovici leta ostal na podobni ravni, ki pa je bila precej višja kot konec leta 2013.

Razmere na trgu dela se še izboljšujejo. Naraščanje števila delovno aktivnih se je oktobra nadaljevalo, v desetih mesecih pa je bilo medletno večje za 6.294 oseb. Vidno medletno rast so beležili v nekaterih dejavnostih zasebnega sektorja, kjer so tudi kazalniki aktivnosti večji kot pred letom. Podjetja pa ostajajo previdna pri zaposlovanju, tako da je več kot polovica skupne rasti posledica povečanja v zaposlovalnih dejavnostih, ki se ukvarjajo s posredovanjem delovne sile, po naši oceni predvsem v gradbeništvu in predelovalne dejavnosti. Med glavnimi razlogi za nadaljnje zmanjšanje števila registriranih brezposelnih (desez.) je večje zaposlovanje. Konec decembra jih je bilo 119.458, kar je 3,7 % manj kot konec leta 2013. K oktobrskega nadaljnjemu povišanju povprečne bruto plače na zaposlenega sta prispevala zasebni in javni sektor.

Medletna inflacija konec leta 2014 (0,2 %) je bila najnižja po osamosvojitvi. Ob nadaljevanju šibkega domačega povpraševanja in občutnem znižanju cen surovin v drugi polovici leta so bile cene v večini skupin decembra medletno nižje. K nizki inflaciji so prispevale predvsem nižje cene energentov, pa tudi hrane in trajnih dobrin, prispevek storitev pa je bil pozitiven. Slednje je v pomembni meri posledica enkratnega dejavnika ob koncu leta, ko so se premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po novembrskem znižanju decembra vrnila na predhodno raven, v letu 2013 pa je do znižanja prišlo decembra. Podobna cenovna gibanja so značilna tudi za celotno evrsko območje, kjer je bila decembra zabeležena deflacija (-0,2 %).

Zniževanje kreditne aktivnosti bank se nadaljuje. Obseg kreditov domačim nebančnim sektorjem se je, brez upoštevanja oktobrskega prenosa terjatev na DUTB v višini 1,1 mrd EUR, v enajstih mesecih 2014 znižal za 1,3 mrd EUR, kar je za približno tretjino manjše znižanje kot v enakem obdobju leta 2013. Povečuje se samo kreditiranje države, obseg kreditov podjetjem in NFI ter gospodinjstvom pa se znižuje, vendar se je slednje več kot prepolovilo. Obseg vlog gospodinjstev in države se je v letu 2014 povečal, banke pa so še naprej zmanjševale obveznosti do tujine in tudi do ECB. Delež terjatev z zamudami nad 90 dni se je po septembrskem občutnem povišanju oktobra zmanjšal na 13,2 %.

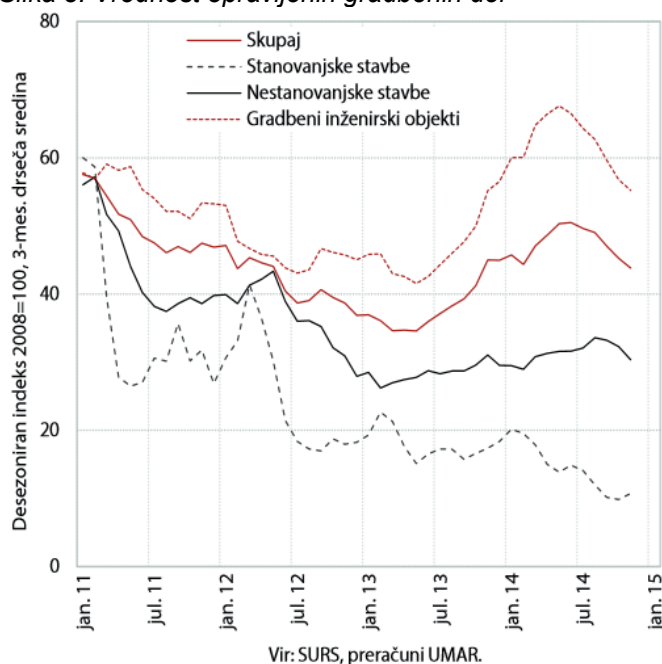
Javnofinančni primanjkljaj je po prvih desetih mesecih leta 2014 znašal 1,138 mrd EUR, kar je 266,7 mio EUR manj kot v enakem obdobju leta 2013. Medletno znižanje je predvsem posledica ukrepov in enkratnih dogodkov na strani prihodkov, delno pa krepitve gospodarske aktivnosti, ki je dodatno prispevala k rasti glavnih kategorij davčnih prihodkov. Na izdatkovni strani so se znižali izdatki za nekatere tekoče transfere, za blago in storitve, rezervo in plačila v proračun EU. Višja kot v enakem obdobju predhodnega leta pa so plačila obresti in investicijski izdatki.

4.2. Stanje v gradbeni panogi

Gradbena aktivnost se je novembra znova nekoliko znižala in bila tudi medletno nižja. Aktivnost v gradnji inženirskih objektov se po znatni krepitvi konec leta 2013 in na začetku leta 2014 od maja znižuje. Krepitev je bila posledica zaključevanja evropsko sofinanciranih projektov ob izteku finančne perspektive (predvsem projekti komunalne infrastrukture). Aktivnost v gradnji nestanovanjskih stavb se je v poletnih mesecih zmerno okrepila, v zadnjih treh mesecih pa znova znižala; v gradnji stanovanjskih stavb pa se je, ob znatnih mesečnih nihanjih, spet precej znižala.

Zaloga pogodb v gradbeništvi je bila konec novembra za 11,9 % nižja kot konec leta 2013. Zaloga pogodb v gradbeništvi, ki se je v letu 2013 močno povečala (za 35,5 %), se je v prvih enajstih mesecih leta 2014 znižala za 11,9 %. V gradnji inženirskih objektov se je zaloga pogodb v tem obdobju znižala za 10,3 %, v gradnji stanovanjskih stavb za 17,8 %, v gradnji nestanovanjskih stavb pa je ostala približno nespremenjena.

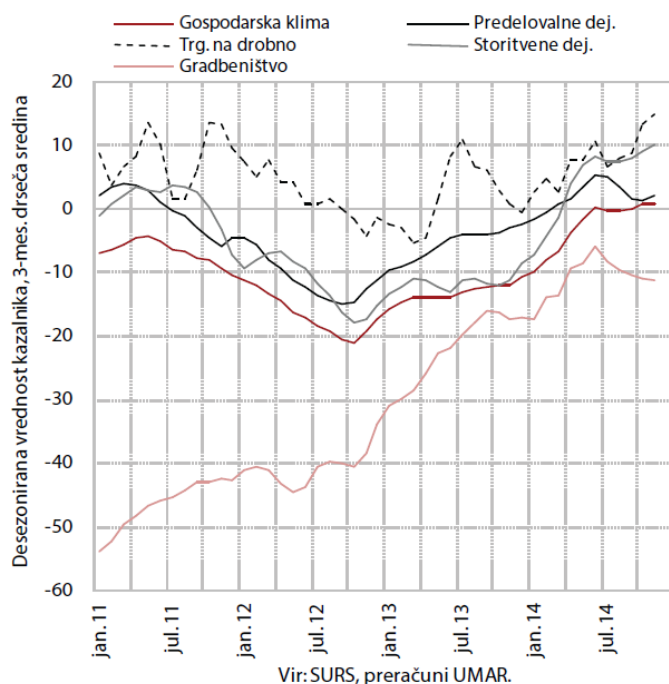
Slika 3: Vrednost opravljenih gradbenih del

(Vir: Urad za makroekonomske analize in razvoj, Ekonomsko ogledalo – januar 2015)

Razpoloženje v gospodarstvu, ki se je do sredine leta izboljševalo, je v drugi polovici leta ostalo na podobnih ravneh. V drugi polovici leta se je zmanjšala vrednost kazalnika zaupanja v gradbeništvi in nekoliko tudi v predelovalnih dejavnostih. Nadalje pa se je njegova vrednost povečala v trgovini na drobno in storitvenih dejavnostih. Decembra je zaupanje v večini dejavnosti ostalo podobno kot v predhodnih mesecih.

Slika 4: Poslovne tendence

(Vir: Urad za makroekonomske analize in razvoj, Ekonomsko ogledalo – december 2014)

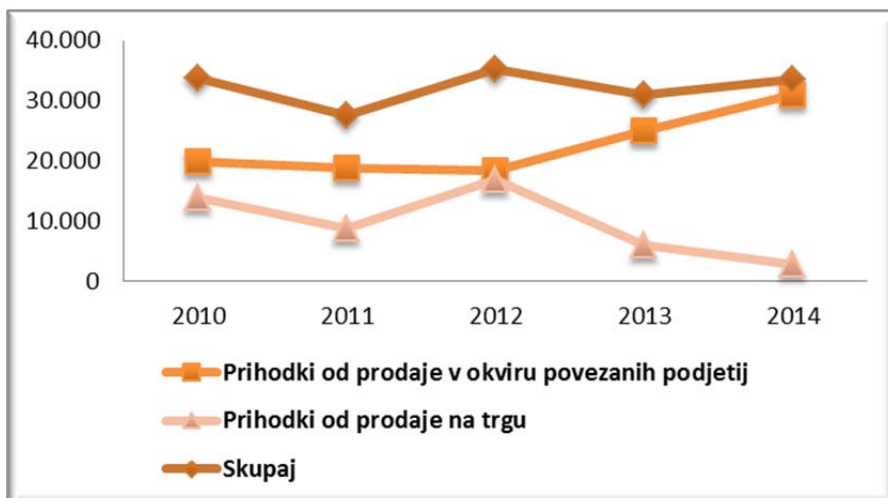
4.3. GVO danes

GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu proizvodnje na teh področjih dela.

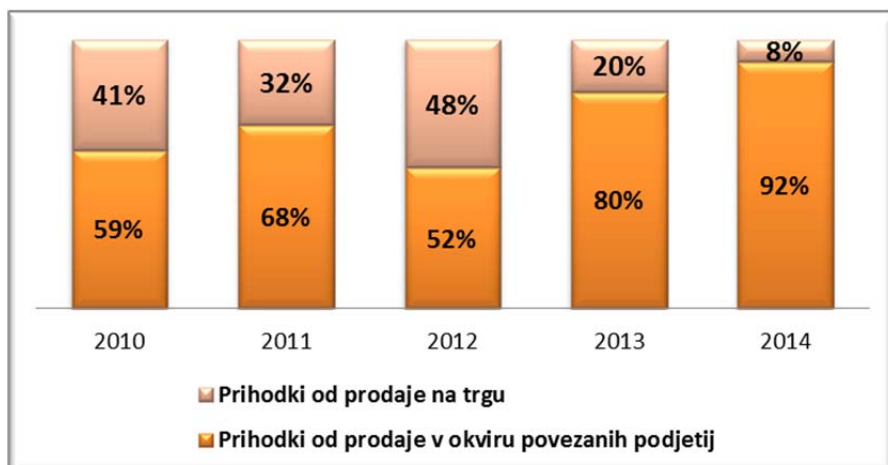
Pomemben delež prihodkov GVO še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, čeprav se je v zadnjih petih letih delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu, gibal med 20% in 46% vseh prihodkov. Ključni preboj na trgu je GVO dosegel leta 2008, ko je pogumno zakorakal v prva projekta javno-zasebnega partnerstva s področja gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, hkrati pa je intenziviral svoje aktivnosti na področju pridobivanja poslov neposredno na trgu, kar se danes odraža na poslovanju. V preteklih letih je k večjemu obsegu prihodkov na trgu pomembno pripomogla tudi pridobitev novih projektov javno-zasebnega partnerstva ter poslov na novih trgih, predvsem na trgu gradnje elektroinstalacij, sončnih elektrarn in na trgu Zvezne Republike Nemčije.

V letu 2014 je na razmerje prihodkov, ustvarjenih znotraj Skupine Telekom Slovenije, in prihodkov, ustvarjenih na trgu, pomembno vplival pojav žledoloma, ki je na omrežju Telekoma Slovenije pustil velike posledice. Zaradi tega izrednega dogodka je GVO v letu 2014 večino svojih resursov angažiral za odpravo napak na omrežju Telekoma Slovenije ter po sanaciji poškodb začel pospešeno izvajati redne in izredne (kot posledica žledoloma) investicije Telekoma Slovenije. Dodatno je na razmerje prihodkov vplivalo izvajanje storitev za hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH, ki svoje prihodke dosega neposredno na trgu, dela pa izvaja z delavci, ki jih najema pri matični družbi GVO, saj se prihodki, ustvarjeni v Zvezni Republiki Nemčiji beležijo kot dohodki znotraj Skupine Telekom Slovenije.

Slika 5: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

Slika 6: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2010 – 2014

Pri tem ne smemo zanemariti dejstva, da je GVO v obdobju zadnjih petih let močno racionaliziral svoje poslovanje tako z zniževanjem ključnih stroškov, kot z zniževanjem števila zaposlenih, ki ga je zaradi izvajanja del na trgu Zvezne Republike Nemčije začasno povečal šele v letu 2013. Z ustrezno organiziranostjo in z uspešno zaježitvijo stroškov podizvajalcev (večino del je GVO v preteklih letih prevzel v lastno režijo in znižal stroške podizvajalcev) se je GVO lahko zoperstavil izzivom, ki jih prinašajo zgoraj opisane spremenjene gospodarske razmere in tako obranil pozitivne poslovne rezultate.

4.4. Ekonomska analiza poslovanja

4.4.1. Prihodki

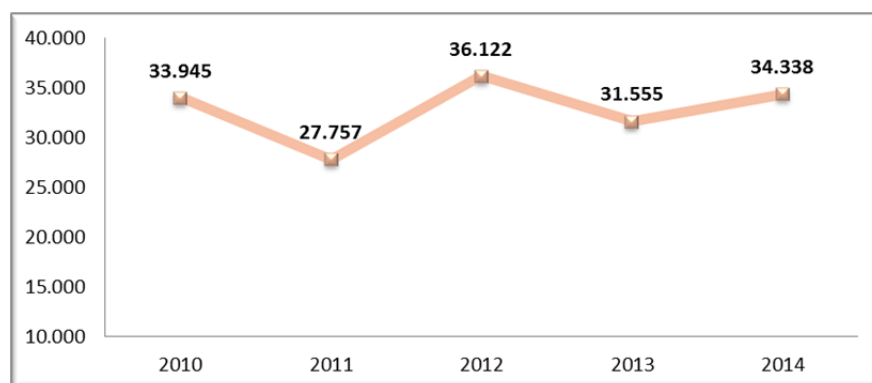
Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2014 znašali 34.338 tisoč EUR, od tega je 33.598 tisoč EUR (98%) čistih prihodkov od prodaje, 728 tisoč EUR (2%) je drugih prihodkov iz poslovanja in 12 tisoč EUR (manj kot 1%) finančnih prihodkov. Glavnino prihodkov GVO ustvarja z izvajanjem poslovne dejavnosti, le 2% prihodkov je iz naslova neposlovnih aktivnosti. V primerjavi z letom 2013 se je obseg čistih prihodkov od prodaje povečal za 9%. Drugi prihodki iz poslovanja so v primerjavi z letom 2013 višji za 15%, finančni prihodki pa za 11%.

Tabela 1: Struktura prihodkov primerjalno 2014 in 2013

Prihodki v 000 EUR	2014		2013		Indeks 2014/2013
Čisti prihodki od prodaje*	33.598	97,8%	30.910	98,0%	109
Drugi prihodki od poslovanja*	728	2,1%	635	2,0%	115
Finančni prihodki	12	0,0%	11	0,0%	111
Skupaj prihodki	34.338		31.555		109

Slika 7: Gibanje prihodkov v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

Čisti prihodki od prodaje

V strukturi čistih prihodkov od prodaje, predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 92%, prihodki od prodaje na trgu pa 8%. Povečanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij je posledica povečanja obsega del do matične družbe Telekom Slovenije, d.d. zaradi povečanega obsega vzdrževalnih in investicijskih del iz naslova sanacije posledic žledoloma ter izvajanja storitev za hčerinsko podjetje GVO Telekommunikation GmbH.

Tabela 2: Struktura čistih prihodkov od prodaje primerjalno 2014 in 2013

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	30.864	92%	24.872	80%	124
Prihodki od prodaje na trgu	2.734	8%	6.038	20%	45
Skupaj	33.598		30.910		109

Tabela 3: Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2010 - 2014

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2010	2011	2012	2013	2014
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	19.889	18.717	18.436	24.872	30.864
Prihodki od prodaje na trgu	13.865	8.753	16.752	6.038	2.734
Skupaj	33.754	27.470	35.188	30.910	33.598

*V prikazu so izvzeti prihodki iz naslova rezervacij za odpravo napak v garancijski dobi

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj v višini 46% ter prihodki od vzdrževanja in odprave napak v višini 45%. Prihodki, doseženi do hčerinske družbe GVO Telekommunikation GmbH (gradnja optičnih omrežij v Nemčiji) predstavljajo 4%, prihodki od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja predstavljajo 2%, ostali prihodki pa 3% vseh prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij.

Upad prihodkov v letu 2014 glede na leto prej je bil zabeležen le na segmentu prihodkov od GVO Telekommunikation GmbH, saj je bil v mesecu juniju zaključen večji projekt gradnje optičnih omrežij v severozahodni Nemčiji, ki smo ga izvajali od leta 2013. Največjo rast v absolutnih vrednostih smo zabeležili na segmentih vzdrževanja in odprave napak ter investicijskih gradenj (za Telekom Slovenije), kar je posledica povečanega obsega del iz naslova sanacije posledic žledoloma, v relativnem pogledu pa smo največjo rast zabeležili na segmentu prihodkov od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, kjer so prihodki zrasli za 83% glede na leto 2013.

Tabela 4: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij primerjalno 2014 in 2013

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Prihodki od investicijskih gradenj	14.160	46%	10.677	43%	133
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	13.941	45%	10.433	42%	134
Prihodki od GVO Telekommunikation GmbH	1.134	4%	2.547	10%	45
Prihodki od uporabnine za OŠO	671	2%	367	1%	183
Ostali prihodki	958	3%	848	3%	113
Skupaj	30.864		24.872		124

Slika 8: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru v okviru povezanih podjetij v obdobju 2010 – 2014

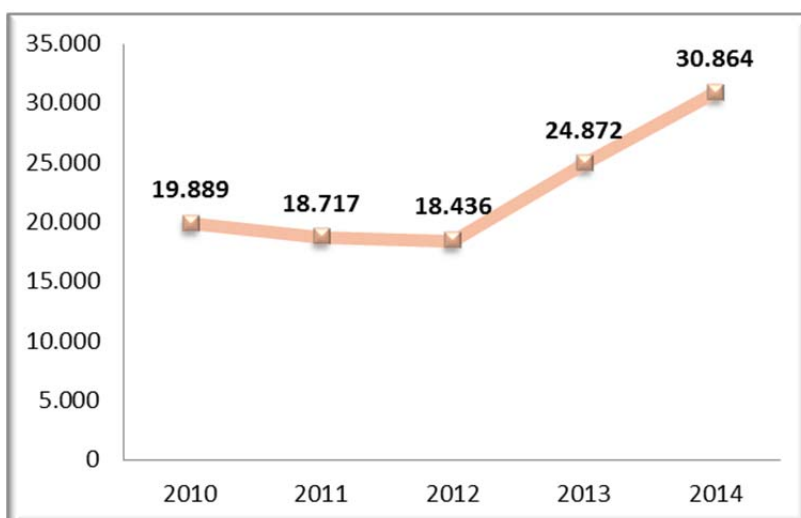

Tabela 5: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2010 - 2014

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij (v 000 EUR)	2010	2011	2012	2013	2014
Prihodki od investicijskih gradenj	11.210	10.442	10.067	10.677	14.160
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	8.679	8.199	8.131	10.433	13.941
Prihodki od GVO Telekommunikation GmbH	-	-	-	2.547	1.134
Prihodki od uporabnine za OŠO	-	76	238	367	671
Ostali prihodki	n.p.	n.p.	n.p.	848	958
Skupaj	19.889	18.717	18.436	24.872	30.864

Obseg prihodkov iz naslova ključnih storitev, ki prinašajo tudi najvišji obseg prihodkov, je v zadnjih letih stabilen. Prihodki od investicijskih gradenj so bili v letu 2014 višji zaradi dodatnih investicij Telekoma Slovenije ob sanaciji posledic žledoloma, prihodki od vzdrževanja in odprave napak pa so bili močno povečani tako zaradi žledoloma, kot tudi zaradi poplav in vremenskih ujm, ki so Slovenijo prizadele v letu 2014.

Stabilno rast beležimo pri prihodkih od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja v okviru povezanih podjetij, kar je posledica tako gradnje novih omrežij v preteklih letih, kot tudi povečevanja števila zgrajenih in aktivnih priključkov na obstoječih omrežjih.

Prihodki od prodaje na trgu

V strukturi prihodkov od prodaje na trgu (izven Skupine Telekom Slovenije) največji strukturni delež v višini 38% predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj TK omrežij, prihodki od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu predstavljajo 19%, vse ostale vrste prihodkov (storitve na elektroenergetskih omrežjih, geodetske, projektantske in druge storitve) pa skupaj 43% prihodkov od prodaje na trgu.

V letu 2014 smo zaradi osredotočenja na odpravljanje posledic žledoloma in s tem povezanih dodatnih investicij v okviru povezanih podjetij rast prihodkov zabeležili le na segmentu uporabnine

Tabela 6: Struktura prihodkov od prodaje na trgu primerjalno 2014 in 2013

Prihodki od prodaje na trgu (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Prihodki od investicijskih gradenj TK	1.038	38%	3.627	60%	29
Prihodki gradnje OŠO v obliki JZP	0	0%	295	5%	0
Prihodki od uporabnine za OŠO	512	19%	357	6%	143
Ostali prihodki	1.184	43%	1.759	29%	67
Skupaj	2.734		6.038		45

Prihodki iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij

S povečevanjem obsega odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju GVO in povečevanjem števila novih priključkov na teh omrežjih in števila aktivnih priključkov na njih dosegamo stabilno rast prihodkov iz tega naslova.

Tabela 7: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij primerjalno 2014 in 2013

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Prihodki znotraj povezanih podjetij	671	57%	367	51%	183
Prihodki na trgu	512	43%	357	49%	143
Skupaj	1.183		724		163

GVO je v letu 2014 upravljal odprta širokopasovna omrežja:

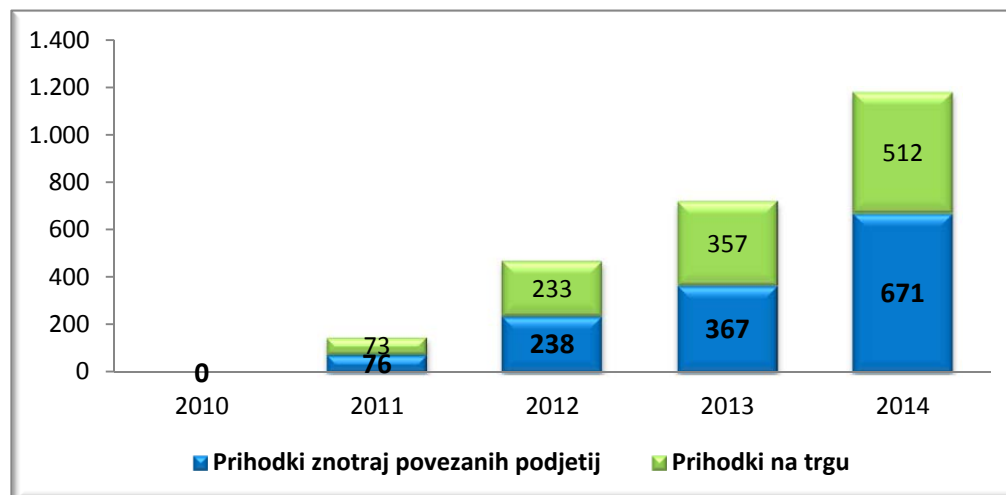
- v Mislinjski in Dravski dolini (občine Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju),
- v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi,
- v občinah Mokronog-Trebelno, Mirna Peč, Trebnje, Mirna, Šentrupert in Žužemberk,
- v občini Sevnica ter
- v občini Slovenske Konjice.

Na vseh omrežjih beležimo vsakoletno rast števila aktivnih priključkov, hkrati pa se na obstoječih omrežjih pojavljajo novi priključki, ki so predvsem posledica novograđenj in naknadnega priključevanja obstoječih objektov na omrežje, kjer se lastniki za priključitev sprva niso odločili.

Tabela 8: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij v obdobju 2010 – 2014

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2010	2011	2012	2013	2014
Prihodki znotraj povezanih podjetij	0	76	238	367	671
Prihodki na trgu	0	73	233	357	512
Skupaj	0	149	471	724	1.183

Slika 9: Gibanje prihodkov od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij v obdobju 2010 – 2014 glede na vrsto kupcev

Stalno rast beležimo tako pri prihodkih znotraj povezanih podjetij, kot tudi pri prihodkih na trgu.

4.4.2. Odhodki

Odhodki v letu 2014 znašajo skupaj 33.965 tisoč EUR, od tega je 99,4% poslovnih odhodkov, 0,6% pa finančnih odhodkov.

Tabela 9: Struktura odhodkov primerjalno 2014 in 2013

Odhodki (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Poslovni odhodki	33.757	99,4%	30.616	99,4%	110
Finančni odhodki	208	0,6%	177	0,6%	118
Skupaj	33.965		30.792		110

Poslovni odhodki

V strukturi poslovnih odhodkov v letu 2014 predstavljajo največji strukturni delež stroški dela, ki znašajo 34% vseh poslovnih odhodkov. Sledijo stroški podizvajalcev v višini 27%, stroški materiala v višini 20%, stroški storitev v višini 9%, amortizacija v višini 5% ter stroški goriva za vozni park in delovne stroje v višini 2% poslovnih odhodkov. Drugi odhodki (rezervacije, prevrednotovanje terjatev in preostala prevrednotovanja, usredstvena lastna režija in ostali odhodki) predstavljajo 5% vseh poslovnih odhodkov.

Tabela 10: Struktura poslovnih odhodkov primerjalno 2014 in 2013

Poslovni odhodki (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Stroški Materiala in nabavna vrednost prodanega blaga	6.686	20%	5.850	19%	114
Stroški energije (gorivo)	638	2%	676	2%	94
Stroški storitev	2.871	9%	2.985	10%	96
Stroški podizvajalcev	8.974	27%	7.082	23%	127
Stroški dela	11.388	34%	11.910	39%	96
Amortizacija	1.567	5%	1.438	5%	109
Drugi odhodki	1.633	5%	675	2%	242
Skupaj	33.757		30.616		110

Stroški dela so bili sicer povečani zaradi povečanega obsega izplačil nadur iz naslova intervencijske odprave posledic žledoloma, a znižani zaradi nižjega števila zaposlenih in znižanja posameznih postavka stroškov dela v skladu s sporazumom s Konferenco sindikatov GVO. Skupaj so bili stroški dela za 4 % nižji kot v letu 2013.

Stroški podizvajalcev in stroški materiala so bili zaradi povečanega obsega del večji, kot v letu 2013, in sicer stroški podizvajalcev za 27%, stroški materiala pa za 14%. Stroški amortizacije so bili za 9% višji zaradi aktiviranja preostale vrednosti neopredmetenih osnovnih sredstev, stroški storitev in energije pa nižji za 4% oz. 6% zaradi optimizacije procesov in drugih ukrepov, ki so ugodno vplivali na obseg stroškov v letu 2014. Drugi odhodki so bili za glede na leto 2013 večji za 142%, in sicer predvsem zaradi prevrednotenja terjatev do hčerinskega podjetja GVO Telekommunikation GmbH.

4.4.3. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov

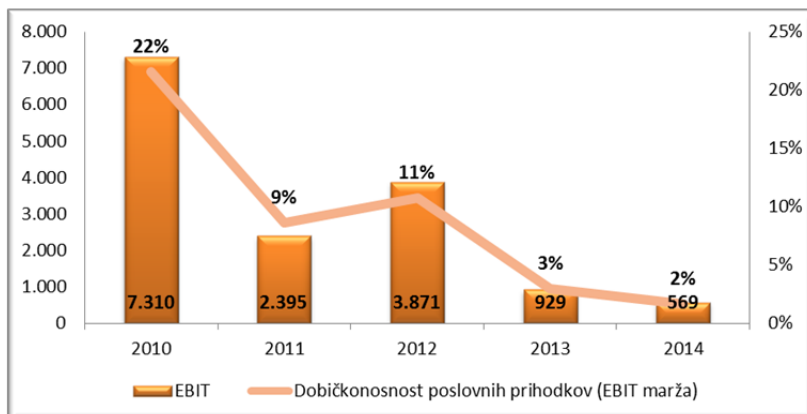
Dobiček iz poslovanja – EBIT za leto 2014 znaša 569 tisoč EUR in je za 39% nižji od dobička iz poslovanja v letu 2013. EBIT je bil glede na leto 2013 nižji predvsem zaradi enkratnega dogodka – odpisa kratkoročnih terjatev do hčerinske družbe GVO Telekommunikation GmbH v višini 1.192 tisoč EUR. V obdobju 2010 – 2014 znaša povprečen dosežen EBIT 3.015 tisoč EUR.

Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža), upoštevajoč enkratni dogodek, v letu 2013 znaša 2%, v povprečju v obdobju 2010 – 2014 pa 9%.

Tabela 11: EBIT, EBIT marža primerjalno 2014 in 2013

EBIT in EBIT marža	2014	2013	Indeks 2014/2013	Povprečno 2010-2014
EBIT (v 000 EUR)	569	929	61	3.015
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža)	2%	3%	56	9%

Slika 10: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2009 – 2013 (v 000 EUR)

4.4.4. Sredstva

Sredstva

Obseg sredstev družbe GVO je konec leta 2014 znašal 35.071 tisoč EUR in je za 5% nižji kot leto prej. Dolgoročna sredstva so ob koncu leta 2013 znašala 22.166 tisoč EUR, kar je za 7% manj kot v letu prej in predstavljajo 63% bilančne vsote.

Tabela 12: Struktura sredstev primerjalno 2014 in 2013

Sredstva (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Kratkoročna sredstva	12.905	37%	12.870	35%	100
Dolgoročna sredstva	22.166	63%	23.864	65%	93
Skupaj	35.071		36.734		95

Slika 11: Gibanje sredstev v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

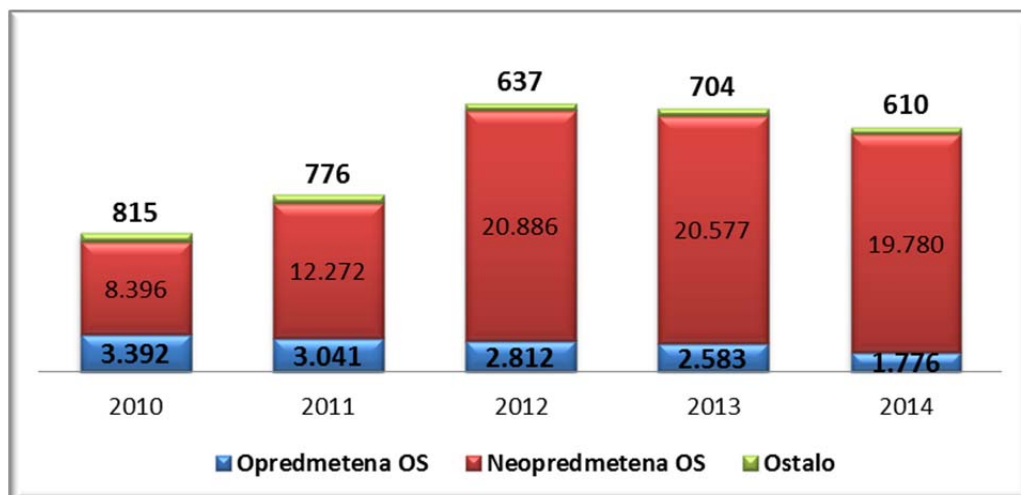
Dolgoročna sredstva

Med dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največji del neopredmetena osnovna sredstva (89%), sledijo opredmetena osnovna sredstva (8%), ostalo pa so druge finančne naložbe in odložene terjatve za davek (3%). V neopredmetenih osnovnih sredstvih daleč največji strukturni delež predstavljajo pravice iz naslova upravljanja širokopasovnih omrežij, ki jih je GVO zgradil v letih 2009 - 2012. Opredmetena osnovna sredstva so se v letu 2014 v primerjavi z 2013 vrednostno znižala za 31%, in sicer iz naslova amortizacije in zaradi izostanka večjih investicij v opredmetena osnovna sredstva. Skupna vrednost dolgoročnih sredstev je bila na dan 31.12.2014 za 7% nižja, kot leto prej.

Tabela 13: Struktura dolgoročnih sredstev primerjalno 2014 in 2013

Dolgoročna sredstva (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Opredmetena OS	1.776	8%	2.583	11%	69
Neopredmetena OS	19.780	89%	20.577	86%	96
Ostalo	610	3%	704	3%	87
Skupaj	22.166		23.864		93

Slika 12: Gibanje dolgoročnih sredstev v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

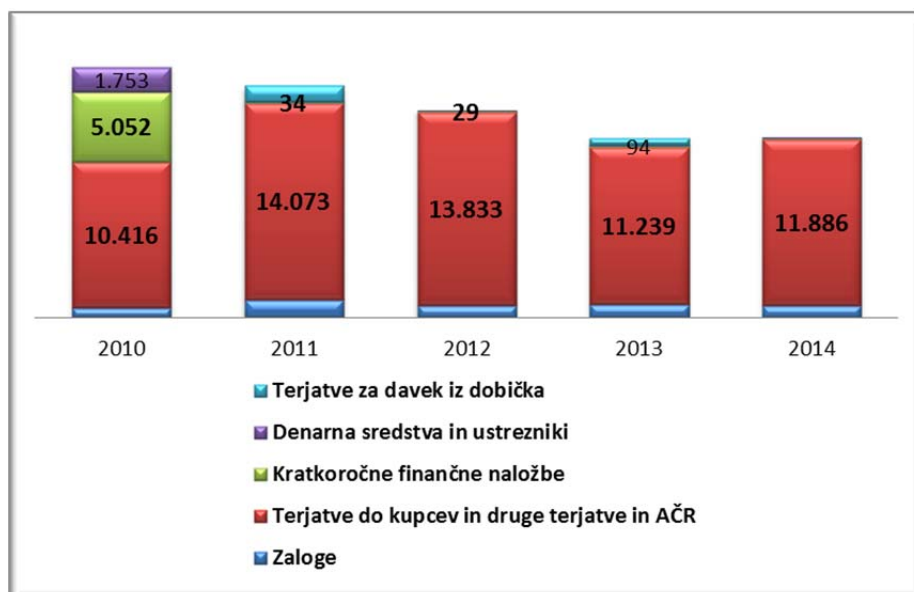
Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so na dan 31.12.2014 znašala 12.905 tisoč EUR in so za manj kot odstotek višja v primerjavi z letom prej. Terjatve do kupcev in druge terjatve in AČR so bile v primerjavi z letom prej zaradi povečanega obsega prihodkov višje za 6%, nižja pa je bila vrednost zalog, in sicer za 8%, ter terjatve za davek iz dobička, ki jih GVO na zadnji dan leta 2014 ni izkazoval.

Tabela 14: Struktura kratkoročnih sredstev primerjalno 2014 in 2013

Kratkoročna sredstva (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Zaloge	887	7%	964	7%	92
Terjatve do kupcev in druge terjatve in AČR	11.886	92%	11.239	87%	106
Kratkoročne finančne naložbe	26	0%	25	0%	104
Denarna sredstva in ustrezniki	106	1%	94	1%	113
Terjatve za davek iz dobička	0	0%	548	4%	
Skupaj	12.905		12.870		100

Slika 13: Gibanje kratkoročnih sredstev v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

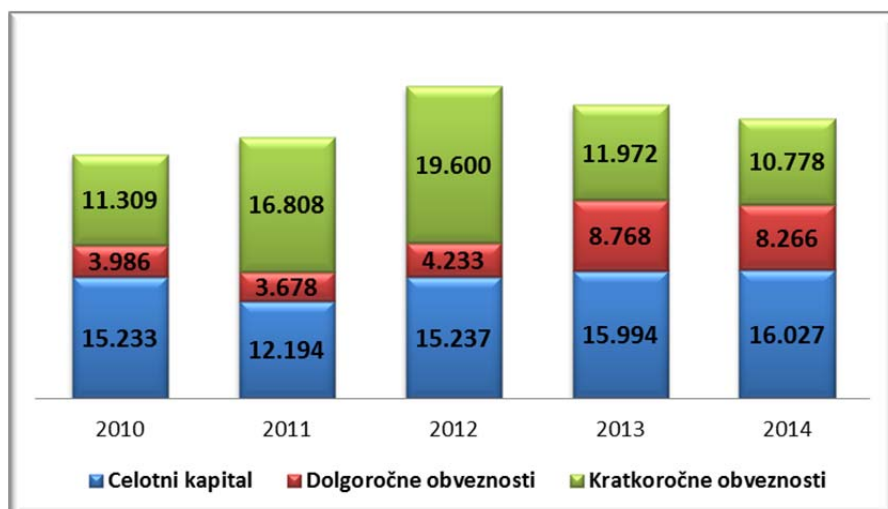
4.4.5. Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti družbe GVO so na zadnji dan leta 2014 znašali 35.071 tisoč EUR in so za 5% nižje kot leto prej. Kratkoročne obveznosti v primerjavi z letom prej nižje za 10%, predvsem na račun zniževanja obsega kratkoročne zadolžitve pri matični družbi proti koncu leta.

Tabela 15: Struktura kapitala in obveznosti do virov primerjalno 2014 in 2013

Kapital in obveznosti (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Celotni kapital	16.027	46%	15.994	44%	100
Dolgoročne obveznosti	8.266	24%	8.768	24%	94
Kratkoročne obveznosti	10.778	31%	11.972	33%	90
Skupaj	35.071		36.734		95

Slika 14: Gibanje kapitala in obveznosti v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

Kapital

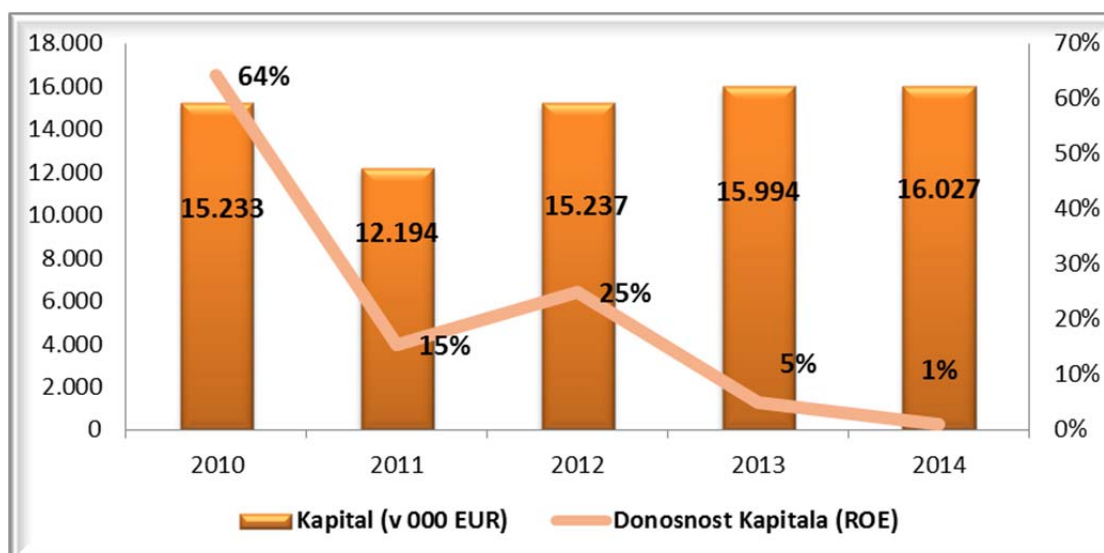
Kapital družbe GVO je vključno z rezervami ob koncu leta 2014 znašal 16.027 tisoč EUR in je za manj kot odstotek višji kot leto prej ter predstavlja v strukturi virov sredstev 46%.

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2014 zaradi enkratnega dogodka znašala 1% in je v primerjavi z letom 2013 nižja za 4 odstotne točke. Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid / kapital na dan 31.12. tekočega leta.

Tabela 16: Kapital in ROE primerjalno 2014 in 2013

Kapital in ROE	2014	2013	Indeks 2014/2013
Kapital (v 000 EUR)	16.027	15.994	100
Donosnost Kapitala (ROE)	1%	5%	

Slika 15: Gibanje kapitala & ROE v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

Dolgoročne in kratkoročne obveznosti

Obseg dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti se je ob koncu leta 2014 zaradi zniževanja dolgoročne in kratkoročne zadolženosti (odplačila kreditov) pri matični družbi v primerjavi z letom prej znižal.

Dolgoročne obveznosti v višini 8.266 tisoč EUR so v letu 2013 predstavljajo obveznosti iz naslova dolgoročnega kredita, ki ga je GVO najel pri matični družbi, in rezervacije za odpravo napak v garancijski dobi. Dolgoročne obveznosti predstavljajo v strukturi obveznosti do virov sredstev skupaj 24% (enak delež, kot v letu prej).

Kratkoročne obveznosti so ob koncu leta 2013 znašale 10.778 tisoč EUR in predstavljajo 31% v strukturi obveznosti do virov sredstev. V primerjavi z letom 2013 so se kratkoročne obveznosti zaradi zniževanja obsega najetih kratkoročnih posojil znižale za 10%.

Slika 16: Gibanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznost v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

4.4.6. Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (produktivnost)

Dodana vrednost na zaposlenega izkazuje, kolikšna je povprečna novo ustvarjena vrednost na zaposlenega in je odraz kakovosti poslovnih učinkov.

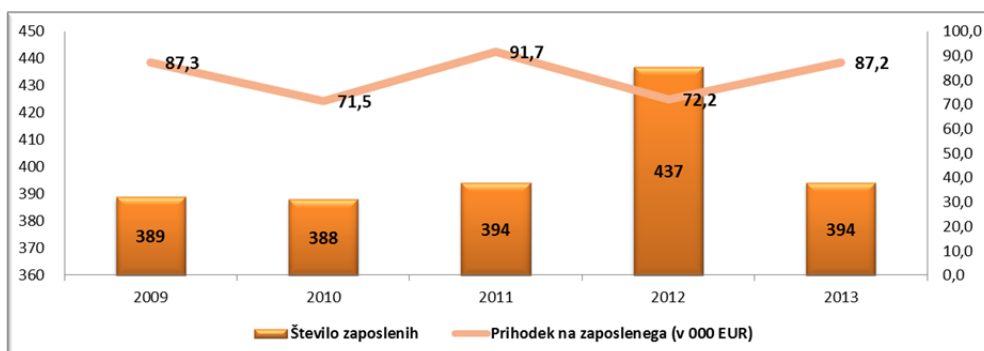
V letu 2014 je dodana vrednost na zaposlenega znašala 30,3 tisoč EUR in se je v primerjavi z letom prej povečala za 3%.

Tabela 17: Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega primerjalno 2014 in 2013

Dodana vrednost in prihodek na zaposlenega (v 000 EUR)	2014	2013	Indeks 2014/2013
Dodana vrednost na zaposlenega	30,3	29,4	103
Prihodek na zaposlenega	87,2	72,2	121

V letu 2014 je prihodek na zaposlenega (produktivnost) znašal 87,2 tisoč EUR in je v primerjavi z letom 2013 višji za 21%. Prihodek na zaposlenega od leta 2006 dalje presega 70 tisoč EUR.

Slika 17: Gibanje števila zaposlenih in prihodka na zaposlenega v obdobju 2010 – 2014

4.5. Obratni kapital

V okviru finančno-računovodskih izkazov in analiz se izraz »obratni kapital« največkrat nanaša na kratkoročna sredstva in kratkoročne obveznosti. V bolj poglobljene namene pa se uporablja termin »neto obratni kapital«, ki se izračuna tako, da se od trenutnih kratkoročnih sredstev, prikazanih na aktivni strani bilance stanja (obratni kapital) odštejejo kratkoročne obveznosti, prikazane na pasivni strani bilance stanja.

Glede na izračun neto obratnega kapitala (zaloge+terjatve+AČR-obveznosti-PČR) se le ta spreminja v odvisnosti od:

- vrednosti zalog oziroma višine terjatev in obveznosti, vključno z AČR in PČR
- dni obračanja zalog, terjatev in obveznosti

Tabela 18: Neto obratni kapital v GVO primerjalno 2014 in 2013

Neto obratni kapital (v 000 EUR)	2014	2013	Razlika
Zaloge	887	964	-77
Poslovne terjatve	11.617	10.823	794
AČR	269	416	-147
Terjatve za davek od dobička	0	548	-548
Poslovne obveznosti	9.920	8.940	980
Kratkoročno vnaprej vračunani str.in odhodki	716	1.010	-295
Obveznosti za davek od dobička	135	0	135
Skupaj	2.003	2.801	-799

V okviru politike obvladovanja obratnega kapitala izvajamo stalne aktivnosti za zmanjševanje razlike med zalogami, terjatvami in obveznostmi do dobaviteljev skozi:

- učinkovito upravljanje z zalogami, s ciljem zmanjševanja le-teh in/ali povečevanja njihovega obrata in s tem posledično zmanjševanje zneska denarja, ki je vezan v zalogah kot tudi časa, ko je denar vezan v zalogah, namesto da bi bil čim prej povrnjen skozi prodajo storitev, ki vključujejo material iz zalog,
- učinkovito izterjavo in obvladovanje terjatev do kupcev v obsegu in časovnih rokih, ki omogočajo dovolj denarnega priliva za tekoče plačevanje obveznosti do dobaviteljev, podizvajalcev, države in zaposlenih s čimer se zmanjšuje potreba po najemanju dodatnih virov za premostitev časovnih in vrednostnih razlik med prejemki iz naslova terjatev in izdatki iz naslova obveznosti.

Uresničevanje cilja ničelnega obratnega kapitala tako posledično za GVO pomeni:

- lažje in učinkovitejše zagotavljanje tekoče likvidnosti,
- povečevanje denarnega toka,
- zmanjševanje stroškov dodatnih virov denarja,
- povečanje učinkovitosti procesov naročila storitve → nabave materiala → izvedbe storitve → fakturiranja in
- povečanje učinkovitosti procesov upravljanja z zalogami, terjatvami in obveznostmi.

V nadaljevanju je podana analiza ključnih kategorij za izračun obratnega kapitala.

4.5.1. Terjatve

Obseg kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev se je na zadnji dan v letu 2014 v primerjavi z letom prej zaradi povečanega obsega prihodkov v letu 2014 povečal za 3%. Obseg neto zapadlih terjatev se je znižal za 59%, medtem ko se je obseg nezapadlih terjatev povečal za 23%.

V starostni strukturi poslovnih in drugih terjatev ter AČR v letu 2013 največji delež tako predstavljajo nezapadle terjatve z 91% deležem. Vrednost neto zapadlih terjatev se je v primerjavi z letom 2013 znižala

za skupaj 1.561 t EUR, predvsem zaradi znižanja obsega zapadlih terjatev do hčerinske družbe GVO Telekommunikation GmbH.

Od zapadlih terjatev največji strukturni delež znotraj poslovnih in drugih terjatev predstavljajo zapadle terjatve od vključno 121 dni naprej (17%), vsebinsko pa so to terjatve v sodnih postopkih, za katere so oblikovani popravki vrednosti v višini 100% vrednosti posamezne terjatve, ter terjatve iz naslova zadržanih sredstev do kupcev (za odpravo morebitnih napak iz opravljenih storitev). Popravek vrednosti terjatev se v višini 991 tisoč EUR nanaša na zapadle terjatve od vključno 121 dni naprej (terjatve v sodnih postopkih), preostanek v višini 6 tisoč EUR pa se nanaša na zapadle terjatve od 31 do 120 dni.

Tabela 19: Dospelost terjatev primerjalno 2014 in 2013

Poslovne in druge terjatve ter AČR - ročnost (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Nezapadle terjatve	10.542	91%	8.603	86%	123
Zapadle terjatve	1.075	9%	2.636	14%	41
- do vključno 30 dni	3	0%	1.171	1%	0
- od vključno 31 do vključno 60 dni	22	0%	468	1%	5
- od vključno 61 do vključno 90 dni	15	0%	113	0%	13
- od vključno 91 do vključno 120 dni	26	0%	115	0%	23
- od vključno 121 dni naprej	2.006	17%	1.884	12%	106
Popravek vrednosti	-997		-1.115		89
Skupaj	11.617		11.239		103

Pri izračunu koeficienta obračanja terjatev so v števcu upoštevani čisti prihodki od prodaje, v imenovalcu pa povprečno stanje poslovnih in drugih terjatev v obdobju 13 mesecev (12 mesecev v obravnavanem letu in zadnjem mesecu leta prej).

Tabela 20: Koeficient obračanja terjatev in dnevi vezave terjatev primerjalno 2014 in 2013

Koeficient obračanja terjatev	2014	2013	Indeks 2014/2013
Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	33.598	30.910	109
Povprečno stanje terjatev (v 000 EUR)	9.618	8.870	108
Koeficient obračanja terjatev	3,5	3,5	100
Dnevi vezave terjatev	104	105	100

V povprečju so bile obveznosti do GVO v letu 2014 poravnane v 104 dneh, kar je 1 dan hitreje kot v letu 2013. Zniževanje števila dni vezave terjatev do kupcev je rezultat stalnega izboljševanja kvalitete postopkov obvladovanja terjatev v GVO.

4.5.2. Obveznosti

Stanje poslovnih in drugih obveznosti je v letu 2014 znašalo 9.920 tisoč EUR, kar je za 11% več kot v letu 2013. Povečanje je predvsem posledica večjega obsega poslovanja in s tem nezapadlih obveznosti do dobaviteljev. V strukturi obveznosti največji strukturni delež predstavljajo obveznosti do dobaviteljev (85%), sledijo obveznosti do zaposlenih (8%), druge obveznosti (v večji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij) s 5% in obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti (1%). Obveznosti za predujme v strukturi predstavljajo manj kot odstotek.

Tabela 21: Struktura poslovnih in drugih obveznosti primerjalno 2014 in 2013

Poslovne in druge obveznosti (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Obveznosti do dobaviteljev	8.471	85%	7.502	86%	113
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	112	1%	148	1%	76
Obveznosti do zaposlenih	765	8%	785	7%	97
Obveznosti za predujme	49	0%	43	0%	114
Druge obveznosti	523	5%	462	6%	113
Skupaj	9.920		8.940		111

V strukturi zapadlosti poslovnih in drugih obveznosti, največji delež predstavljajo obveznosti z rokom zapadlosti do 3 mesece (61%), ki so bile v letu 2013 glede na leto prej nižje za 35%. V okviru zapadlih poslovnih obveznosti do 3 mesecev so večinoma izkazane obveznosti do Telekoma Slovenije d.d.. Obveznosti z rokom zapadlosti od 3 do 12 mesecev predstavljajo 18% strukturni delež in so bile za 41% nižje od leta prej. Nižje so bile tudi obveznosti na odpoklic, ki predstavljajo 11% strukturni delež, in sicer za 32%. Glede na leto 2013 pa so se povečale zapadle obveznosti, ki so narasle za 22% ter obveznosti od 1 do 5 let, ki so se povečale za 120 tisoč EUR.

Tabela 22: Zapadlost poslovnih in drugih obveznosti primerjalno 2014 in 2013

Poslovne in druge obveznosti - ročnost (v 000 EUR)	2014		2013		Indeks 2014/2013
Zapadle	958	10%	788	2%	122
Na odpoklic	800	8%	975	11%	82
Do 3 mesece	5.853	59%	5.553	66%	105
Od 3 do 12 mesecev	2.309	23%	1.624	21%	142
Od 1 do 5 let	60	0%	120	0%	
Nad 5 let	0	0%	0	0%	
Skupaj	9.980		9.060		110

Tabela 23: Zapadlost poslovnih in drugih obveznosti primerjalno 2014 in 2013

Koeficient obračanja obveznosti	2014	2013	Indeks 2014/2013
Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala, stroški materiala, storitev in CAPEX (v 000 EUR)	19.344	17.498	111
Povprečno stanje poslovnih in drugih obveznosti (v 000 EUR)	7.919	8.825	90
Koeficient obračanja obveznosti	2,4	2,0	123
Dnevi vezave obveznosti	149	184	81

Pri izračunu koeficienta obračanja obveznosti so v števcu upoštevani stroški nabavne vrednosti prodanega materiala, stroški prodanega materiala v okviru prodanih storitev, stroški storitev in investicij v osnovna sredstva, v imenovalcu pa povprečno stanje poslovnih in drugih obveznosti v obdobju 13 mesecev.

Povprečno je družba GVO v letu 2014 svoje obveznosti do dobaviteljev plačevala v 149 dneh, kar je za 35 dni manj kot v letu 2013.

4.5.3. Zaloge

V zalogah družba GVO izkazuje samo zaloge materiala. Stanje zalog materiala je v povprečju v letu 2014 znašalo 1.128 tisoč EUR, kar je za 4% manj kot v letu 2013. Zaloge so bile v letu 2014 v povprečju vezane 67 dni, kar je za 22 dni manj, kot v letu prej.

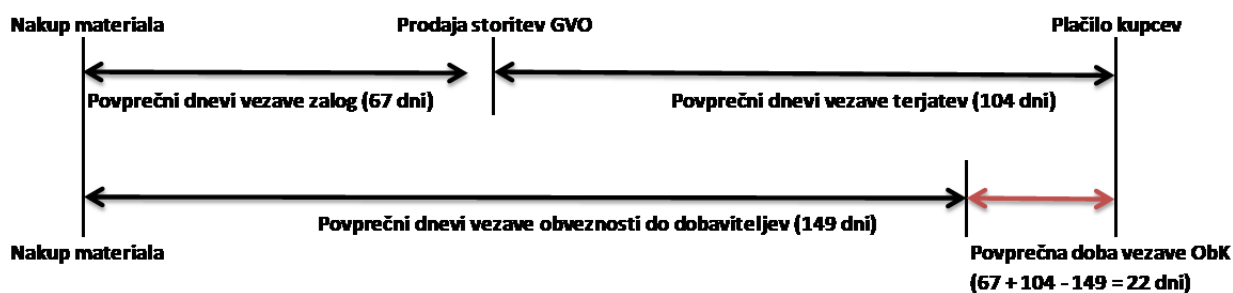
Tabela 24: Povprečna zaloga in dnevi vezave zalog primerjalno 2014 in 2013

Povprečna zaloga in dnevi vezave zalog	2014	2013	Indeks 2014/2013
Poraba materiala in surovin (v 000 EUR)	6.105	4.730	129
Povprečna zaloga (v 000 EUR)	1.115	1.154	97
Koeficient obračanja zalog	5,5	4,1	134
Dnevi vezave zalog	67	89	75

4.5.4. Operativni cikel

Za upravljanje obratnega kapitala se za osnovo njegovega merjenja največkrat uporablja krogotok denarja. Učinkovitost upravljanja obratnega kapitala je odvisna od čim hitrejših plačil in čim počasnejših izplačil. Operativni cikel je čas med pridobitvijo materiala in plačilom kupcev, ki so posredno povezana s prihodki od prodaje. Ker se operativni cikel osredotoča predvsem na finančne tokove iz zalog, terjatev in obveznosti, se krogotok denarja zajema le iz finančnih tokov iz naslova poslovanja. Krogotok denarja tako lahko opredelimo kot čas med izplačilom obveznosti do dobaviteljev materiala in prejetih plačil kupcev.

Slika 18: Operativni cikel družbe GVO v letu 2014

Pri družbi GVO znaša v letu 2014 povprečna vezava zalog materiala 67 dni, povprečni dnevi vezave terjatev 104 dni in povprečni dnevi vezave obveznosti 149 dni. To pomeni, da ima družba povprečno dobo vezave obratnega kapitala 22 dni oziroma je družba v letu 2014 za financiranje tekočega poslovanja potrebovala dodatne vire v povprečju za čas 22 dni.

Tabela 25: Operativni cikel GVO primerjalno 2014 in 2013

Operativni cikel	2014	2013	Indeks 2014/2013
Dnevi vezave zalog	67	89	75
Dnevi vezave terjatev	104	105	100
Dnevi vezave obveznosti	149	184	81
Dnevi vezave obratnega kapitala	22	10	224

4.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja

Ključni kazalniki poslovanja so glede na vsebino razdeljeni v posamezne vsebinsko zaključene skupine. Iz množice kazalnikov, ki so na razpolago in se danes uporabljajo, smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju glede na dejavnost in specifiko poslovanja GVO najpomembnejši. Pri vsakem kazalniku, kjer je smiselno, je podan tudi način izračuna. Zaradi nadpovprečno dobrih rezultatov podjetja v letu 2010 je kot relevantna primerjava, poleg vrednosti posameznih kazalnikov v 2013, podana tudi povprečna vrednost posameznega kazalnika za petletno obdobje 2010 – 2014.

V okviru kazalnikov finančnega stanja kazalniki kratkoročne likvidnosti niso podani, saj se na osnovi vrednosti teh koeficientov na stanje zadnjega dne v letu ne da odločati. Uporabnejši je izračun in spremljanje kratkoročnih koeficientov likvidnosti glede na mesečne vrednosti bilance stanja.

4.6.1. Kazalniki

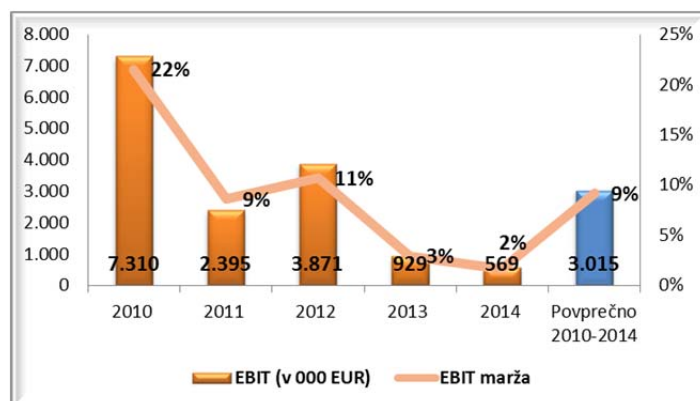
EBIT marža; tudi čisti donos prodaje. Kazalnik izkazuje, koliko EUR dobička iz poslovanja ustvari podjetje na 100 EUR prihodkov. Na vrednost kazalnika vpliva vsaka sprememba prihodkov tako navzgor (novi trgi, novi kupci, nove storitve) kot navzdol (znižanje cen, izguba trga, izguba kupcev).

Kazalnik je izračunan kot poslovni izid poslovnega dela (EBIT) / poslovni prihodki.

Tabela 26: EBIT, EBIT marža primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 - 2014

EBIT in EBIT marža	2014	2013	Povprečno 2010-2014
EBIT (v 000 EUR)	569	929	3.015
Prihodki	34.338	31.555	32.743
EBIT marža	2%	3%	9%

Slika 19: Gibanje EBIT, EBIT marže v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

V letu 2013 se je EBIT marža znižala za 1%, v povprečju pa za obdobje 2010 – 2013 znaša 9%.

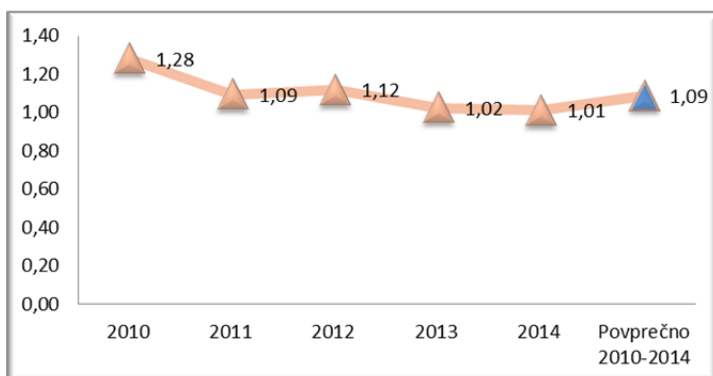
Gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja; kazalnik prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. Odraža doseganje cilja, kako z minimalnimi stroški opraviti dejavnost v potrebnem obsegu. Vrednostno kazalnik izkazuje, koliko EUR prihodkov je podjetje ustvarilo na 100 EUR odhodkov. Izračunamo ga kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki.

Kazalnik je izračunan kot celotni prihodki / celotni odhodki.

Tabela 27: Celotni prihodki, celotni odhodki, gospodarnost primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 - 2014

Prihodki, odhodki in gospodarnost	2014	2013	Indeks 2014/2013	Povprečno 2010-2014
Prihodki (v 000 EUR)	34.338	31.555	109	32.443
Odhodki (v 000 EUR)	33.965	30.792	110	29.801
Gospodarnost	1,01	1,02	99	1,09

Slika 20: Gibanje kazalnika gospodarnosti v obdobju 2010 – 2014

Vrednost kazalnika gospodarnosti v 2014 znaša 1,01, kar pomeni, da je GVO na 100 EUR odhodkov ustvaril 101 EUR prihodkov. Kazalnik je v opazovanem obdobju ves čas višji od 1, v povprečju zadnjega petletnega obdobja pa znaša 1,09. Kazalnik je v letu 2014 nižji zaradi že omenjenega enkratnega dogodka.

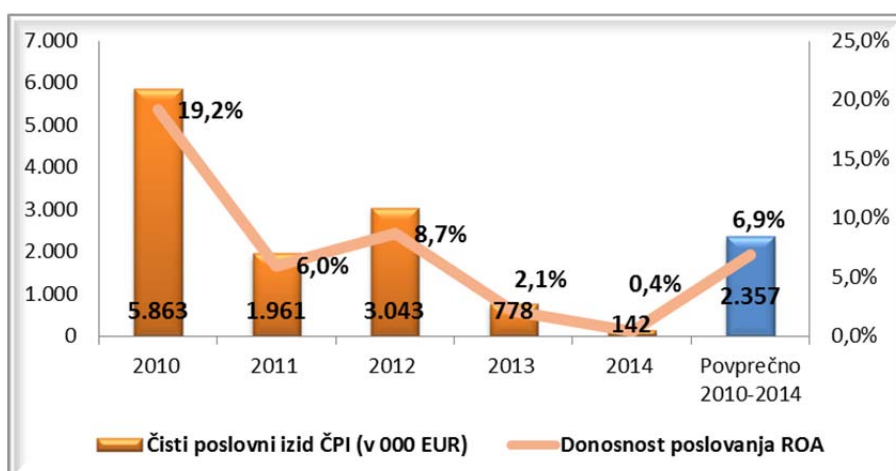
Donosnost poslovanja (ROA); Kazalnik kaže, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju sredstev. Kaže, koliko čistega dobička oziroma čiste izgube je gospodarska družba ugotovila na vsakih 100 evrov obstoječih sredstev, ne glede na to, kako so financirana. Gospodarska družba posluje uspešneje, če je vrednost tega kazalnika višja. Čista donosnost sredstev je zmnožek dveh drugih kazalnikov, izraženih v obliki razmerja, čiste dobičkonosnosti prihodkov ter proizvodnosti sredstev. Večja kot je vrednost obeh kazalnikov, večja je vrednost kazalnika čiste donosnosti sredstev.

Kazalnik je izračunan kot čisti dobiček / sredstva.

Tabela 28: Čisti poslovni izid (ČPI) in donosnost poslovanja ROA primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 - 2014

ROA in ČPI	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Donosnost poslovanja ROA	0,4%	2,1%	6,9%
Čisti poslovni izid ČPI (v 000 EUR)	142	778	2.357

Slika 21: Gibanje kazalnika donosnosti poslovanja ROA in ČPI v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

V letu 2014 je vrednost ROA znašala 0,4% in bila za 5,5 odstotne točke pod povprečjem za obdobje 2010 – 2014. Vrednost ROA pomeni, da je imel GVO v letu 2014 na 100 EUR obstoječih sredstev 0,4 EUR dobička. ROA je v letu 2014 nižji zaradi že omenjenega enkratnega dogodka.

Donosnost kapitala (ROE); Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogostejše uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti. Kazalnik pojasnjuje, kako uspešno upravlja poslovodstvo s premoženjem lastnikov. Pokaže, koliko čistega dobička je gospodarska družba dosegla na vsakih 100 evrov vloženega kapitala. Gospodarska družba je poslovno uspešnejša, če je vrednost tega kazalnika čim višja (pozitivna). Vendar pa višja vrednost kazalnika lahko pomeni tudi večje tveganje na račun velikega zadolževanja gospodarske družbe. Čista donosnost kapitala je namreč odvisna od sestave virov financiranja sredstev.

Čisto donosnost kapitala je mogoče primerjati z zahtevano donosnostjo kapitala: lastniki za svojo udeležbo pri financiranju gospodarske družbe zahtevajo določen donos, v odvisnosti od tveganja. Če poslovodstvo ne zmore zagotavljati zahtevanega donosa, potem ne uresničuje cilja lastnikov.

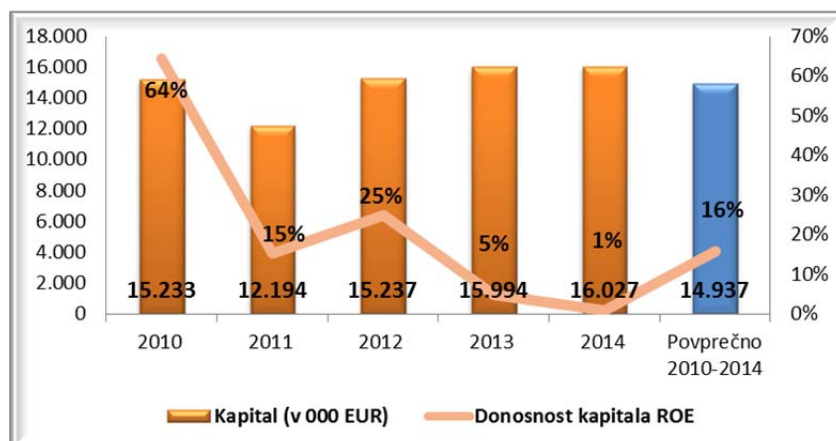
Gospodarske družbe s precej podobno donosnostjo kapitala le-to dosegajo na različne načine. Donosnost kapitala je namreč zmnožek treh kazalnikov - dobičkovnosti prihodkov, obračanja vseh sredstev ter razmerja med sredstvi in kapitalom, ki izraža finančno tveganje.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / kapital na dan 31.12. tekočega leta.

Tabela 29: ČPI, Kapital in donosnost kapitala ROE primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

ROE, ČPI in Kapital	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Donosnost kapitala ROE	1%	5%	16%
ČPI (v 000 EUR)	142	778	2.357
Kapital (v 000 EUR)	16.027	15.994	14.937

Slika 22: Gibanje kazalnika donosnosti kapitala ROE in kapitala v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

V primerjavi z letom 2013 je donosnost kapitala v GVO v letu 2014 nižja za 4 odstotne točke. Povprečna donosnost kapitala v obdobju 2010 – 2014 znaša 16%.

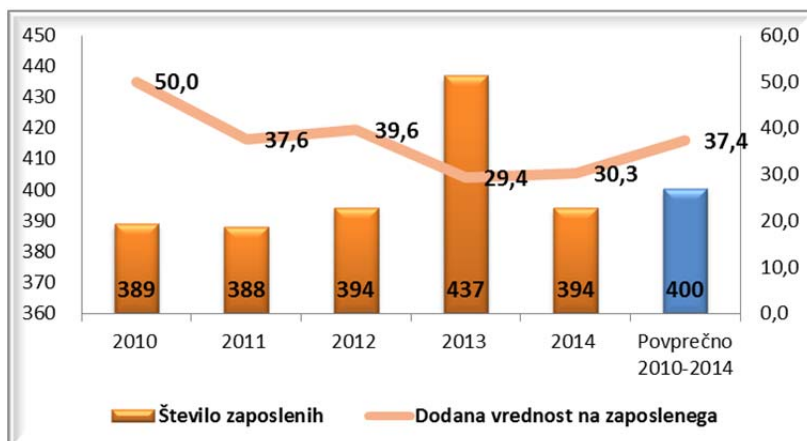
Dodana vrednost na zaposlenega; je ključni kazalnik uspešnega gospodarjenja in poleg kvalitete storitev oziroma produktov odraža tudi tehnološko zaostalost in prednost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot (čisti dobiček + odhodki za obresti + davek od dohodka pravnih oseb + odloženi davek + stroški dela) / število zaposlenih.

Tabela 30: Število zaposlenih in dodana vrednost na zaposlenega primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 - 2014

	2014	2013	Indeks 2014/2013	Povprečno 2010-2014
Število zaposlenih	394	437	90	400
Dodana vrednost na zaposlenega	30,3	29,4	103	37,4

Slika 23: Gibanje kazalnika dodane vrednosti na zaposlenega in števila zaposlenih v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

Kot je razvidno iz podatkov, znaša dosežena dodana vrednost na zaposlenega 30,3 tisoč EUR in je za 0,9 tisoč EUR višja od dosežene v 2013. Povprečna dodana vrednost na zaposlenega v obdobju 2010 – 2014 znaša 36,3 tisoč EUR.

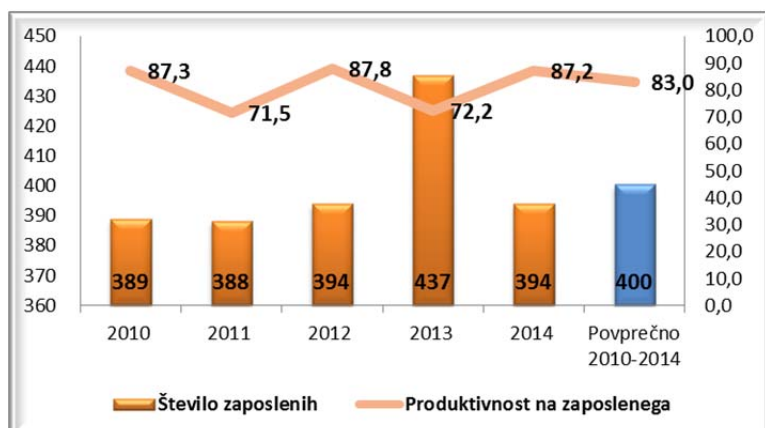
Produktivnost na zaposlenega; je pokazatelj ali z obstoječimi zaposlenimi podjetje naredi dovolj, preveč ali premalo. Produktivnost na zaposlenega se uporablja tudi kot merilo pri odločanju o prilagajanju števila zaposlenih.

Kazalnik je izračunan kot poslovni prihodki / število zaposlenih.

Tabela 31: Število zaposlenih in produktivnost na zaposlenega primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Indeks 2014/2013	Povprečno 2010-2014
Število zaposlenih	394	437	90	400
Produktivnost na zaposlenega	87,2	72,2	121	83,0

Slika 24: Gibanje kazalnika produktivnosti na zaposlenega in števila zaposlenih v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

V letu 2014 se je produktivnost na zaposlenega povečala za 15 tisoč EUR, predvsem na zaradi zniževanja števila delavcev z nižjo dodano vrednostjo in povečanja obsega prihodkov. Povprečna produktivnost na zaposlenega v obdobju 2010 – 2014 znaša 83 tisoč EUR.

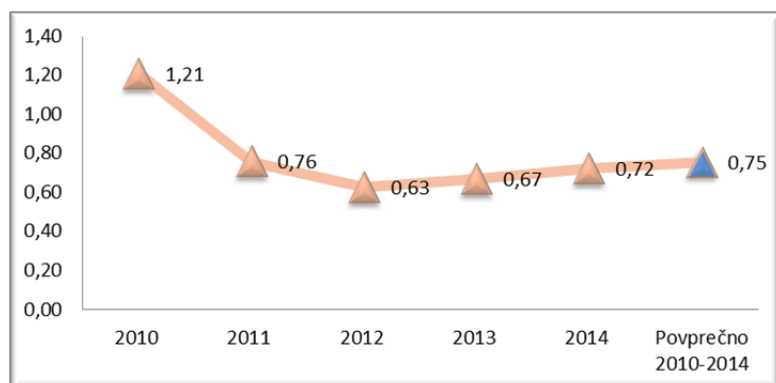
Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev; je kazalnik dolgoročne likvidnosti, ki pove koliko dolgoročnih sredstev ima podjetje v lasti in jih lahko zastavi ali proda.

Kazalnik je izračunan kot kapital / dolgoročna sredstva.

Tabela 32: Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev	0,72	0,67	0,75

Slika 25: Gibanje kazalnika kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2010 – 2014

Dolgoročna sredstva družbe GVO na dan 31.12.2014 so v 72% pokrita s kapitalom, kar je za 5 odstotnih točk več, kot leto prej. Povprečna vrednost v obdobju 2010 – 2014 znaša 75%.

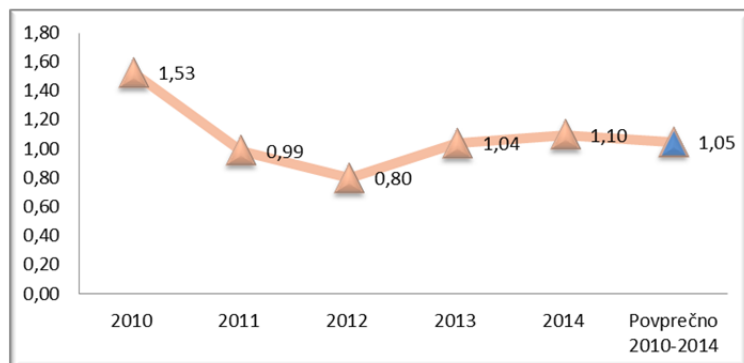
Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev; je prav tako koeficient dolgoročne likvidnosti in pove ali je podjetje kreditno in investicijsko sposobno. Izračun je predvsem pomemben za banke, v primeru da podjetje najema posojilo. Koeficient pove v kolikšni meri ima podjetje dolgoročna sredstva pokrita z dolgoročnimi viri oziroma ali po pokrivanju dolgoročnih sredstev ostane še kaj na razpolago za pokrivanje kratkoročnih sredstev in zalog.

Kazalnik je izračunan kot kapital + rezervacije + dolgoročne obveznosti / dolgoročna sredstva.

Tabela 33: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev	1,10	1,04	1,05

Slika 26: Gibanje kazalnika dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2010 – 2014

Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev je v letu 2014 znašal 1,10, kar je največ po letu 2010 in za 0,06 več kot v letu prej. Povprečna vrednost za obdobje 2010 – 2014 znaša 1,05.

Finančna samostojnost: kazalnik izkazuje, koliko odstotkov sredstev je financiranih z lastnim kapitalom. Višji, kot je ta odstotek, višja je finančna samostojnost podjetja.

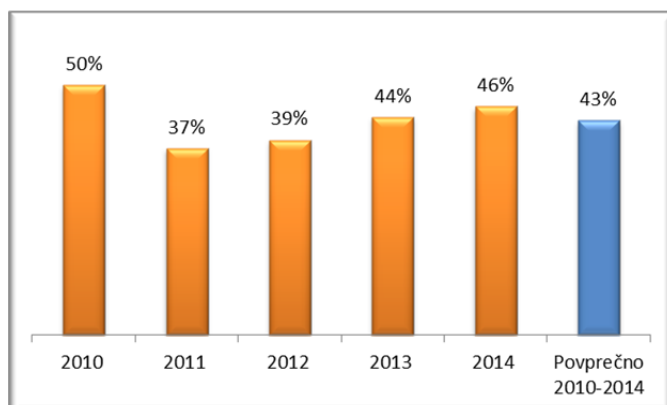
Kazalnik je izračunan kot kapital / pasiva.

Tabela 34: Finančna samostojnost primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Kapital	16.027	15.994	14.936
Obveznosti do virov sredstev	35.071	36.734	34.817
Finančna samostojnost	46%	44%	43%

V letu 2014 je imela družba GVO 46% sredstev financiranih z lastnim kapitalom, kar je v primerjavi z letom prej za 2 odstotni točki več in največ po letu 2010. Kazalnik od leta 2011 dalje stabilno narašča, v povprečju pa je v obdobju 2010 – 2014 znašal 43%.

Slika 27: Gibanje kazalnika finančne samostojnosti v obdobju 2010 – 2014

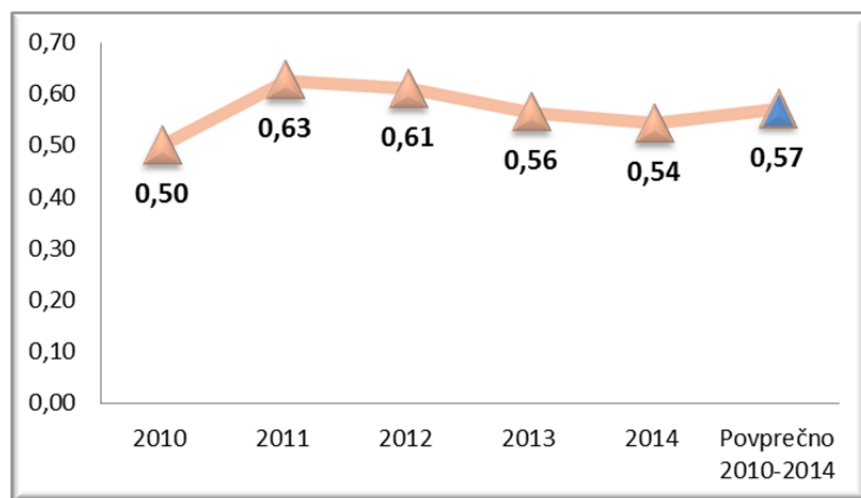
Zadolženost; je kazalnik, komplementaren kazalniku finančne samostojnosti. Kazalnik namreč kaže, koliko sredstev je financiranih s tujimi viri, za kreditno sposobnost pa je pomembno, da je čim nižji.

Kazalnik je izračunan kot rezervacije in dolgoročne PČR + dolgoročne obveznosti + kratkoročne obveznosti + kratkoročne PČR / obveznosti do virov

Tabela 35: Zadolženost primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Zadolženost	0,54	0,56	0,57

Slika 28: Gibanje kazalnika zadolženosti v obdobju 2010 – 2014

V letu 2013 je imela družba GVO 54% sredstev financiranih s tujimi viri, kar je za 2 odstotni točki manj kot v letu prej in najmanj po letu 2010. V obdobju 2010 – 2014 je v povprečju ta odstotek znašal 57%. Vrednost kazalnika se v zadnjih treh letih stabilno znižuje, kar pomeni, da se povečuje kreditna sposobnost družbe.

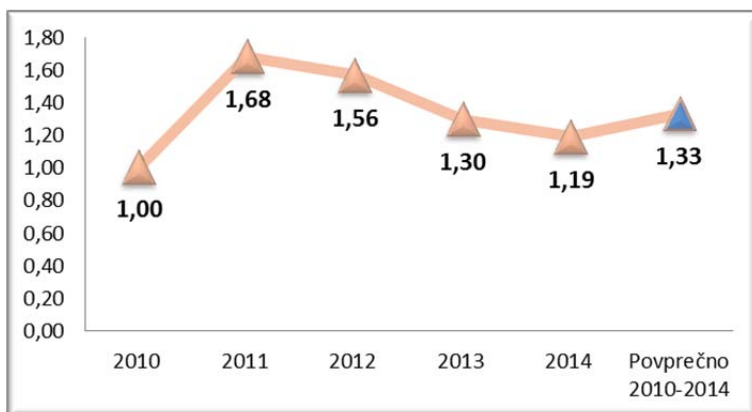
Finančni vzvod; je kazalnik, ki prikazuje, kako se družba financira – z lastnim kapitalom ali dolgom (kolikokrat vrednost dolgov presega vrednost kapitala).

Kazalnik je izračunan kot rezervacije in dolgoročne PČR + dolgoročne obveznosti + kratkoročne obveznosti + kratkoročne PČR / kapital.

Tabela 36: Finančni vzvod primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Finančni vzvod	1,19	1,30	1,33

Slika 29: Gibanje kazalnika finančnega vzvoda v obdobju 2010 – 2014

Finančni vzvod v letu 2014 je znašal 1,19, kar je za 0,11 manj kot v letu prej in najmanj po letu 2010. V povprečju znaša v obdobju 2010 – 2014 ta vrednost 1,33. Pri tem velja izpostaviti, da GVO nima najetih posojil pri bankah in se v celoti financira pri matični družbi Telekom Slovenije, d.d..

Kreditna sposobnost; je kazalnik, ki izkazuje, ali je podjetje kreditno sposobno oziroma ali ima podjetje s kakovostnimi dolgoročnimi viri v celoti pokrita dolgoročna sredstva.

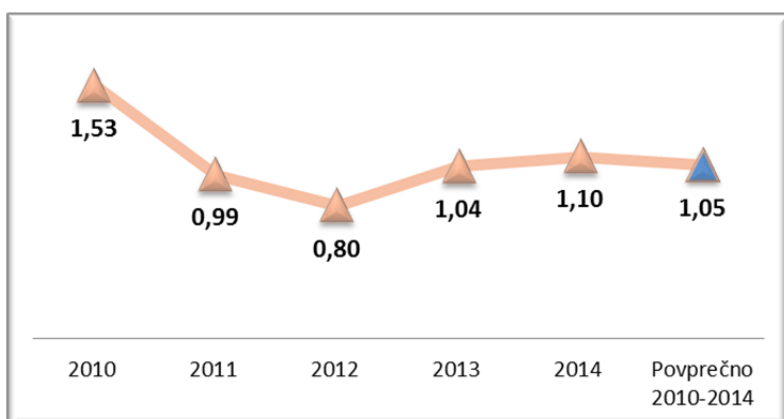
Kazalnik je izračunan kot kapital + dolgoročne obveznosti + rezervacije in dolgoročne PČR / dolgoročna sredstva.

Tabela 37: Kreditna sposobnost primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Kreditna sposobnost	1,10	1,04	1,05

V letu 2014 se je kreditna sposobnost družbe GVO v primerjavi z letom prej znova povečala in znaša 1,10. V povprečju je v obdobju 2010 + 2014 ta kazalnik znašal 1,28, kar kaže na relativno visoko kreditno sposobnost.

Slika 30: Gibanje kazalnika kreditne sposobnosti v obdobju 2010 – 2014

Neto upnik ali neto dolžnik; V primeru, da je vrednost kazalnika pozitivna je podjetje neto dolžnik. To pomeni, da so dolgoročna sredstva financirana s tujimi viri (dobavitelji, banka, država, zaposleni). V primeru, da je vrednost kazalnika negativna, pa je podjetje neto upnik in financira svoje kupce. Vsekakor je bolje, če je podjetje neto dolžnik, ob pogoju, da je cena (obresti) takšnega financiranja ugodna.

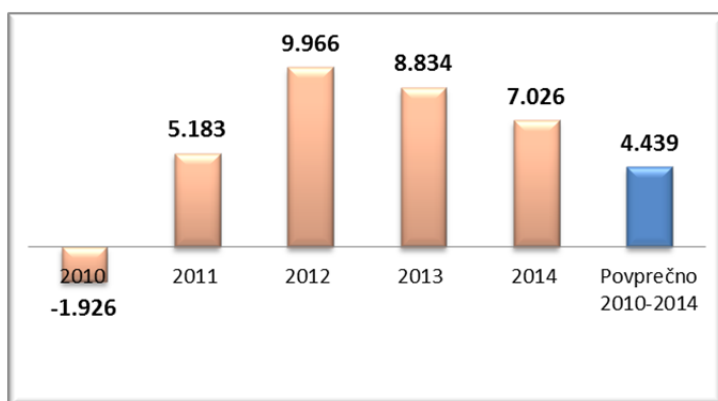
Kazalnik je izračunan kot dolgoročna sredstva + zaloge – kapital.

Tabela 38: Finančno posredniški položaj primerjalno 2014, 2013 in povprečje 2010 – 2014

	2014	2013	Povprečno 2010-2014
Neto dolžnik oz. Neto upnik	7.026	8.834	4.439
	Neto dolžnik	Neto dolžnik	Neto dolžnik

Družba GVO je bila v letu 2014 neto dolžnik, a je svoj dolg znižala že drugo leto zapored.

Slika 31: Gibanje kazalnika finančno posredniškega položaja v obdobju 2010 – 2014 (v 000 EUR)

5. PRODAJA IN NABAVA

5.1. Obseg prodaje

V letu 2014 je družba dosegla prodajo (tj. pridobila posle) v skupni višini 27.822 tisoč EUR, kar je za 18% manj kot v letu 2013.

Prodaja matični družbi Telekom Slovenije d.d. je bila dosežena v skupni višini 25.695 tisoč EUR, kar je za 47% več kot v letu 2013. Na področju prodaje na trgu je bilo sklenjenih za 2.047 tisoč EUR novih poslov na območju Republike Slovenije, kar je za 57% manj, kot v enakem obdobju lani. Na področju prodaje na trgu je družba pridobila posle v skupni višini 80 tisoč EUR.

Tabela 39: Sklenjene pogodbe in naročila primerjalno 2014 in 2013

Sklenjene pogodbe in naročila (v 000 EUR)	2014	2013	Indeks 2014/2013
Telekom Slovenije, d.d.	25.695	17.514	147
Zunanji naročniki	2.047	4.813	43
Zunanji naročniki - tujina	80	11.450	1
SKUPAJ	27.822	33.777	82

5.2. Naročniki

Največji naročnik GVO v letu 2014 je bila matična družba Telekom Slovenije, d.d., sledijo večja storitvena in gradbena podjetja, telekomunikacijski operaterji, organi javne uprave ter številna komunalna, nepremičninska in projektantska podjetja. Med pomembnejšimi naročniki najdemo tudi hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH.

Naročila za izvedbo dela za druge zunanje naročnike so se nanašala na novogradnje, zaščite in predstavitev TK vodov, za potrebe gradnje prometne in druge infrastrukture, kakor tudi na dela ob novogradnjah raznih poslovnih, stanovanjskih in gospodarsko obrtnih objektih oz. conah. Naročila so se nanašala tudi na elektroinstalacijska dela, projektiranje in geodetske storitve.

5.3. Dobavitelji

Največji domači dobavitelj je Telekom Slovenije, d.d. s storitvami poslovne podpore, storitvami najema poslovnih in skladiščnih prostorov, telekomunikacijskimi storitvami in dobavljenim materialom iz lastnih zalog. Sledijo podizvajalci gradbenih del in ostali kooperanti, dobavitelji energentov ter dobavitelji materialov, ki jih GVO vgrajuje pri izvajanju storitev.

5.4. Investicije

Struktura se tudi v letu 2014 odraža predvsem skozi omejitve v investicijah. Tako smo tudi v letu 2014 investirali zgolj v nujno potrebna delovna sredstva in v nadomeščanje iztrošene opreme. Investicije večjih vrednosti so bile izvedene izključno v zamenjavo dotrajanih delovnih in osebnih vozil, standardnih in specialnih orodij ter instrumentov za potrebe gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij. Preostale naložbe so bile manjših vrednosti, večinoma v delovno opremo (računalniška oprema, telekomunikacijska oprema, mobilni aparati ipd.).

Skupen obseg investicij je bil v letu 2014 realiziran v višini 175 tisoč EUR, kar je za 81% manj kot v letu 2013.

Tabela 40: Naložbe primerjalno 2014 in 2013

Naložbe (v EUR)	2014	2013	Indeks 2014/2013
Programska oprema	0	148.100	0
Avtomobili	106.000	159.779	66
Instrumenti	15.363	26.459	58
Strojna mehanizacija	0	158.574	0
Standardna in specialna orodja	44.256	201.665	22
Računalniška oprema	6.702	18.998	35
Ostala oprema	2.837	23.077	12
Delna vsota	175.157	736.652	24
GOŠO gradnja	0	37.284	0
Ostale investicije v TK infrastrukturo	0	131.101	0
Skupaj	175.157	905.037	19

6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

Uspešno poslovanje in finančna stabilnost nam omogočata ustrezne pogoje, zajetno znanje in izkušnje pa zaupanje v projekte javno-zasebnega partnerstva. Odprti smo za nove poslovne priložnosti in pripravljeni vanje vlagati svoje znanje, izkušnje in kapital.

Trenutno smo aktivno udeleženi v več projektih javno-zasebnega partnerstva, ki jih sofinancirata Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija iz proračuna. Gre za projekte gradnje in upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki vsem zainteresiranim ponudnikom omogoča ponujanje širokopasovnih storitev (širokopasovni dostop do svetovnega spleta, IP televizija in IP telefonija), pod enakimi pogoji.

Odprta širokopasovna omrežja v Mislinjski in Dravski dolini ter v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi upravljamo in vzdržujemo od leta 2011, odprta širokopasovna omrežja na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice pa od leta 2013 dalje.

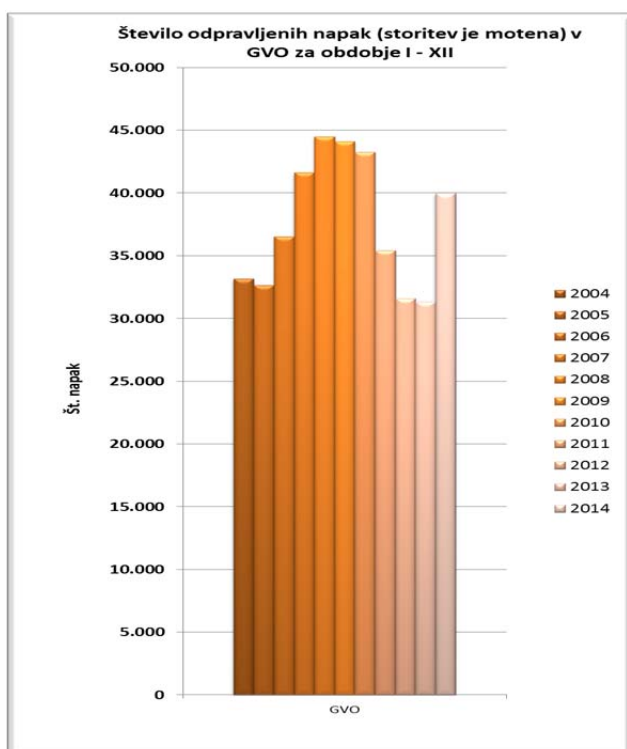
Odprta širokopasovna omrežja v upravljanju GVO, d.o.o. so na dan 31.12.2014 omogočala širokopasovni dostop skupaj več kot 15.000 končnim uporabnikom (gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom).

7. UČINKOVITOST IZVAJANJA STORITEV VZDRŽEVANJA

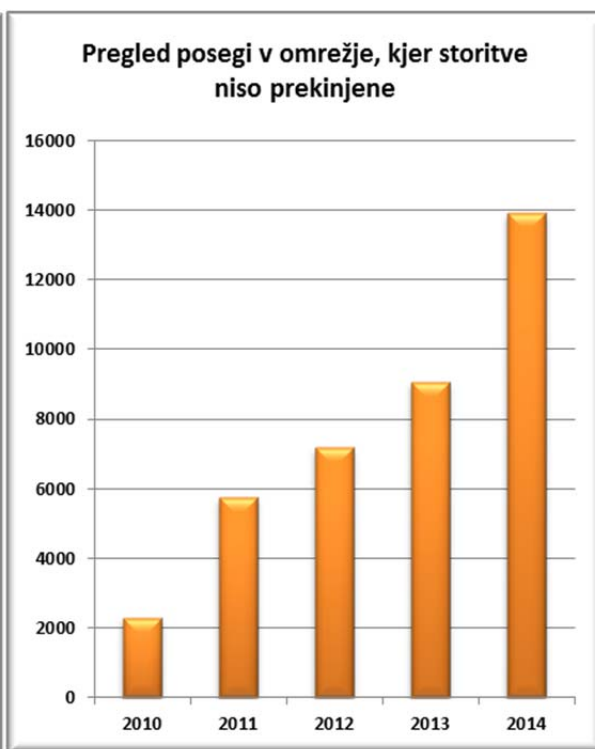
Na področju celovite odprave napak za Telekom Slovenije je bilo leto 2014 v znamenju povečanega števila odpravljenih napak predvsem zaradi žledu v začetku leta ter vpliva neurij in povodenj, ki so prizadele določene predele Slovenije sredi leta. Tako smo na področju motenih storitev zaključili 28% več opravil kot v predhodnem letu, število vseh zaključenih opravil je bilo za 33% večje kot v letu 2013.

Pri odpravi žlednih napak je prišla do veljave strokovna usposobljenost naših ekip, ki so s svojim učinkovitim in požrtvovalnim delom omogočile vzpostavitev telekomunikacijskih povezav na prizadetih območjih. Zaradi povečanega deleža širokopasovnih storitev na telekomunikacijskem omrežju se sorazmerno povečuje tudi diagnostika, ki je potrebna ob takšnih napakah. V letu 2014 smo tudi zaradi žlednih napak ponovno zabeležili rast zaključenih opravil na napakah, kjer storitve za naročnike sicer niso bile motene, je pa bilo potrebno na omrežju opraviti določene posege oz. vzdrževanje.

Slika 32: Število odpravljenih napak za Telekom Slovenije v obdobju 2004 - 2014

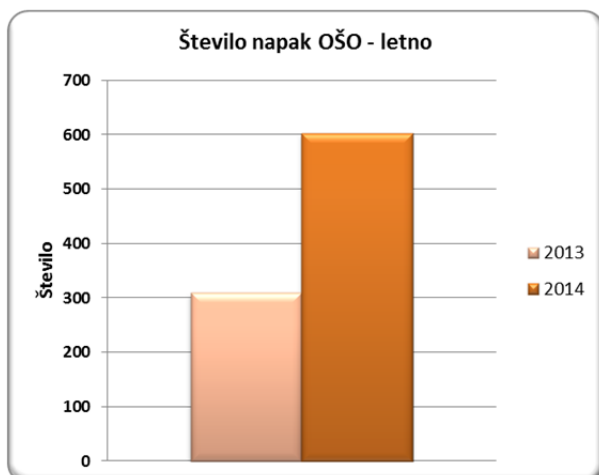

Slika 33: Pregled posegov v omrežje Telekoma Slovenije, kjer storitev ni motena, primerjalno v obdobju 2010-2014

Na odprtih širokopasovnih omrežjih (OŠO), ki jih upravljamo in vzdržujemo na območju 37 funkcijskih lokacij na področju Koroške, Podravja, Štajerske in Dolenjske, smo v letu 2014 ob povečanem obsegu omrežja učinkovito odpravili in zaključili 603 incidente.

Slika 34: Število odpravljenih napak na odprtih širokopasovnih omrežjih

8. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

8.1. Tveganja delovanja

Tveganja s področja ravnanja z okoljem smo zmanjšali z uvedbo standarda ISO 14001:2004 ter jasnimi navodili zaposlenim v zvezi s poslovnimi procesi.

Tveganje nepravočasnega potrjevanja faktur in situacij naših naročnikov predstavlja večje tveganje, še posebej v zapletenih razmerah na trgu in finančni krizi. Da bi se tem tveganjem čim bolj izognili, se zavarujemo že v fazi priprave pogodbe.

Tveganje nedoseganja rokov je zlasti na področju odprave napak zelo veliko. Vsak izpad linije predstavlja za Telekom Slovenije izpad prihodkov, vpliva pa tudi na ugled podjetja. Večji izpadi, ki povzročijo večje število napak na povezavah, so večinoma posledica višje sile, predvsem vremenskih vplivov (strela, veter, sneg, žled, poplave ipd.). To tveganje obvladujemo z ustrezno organizacijo dela in geografsko razpršenostjo lokacij, s čimer skušamo tem bolj skrajšati čase odprave napak. Število napak in čase, potrebne za odpravo, spremljamo dvakrat dnevno.

Tveganje neustreznega organiziranja poslovnega procesa ocenjujemo kot zmerno. Velik napor vlagamo v poenotenje in optimizacijo procesov v posameznih centrih gradnje in uveljavljanje najboljše prakse ter tudi v opremo in vozila, ki omogočajo nemoten poslovni proces.

8.2. Tržna tveganja

Družba je s svojim poslovanjem zelo povezana z matično družbo, Telekom Slovenije d.d., zato se tveganja, ki jim je izpostavljena matična družba, prenašajo tudi na GVO, d.o.o..

S povečanjem aktivnosti družbe na trgu se povečujejo tveganja, vezana na poslovanje poslovnih partnerjev, po drugi strani pa se zmanjšujejo tveganja, ki so posledica odvisnosti od matične družbe.

Na trgu se krepi konkurenca, ki agresivno nastopa zlasti na javnih razpisih. To se je še posebej izkazalo na javnih razpisih za večje investicijske (gradbene) projekte, saj tovrstnih projektov na trgu še vedno primanjkuje.

8.3. Finančna tveganja

Finančna tveganja, med katera uvrščamo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, obrestno tveganje, valutno tveganje, tveganje neustreznega zavarovanja plačil oz. nezavarovanja terjatev in tveganje neusklajenih plačilnih pogojev, smo v letu 2014 uspešno obvladovali. S temi tveganji upravlja Sektor za finance Telekom Slovenije, v sodelovanju z Enoto komercialne in marketinga. Glede na lastniška razmerja in s tem povezanim načinom financiranja, obrestnega tveganja ni oziroma je minimalno. Prav tako glede na trge, na katerih pretežno delujemo, ni prisotno valutno tveganje.

8.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje, ki izhaja iz terjatev do kupcev in kratkoročnih finančnih naložb, je nizko, saj ima v strukturi terjatev iz poslovanja največji delež Telekom Slovenije, d.d., ki je hkrati tudi naš lastnik in pri katerem tveganj neplačila v preteklosti nismo poznali. S povečevanjem deleža poslov na trgu se tveganje terjatev do kupcev povečuje, sploh v primeru zaostrenih gospodarskih razmer.

V družbi oblikujemo popravek vrednosti kratkoročnih terjatev po kriteriju starosti posamezne terjatve (od 50 do 100 %), za tiste terjatve, ki postanejo predmet prisilne poravnave ali stečaja pa je poslovna praksa takojšen 100% odpis, ne glede na starost ali višino. Kreditno tveganje obvladujemo z aktivnimi procesi izterjave.

8.3.2 Plačilnosposobnostno tveganje

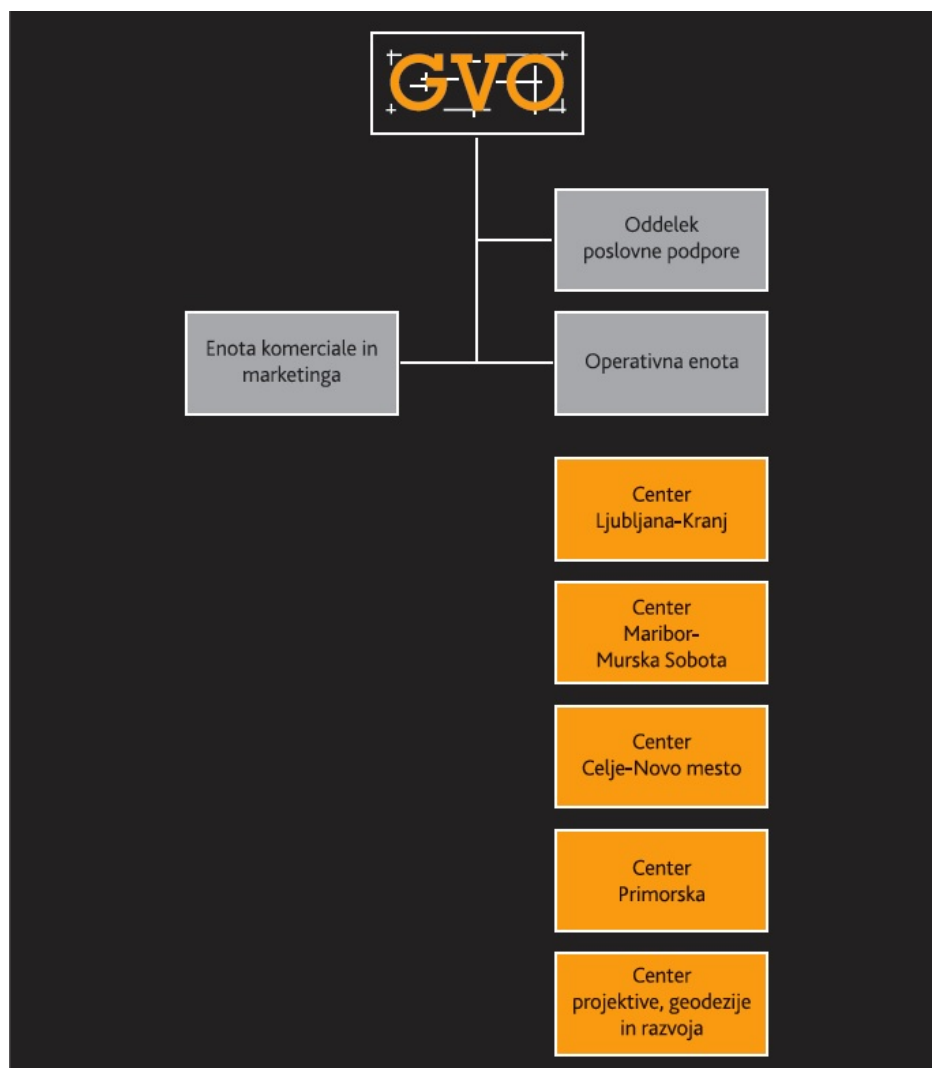
Eno od glavnih ciljev finančne poslovne funkcije je zagotavljanje likvidnosti, ki je odvisna od učinkovitosti ravnanja s finančnimi sredstvi in dinamike investiranja. Plačilno sposobnost za družbo uravnavamo v GVO v sodelovanju s Sektorjem za finance Telekom Slovenije s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev. Vsebinski nadzor in spremljava likvidnosti ter odločanje o posameznih aktivnostih je na strani GVO.

9. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

9.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je tri nivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projektni pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 35: Organizacijska struktura družbe GVO v letu 2014

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz dveh enot, Enote komercialne in marketinga ter Operativne enote, in Oddelka poslovne podpore, ki je umeščen kot štabna služba, neposredno podrejena direktorju družbe.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so pridobivanje poslov in prodaja storitev v skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, izbor in priprava pogodb, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celostno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na pet centrov, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije, s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev, kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so projektiranje, izvajanje projektov gradnje telekomunikacijskih omrežij, redno in kurativno vzdrževanje ter odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih, in izdelava izvršilne tehnične dokumentacije v skladu z zahtevami kupcev. Razvoj in projektiranje sta centralizirana v Celju, kjer je projektivni biro, geodetske storitve pa zagotavljamo na lokacijah, kjer se nahajajo posamezni centri gradnje, saj je narava dela tesno vpeta v celovite procese, ki potekajo na posameznih lokacijah.

Oddelek poslovne podpore je centraliziran na sedežu družbe in na izpostavi v Mariboru ter skrbi za planiranje, spremljanje in nadzor nad ekonomskim položajem družbe, izvajanje okoljskega planiranja in skrb za celovito izvajanje podpore poslovanju.

9.2. Zaposleni

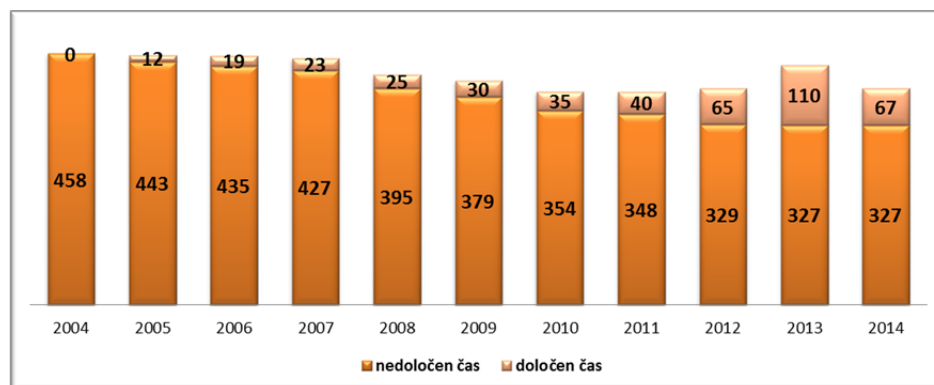
9.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2014 je bilo v GVO, d.o.o. zaposlenih 394 delavcev, od tega 327 z delovnim razmerjem za nedoločen čas (83%) in 67 z delovnim razmerjem za določen čas (17%). V primerjavi z letom 2013 je število zaposlenih za nedoločen čas ostalo nespremenjeno, število zaposlenih za določen čas pa se je znižalo za 39 odstotkov.

Tabela 41: Kategorije zaposlenih primerjalno 2014 in 2013

Kategorije zaposlenih	2014		2013		Indeks 2014/2013
nedoločen čas	327	83%	327	75%	100
določen čas	67	17%	110	25%	61
Vsi zaposleni	394		437		90

Slika 36: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2004 – 2014

Števila zaposlenih za določen čas smo znižali zaradi zaključka projekta v Zvezni Republiki Nemčiji in zaradi opuščanja del z nižjo dodano vrednostjo.

Tabela 42: Vzroki zaposlitve delavcev za določen čas v 2014

Vzroki zaposlitve delavcev za določen čas	2014	2013	Indeks 2014/2013
povečan obseg	66	109	61
pripravišтво	0	0	
nadomeščanje	0	0	
mandat	1	1	100
Skupaj	67	110	61

9.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije je v letu 2014 znašalo 27 oziroma 6,9% vseh zaposlenih. V primerjavi z letom 2013 se je v letu 2014 število invalidov znižalo za 3, in sicer v skupini invalidov III. kategorije, od tega 1 za polovični delovni čas in 2 za polni delovni čas. GVO je tudi v letu 2014 presegal predpisano kvoto 3%, ki jo določa Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08) in velja od 1.3.2008 dalje.

Tabela 43: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2014 in 2013

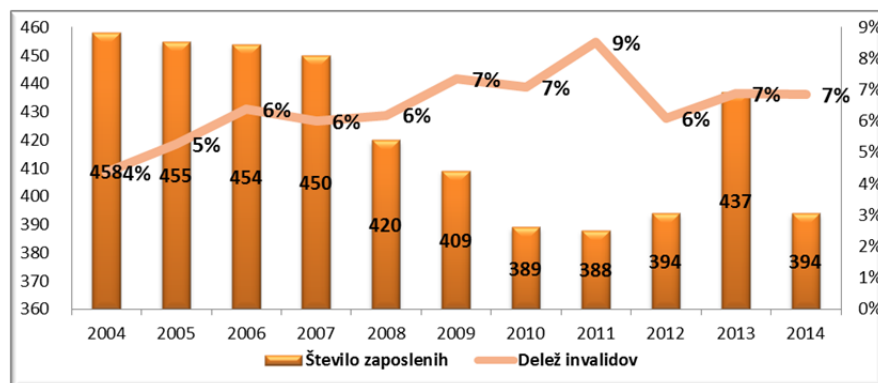
Kategorije Invalidov	2014		2013		Indeks 2014/2013
invalidi II. kategorije	4	15%	4	13%	100
invalidi III. kategorije	23	85%	26	87%	88
Skupaj	27		30		90

Tabela 44: Struktura invalidov v 2014

Kategorije Invalidov	Trajanje dela	2014
invalidi II. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	1
invalidi II. kategorije	polni delovni čas	3
invalidi III. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	4
invalidi III. kategorije	skrajšani delovni čas (30 ur / teden ali drugo)	2
invalidi III. kategorije	polni delovni čas	17
Skupaj		27

Družba GVO, d.o.o. je v letu 2014 ves čas presegala predpisano kvoto. Na dan 31.12.2014 je družba presegla kvoto, zato je oproščena plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter upravičena do nagrade za preseganje kvote, ki znaša 25 % minimalne plače na mesec, oboje za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto, katerih invalidnost ni nastala zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri delodajalcu.

Slika 37: Gibanje deleža invalidov glede na spremembe števila zaposlenih v obdobju 2004 – 2014

9.2.3. Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi

V družbi prevladuje delež moških, ki znaša 96%, njihova povprečna starost je 42,4 let oz. 0,4 leta več kot v enakem obdobju lani. Delež žensk znaša 4 %, njihova povprečna starost pa je 43,7 let oz. 0,9 leta več kot v enakem obdobju lani. Povprečna delovna doba moških je 21,7 let oz. 1,1 leta več kot v enakem obdobju lani, žensk pa 23 let oz. 1 leto več, kot v enakem obdobju lani.

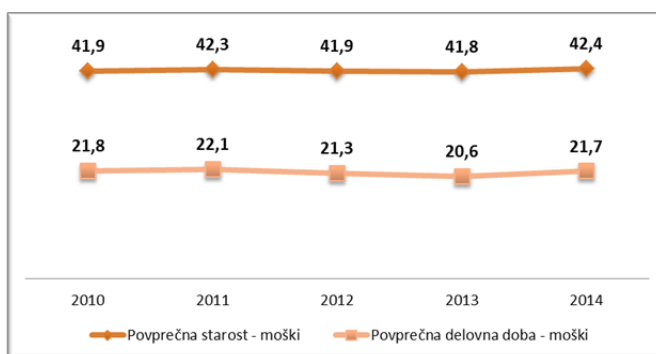
Tabela 45: Struktura zaposlenih po spolu primerjalno 2014 in 2013

Število	2014		2013		Indeks 2014/2013
Moški	377	96%	421	96%	90
Ženske	17	4%	16	4%	106
Skupaj	394		437		90

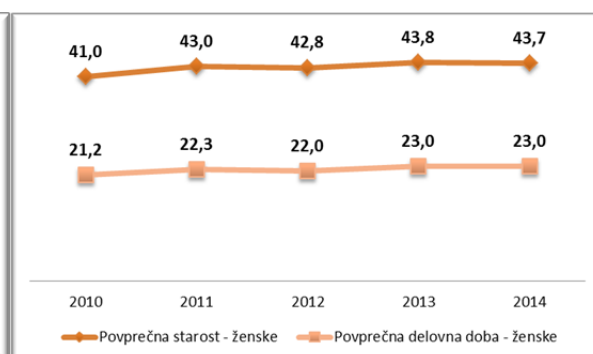
Tabela 46: Povprečna starost in povprečna delovna doba primerjalno 2014 in 2013

Moški	2014	2013	Indeks 2014/2013
Povprečna starost - moški	42,4	41,8	101
Povprečna delovna doba - moški	21,7	20,6	105
Ženske			
Povprečna starost - ženske	43,7	42,8	102
Povprečna delovna doba - ženske	23,0	22,0	105

Slika 38: Gibanje povprečne starosti in povprečne delovne dobe moških v obdobju 2010-2014

Slika 39: Gibanje povprečne starosti in delovne dobe žensk v obdobju 2010-2014

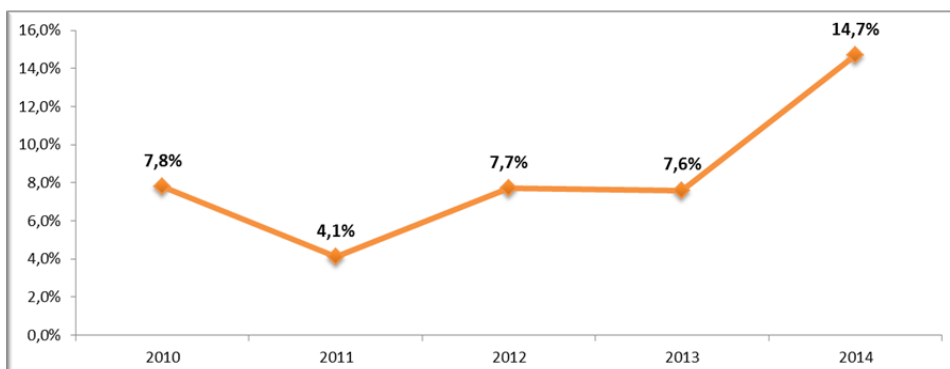

9.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)

V letu 2014 je GVO zaposlil 25 novih delavcev, večino za določen čas za čas povečanega obsega dela v Nemčiji. Z delom je v letu 2014 prenehalo 68 zaposlenih, in sicer je 48 delavcem potekla pogodba za določen čas, 6 delavcev je prekinilo delo sporazumno, 5 delavcev je delo prekinilo zaradi disciplinskega postopka, 5 iz razloga presežnih delavcev, 3 so se upokojili, en delavec pa je z delom prenehal zaradi prehoda v Telekom Slovenije, d.d..

Fluktuacija je v letu 2014 znašala 14,7% in je bila za 7,1% odstotne točke višja kot v letu 2013. Relativno visoka fluktuacija v 2014 je posledica zaključka projekta v Nemčiji ter opuščanja del z nižjo dodano vrednostjo. Ostaja pa dejstvo, da je družba GVO kljub krizi še vedno dober delodajalec, ki redno izplačuje plače in ostala izplačila iz naslova dela ter kjer je varnost zaposlitve kadrov z višjo dodano vrednostjo, ki dosegajo zahtevane rezultate, visoka.

Slika 40: Fluktuacija v obdobju 2010 – 2014

9.2.5. Izobrazbena struktura

Iz pregleda izobrazbene strukture zaposlenih je mogoče ugotoviti, da je imelo v letu 2014 skupaj 46% zaposlenih manj kot V. stopnjo strokovne izobrazbe, 34% jih ima V. stopnjo, 20% pa ima doseženo VI. - VIII. stopnjo strokovne izobrazbe.

Tabela 47: Izobrazbena struktura primerjalno 2014 in 2013

st. izob./leto	st. dejanske izobrazbe na dan 31.12.			
	2014		2013	
I. do IV.	182	46%	206	47%
V.	134	34%	152	35%
VI.	48	12%	49	11%
VII.	29	7%	29	7%
VIII.	1	0%	1	0%
Skupaj	394		437	

V primerjavi s preteklim letom se je najbolj znižalo število zaposlenih z manj kot V. stopnjo izobrazbe, predvsem kot posledica opuščanja del z nižjo dodano vrednostjo.

9.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

V začetku leta 2014 smo izvedli letne ocenjevalne razgovore, v okviru katerih smo izvedli naslednje aktivnosti:

- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo ocenili doseganje ciljev za leto 2013,
- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo postavili cilje za leto 2014,
- določeni so bili obvezni cilji za vodje in vse zaposlene.

Ocena delovne uspešnosti je bila v letu 2014 neposredno vezana na gibljivi del plače ter ima posredni vpliv na napredovanje zaposlenih.

9.2.7. Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih

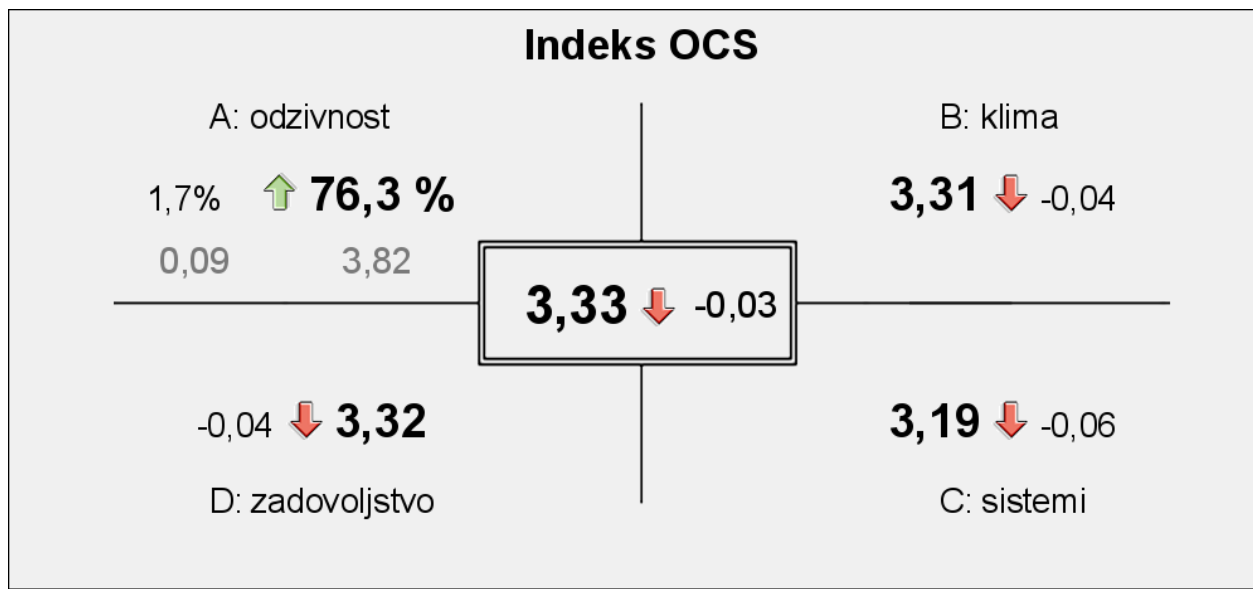
Spremljanje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem na povezavo zadovoljstva z rezultati pri delu. S tem postane ključno vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da uveljavljajo svoje znanje in ideje ter tako dosegajo uspeh pri svojem delu. To namreč vpliva tako na zadovoljstvo pri delu kot tudi na uspešnost podjetja.

V GVO d.o.o. od leta 2005 merimo organizacijsko klimo, odziv zaposlenih pa je bil zaradi načina izvajanja

meritev v vseh letih merjenja dober. Ta trend se je nadaljeval tudi v letu 2014, ko je bila udeležba 76%.

Tudi v letu 2014 smo organizacijsko klimo zadovoljstvo zaposlenih merili s pomočjo t.i. indeksa OCS, ki omogoča ugotavljanje klime skozi 4 ključne, vsebinsko zaključene kategorije merjenja klime, in sicer udeležbe (A: odzivnost), jasnosti zahtev in nagrajevanja (B: klima), zadovoljstva pri delu (C: zadovoljstvo) in ciljnega vodenja in nagrajevanja (D: sistemi).

Slika 41: Merjenje klime – Indeks OCS 2014

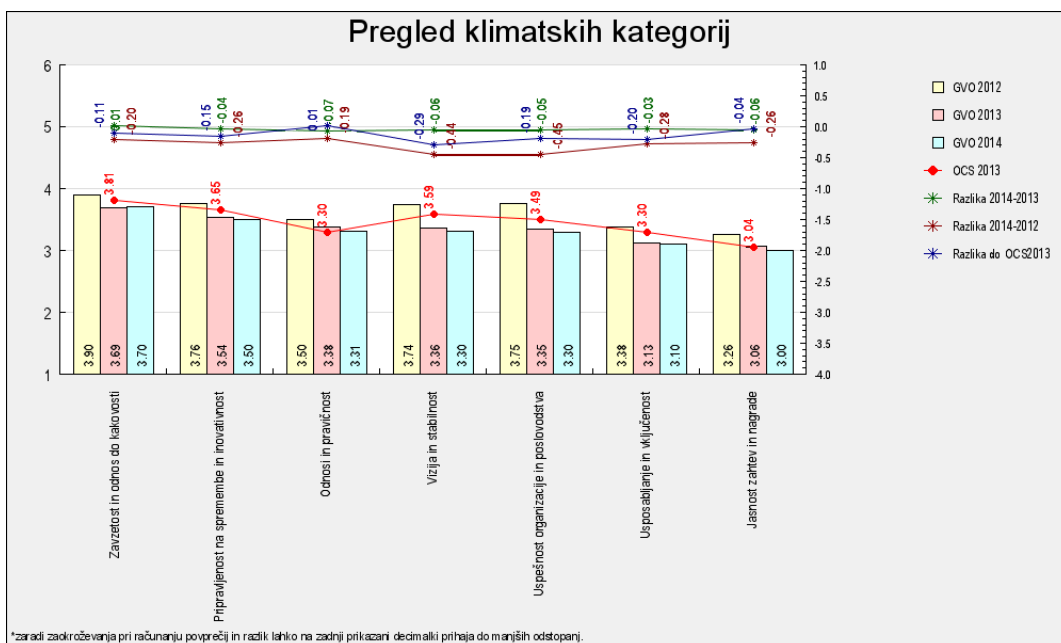

V letu 2014 so rezultati vseh štirih kategorij merjenja organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v povprečju nižji za manj kot 1 odstotno točko glede na leto prej, kar je predvsem odraz povečanega obsega del iz naslova odprave posledic žledoloma ter začasnega znižanja izhodiščnega plačnega razreda. Na visokem nivoju pa ostajajo rezultati posameznih kazalnikov, ki se nanašajo na odnos do kvalitete, sodelavcev in vsebine dela ter na pozitiven pogled na GVO (ponos, percepcija ugleda GVO v okolju in njegova uspešnost), kar nas navdaja z optimizmom in kaže na pozitivne obete za prihodnost.

Iz generalnega pregleda rezultatov merjenja organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v letu 2014 lahko ugotovimo, da se je indeks odzivnosti zaposlenih (A) odzivnost glede na leto 2013 povečal na 3,82 (za 1,7 odstotne točke), kar je posledica boljše organizacije izvedbe merjenja. Indeks organizacijske klime (B) in indeks zadovoljstva zaposlenih (D) sta se znižala za 0,8 odstotne točke (na 3,31 oz. 3,32), indeks sistemov vodenja in razvoja (C) pa se je znižal za 0,06 oz. za 1,2 odstotne točke (na 3,19). Malenkosten upad nivoja organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih je po naši oceni predvsem posledica znižanja osnovnega plačnega razreda in povečanega obsega del (delavci so opravili povečano število nadur) iz naslova odprave posledic žledoloma v prvi polovici leta in pospešenega izvajanja investicij v drugi polovici leta.

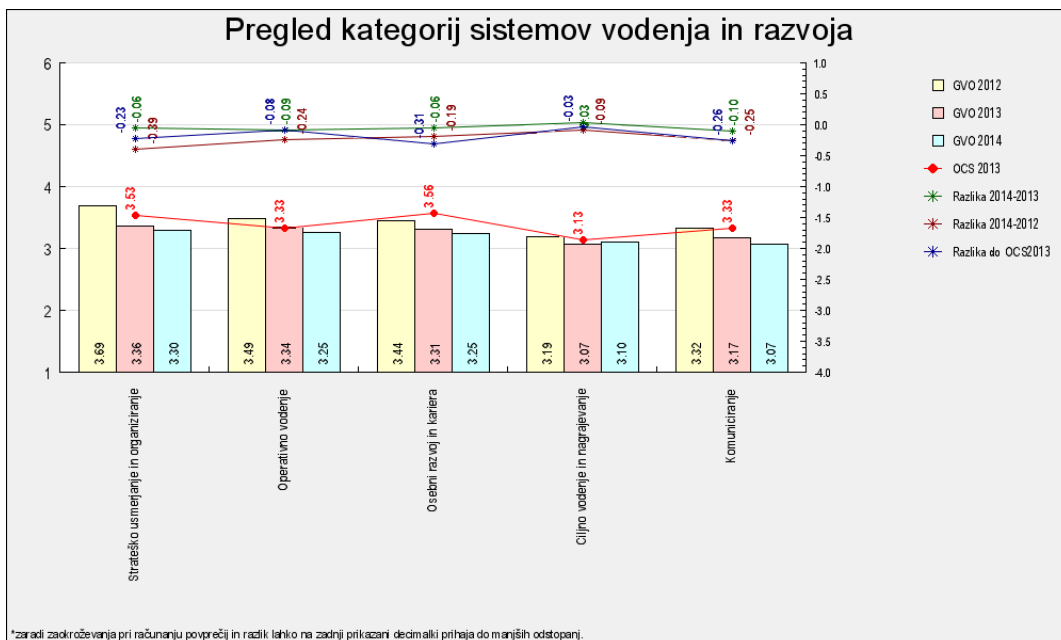
Iz pregleda klimatskih kategorij (B) lahko ugotovimo, da so naše ključne prednosti v zavzetosti in odnosu do kakovosti, pripravljenost na spremembe in inovativnost ter v medsebojnih odnosih in pravičnosti. Ključne izzive pa vidimo na področju jasnosti zahtev in nagrajevanja ter usposabljanja in vključenosti zaposlenih, kjer so bili nižji rezultati predvsem posledica nižanja stroškov dela, nizkega obsega sredstev za izplačilo kvartalne stimulacije najboljšim posameznikom ter odloga določenih izobraževanj na kasnejša obdobja zaradi polne zasedenosti kadrovskih resursov v letu 2014.

Slika 42: Pregled klimatskih kategorij v obdobju 2012 - 2014

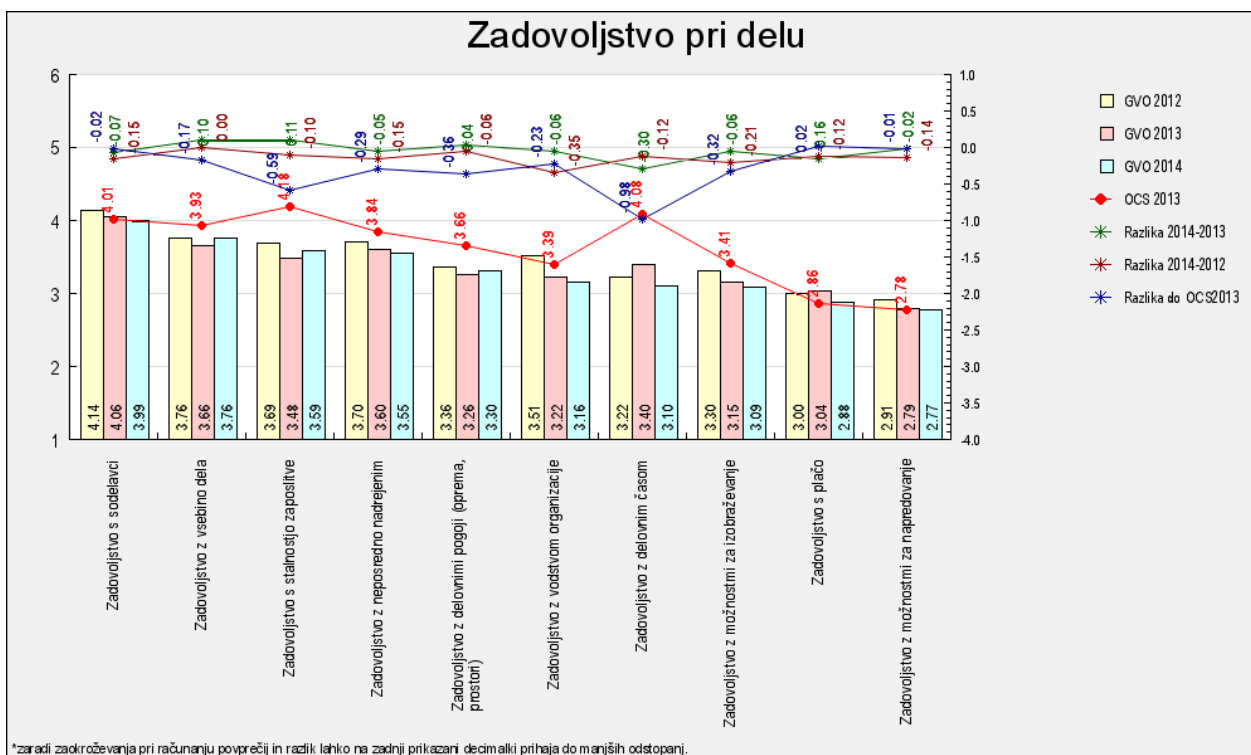
Pri pregledu kategorij sistemov vodenja in razvoja (C) največje izzive predstavljata kategoriji komuniciranje ter ciljno vodenje in nagrajevanje, kjer pa se je trend upadanja v letu 2014 obrnil in začel rasti. Upad pri kategoriji komuniciranje pa je po naši oceni predvsem posledica zahtevnosti dvismernega komuniciranja z delavci, ki so bili napoteni na delo v Nemčijo ter prenosa informacij do delavcev, ki pri svojem delu ne uporabljajo računalnikov.

Slika 43: Pregled kategorij sistemov vodenja in razvoja v obdobju 2012 - 2014

Iz pregleda kategorij zadovoljstva pri delu (D) lahko ugotovimo, da so naše ključne prednosti zadovoljstvo s sodelavci, zadovoljstvo z vsebino dela, s stalnostjo zaposlitve ter z neposredno nadrejenimi in delovnimi pogoji. Nekoliko nižje pa je bilo v letu 2014 ocenjeno zadovoljstvo z možnostmi napredovanja, zadovoljstvo s plačo ter možnostmi izobraževanja, kar je posledica predvsem omejitve števila napredovanj v preteklem letu, znižanja osnovnega plačnega razreda ter odloga izvedbe nekaterih načrtovanih izobraževanj zaradi polne zasedenosti kapacitet.

Slika 44: Pregled kategorij zadovoljstva pri delu v obdobju 2012 - 2014

Kljub temu, da se je povprečna ocena v letu 2014 glede na leto prej nekoliko znižala, kar je posledica nezadovoljstva z znižanjem nivoja plač zaradi nižanja stroškov dela in optimizacije poslovanja, pa so spodbudni rezultati kategorij, ki kažejo na pozitiven odnos zaposlenih do kvalitete ter do njihove zavzetosti in pripravljenosti vlagati dodaten napor, kadar se to pri delu zahteva. Pozitivne so tudi visoke ocene pri kazalnikih, ki merijo percepcijo delavcev o ugledu organizacije v okolju in stopnjo ponosa, da so delavci zaposleni v družbi GVO.

9.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

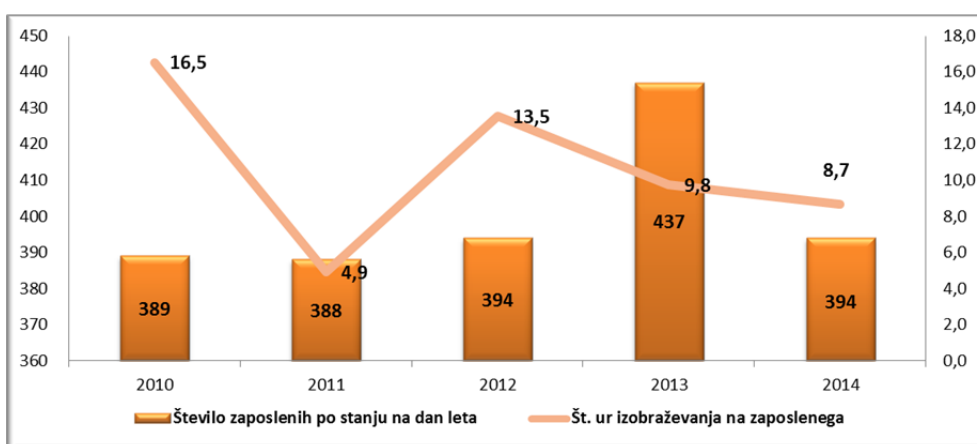
V letu 2014 smo zabeležili 332 udeležb na izobraževanjih in usposabljanjih, kar je za 63% več kot v letu prej. Vsa izobraževanja pa so bila izvedena v skladu z usmeritvijo družbe, da se zaposleni izobražujejo ciljno, glede na dejanske strokovne in poslovne potrebe, pri čemer smo pomemben delež izobraževanja zaradi stroškovne učinkovitosti izvajali v lastni režiji. Glede na tematiko je bilo večino izobraževanj in usposabljanj v letu 2014 s področij informacijsko telekomunikacijskih tehnologij ter varnosti in zdravja pri delu.

Iz ključnih kazalnikov na segmentu izobraževanja lahko ugotovimo, da se je skupno število udeležb na izobraževanjih v letu 2014 glede na predhodno leto povečalo, izvedena izobraževanja pa so bila bolj intenzivna in so v povprečju trajala manj ur. Stroški izvedenih izobraževanj v letu 2014 so bili glede na leto prej nižji, saj smo velik del izobraževanj izvedli v lastni režiji, z lastnimi resursi; neposredni stroški izobraževanj so bili nižji za 22%, neposredni stroški izobraževanja na zaposlenega pa za 13%.

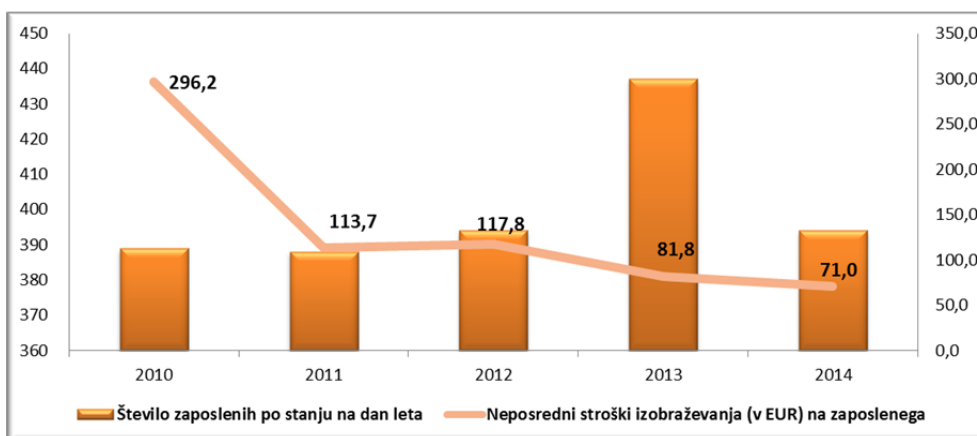
Tabela 48: Ključni kazalniki na segmentu izobraževanja primerjalno 2014 in 2013

Izobraževanje	2014	2013	Indeks 2014/2013
Število zaposlenih po stanju na dan leta	394	437	90
Število udeležencev izobraževanj	332	204	163
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	84%	47%	181
Štev. ur izobraževanja	3.427	4.263	80
Št. ur izobraževanja na zaposlenega	9	10	89
Neposredni stroški izobraževanja (v EUR)	27.976	35.745	78
Neposredni str.izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	71	82	87
Skupaj število izobraževanj	600	351	171

Slika 45: Število ur izobraževanja na zaposlenega v obdobju 2010 – 2014

Slika 46: Neposredni strošek izobraževanja na zaposlenega v obdobju 2010 – 2014

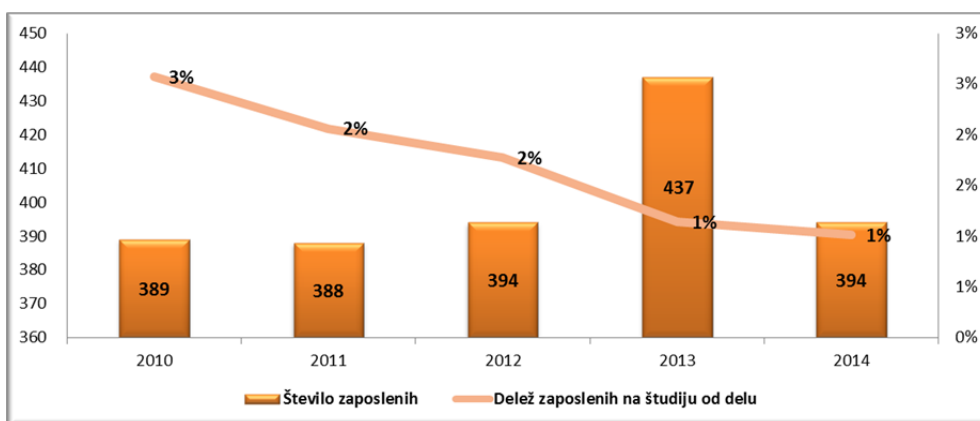
9.2.9. Študij ob delu

Na dan 31.12.2014 so imeli sklenjeno pogodbo o študiju ob delu 4 zaposlenih, od tega 3 na višji šoli in 1 na srednji šoli. V letu 2014 je bila na novo sklenjena pogodba z zaposlenim o študiju ob delu za srednješolski program na podlagi odločbe o poklicni rehabilitaciji, 1 delavec pa je uspešno zaključil šolanje na višji šoli.

Tabela 49: Zaposleni, ki ob delu študirajo in imajo sklenjeno pogodbo za študij ob delu z GVO

Študij ob delu	2014		2013		Indeks 2014/2013
srednje šole	1	25%	0	0%	-
višje šole	3	75%	4	80%	75
visoke šole in fakultete	0	0%	1	20%	0
podiplomski študij	0	0%	0	0%	-
Skupaj	4		5		80

Slika 47: Delež zaposlenih, ki študirajo ob delu glede na celotno število zaposlenih v obdobju 2010 – 2014

9.2.10. Štipendije, strokovna delovna praksa in pripravništvo

Štipendiranje smo v družbi GVO izvajali od leta 2006 do leta 2011, ko so vsi štipendisti uspešno zaključili šolanje. Odtlej novih pogodb o štipendiranju v GVO nismo sklepali.

Obvezno delovno prakso je v letu 2014 opravljalo 5 dijakov in študentov, od tega so bili trije na trimesečni in eden na petmesečni strokovni praksi.

9.2.11. Stroški dela

Družba GVO je dober in odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Vodstvo družbe se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih tudi plača oziroma gibljivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 69%, delež stroškov za socialno in pokojninsko zavarovanje 12%, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 3%, delež regresa 3% in delež ostalih stroškov dela 14%.

Regres za letni dopust za leto 2014 je bil izplačan pri plači za mesec marec 2014 v višini 789,15 EUR na zaposlenega.

Božičnica je bila izplačana v mesecu decembru 2014 višini 150,00 EUR na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2013 so stroški podani v naslednji tabeli.

Tabela 50: Stroški za dodatke primerjalno 2014 in 2013

Stroški za dodatke (v EUR)	2014	2013	Indeks 2014/2013
dodatki	283.193	294.664	96
nadure	237.534	105.088	226
mesečna stimulacija	129.409	0	-
13. plača*	0	71.916	0
božičnica	59.250	0	-

* v letu 2013 predstavlja 13. plača poračun za leto 2012

9.2.12. Povprečna plača

V letu 2014 so se izplačevale plače na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o. Izhodiščna vrednost prvega plačnega razreda je v letu 2014 v skladu z dogovorom z organi soupravljanja z namenom optimizacije poslovanja znašala 545,97 EUR.

Tabela 51: Povprečna bruto plača GVO in v RS primerjalno 2014 in 2013

Povprečna bruto plača	2014	2013	Indeks 2014/2013
Povprečna bruto plača GVO (v EUR)	1.704,73	1.810,15	94
Povprečna bruto plača v RS (v EUR)	1.537,74	1.521,21	101
Indeks GVO / RS	110,86	118,99	93
Indeks nominalne rasti GVO	94,2		
Indeks letne realne rasti GVO	94,0		
Indeks cen življenjskih potrebščin	100,2		

* podatek za povprečno plačo v RS 2014 je za obdobje januar – november 2014

9.2.13. Izraba delovnega časa

Število vkalkuliranih ur (redne ure + nadure + neizvršene ure) se je v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 znižalo za 2%. V okviru izvršenih ur so se redne ure znižale za 1,2%. Število nadur se je povečalo za 122,5 %, kar je posledica predvsem odprave posledic žledoloma. Obseg neizvršenih ur se je znižal za 4,9%. V okviru neizvršenih ur so se neizvršene ure v breme podjetja znižale za 3,5%, neizvršene ure v breme drugih pa za 12,1%.

V kolikor pogledamo strukturo neizvršenih ur v smislu % na število vkalkuliranih ur, lahko ugotovimo, da se je znižal delež neizvršenih ur v breme podjetja za 0,3%, delež neizvršenih ur v breme drugih pa se je prav tako znižal za 0,4%.

V letu 2013 je bilo število delavcev iz ur odsotnosti zaradi bolezni in poškodb 18,8, v letu 2014 pa 15,3.

Tabela 52: Izraba delovnega časa v urah primerjalno 2014 in 2013

	2014			2013			Indeks 2014/2013
Fond vkalkuliranih ur	858.016		100%	875.209		100%	98
Izvršene ure	692.981	100%	81%	701.602	100%	80%	99
redne ure	669.629	97%	78%	691.104	99%	79%	97
nadure	23.352	3%	3%	10.497	1%	1%	222
Neizvršene ure	165.035	100%	19%	173.607	100%	20%	95
v breme podjetja	139.845	85%	16%	144.947	83%	17%	96
v breme drugih	25.190	15%	3%	28.661	17%	3%	88

9.2.14. Skrb za zaposlene, upokoјence in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

GVO svojim zaposlenim namenja posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Za zaposlene so organizirane rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja, zaposleni so bili napoteni na preventivne zdravstvene preglede in na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene solidarnostne pomoči.

Pozornost namenjamo novo rojenim družinskim članom naših zaposlenih, otroke pa smo obdarovali tudi ob božično-novoletnih praznikov.

Družba podpira različna interesna društva s področij humanitarnih dejavnosti, kulture, športa in izobraževanja, v katera so včlanjeni delavci GVO in njihovi družinski člani.

9.2.15. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

Strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu Telekoma Slovenije, d.d., so za GVO, d.o.o. izvajali naloge skladno z določili pogodbe o izvajanju storitev. Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k izvajanju aktivnosti po Izjavi o varnosti z ocenami tveganj ter vsemi prilogi, ki pomenijo zmanjšanje nevarnosti na najmanjšo možno raven. Dodatne aktivnosti so bile pregledi delovnih ekip na terenu, usposabljanja iz varnosti pri delu in požarne varnosti, preizkusi alkoholiziranosti na delovnem mestu in ostale aktivnosti v zvezi s tehnično varnostjo.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu, so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter na ukrepe varstva pred požarom. Na 14-ih seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo skupaj 327 delavcev. Vsi udeleženci usposabljanj so na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepov za varno delo.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti so bili izvedeni preventivni zdravstveni pregledi. Obdobni preventivni zdravstveni pregled je opravilo 168 delavcev, predhodni preventivni zdravstveni pregled pa 21 delavcev.

Za 9 delavcev, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih, smo nadaljevali s postopki cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu.

Za vse delavce družbe so bila organizirana preventivna cepljenja proti gripi, ki jih je izvedel Nacionalni inštitut za javno zdravje. Cepljenja so se udeležili 3 delavci.

Osebna varovalna oprema

Nadzirali smo uporabo osebne varovalne opreme ter v vsakdanji praksi uporabljena določila o zamenjavi osebne varovalne opreme po ugotovljeni dotrajanosti. Na vseh lokacijah smo nadaljevale z aktivnostmi kemičnega čiščenja močno zamazanih delovnih oblačil.

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Vsi delavci so bili seznanjeni s požarnim redom. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki. Pristopili smo k sklenitvi novih pogodb o vzdrževanju in servisiranju ročnih in prevoznih gasilnih aparatov ter servisiranju in preizkušanju hidrantnih omrežij.

9.2.16. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev

Vodstvo družbe dobro sodeluje tako s Konferenco sindikatov GVO, d. o. o., kot tudi s Svetom delavcev GVO, d. o. o.. Člane na skupnih sestankih direktor družbe redno informira o njenem poslovanju ter o ostalih aktualnostih v podjetju in poslovnem okolju.

10. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost, ki jo dopolnjujemo tudi z deli na elektroenergetskih omrežjih.

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke.

Velik poudarek dajemo tudi na uveljavljanje načel vrednot, kot so vodenje z zgledom, spoštovanje, odgovornost, komunikacija, reševanje reklamacij, reševanje težav, tolerance do napak, učinkovitost.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v ponudbi celovitih in do okolja prijaznih storitev s področja projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Izvedene visoko kakovostne storitve, ki zadovoljujejo zahteve in pričakovanja naših naročnikov in drugih zainteresiranih strani so izpolnjene s stalnim prepoznavanjem in izpolnjevanjem njihovih zahtev. Lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebnostni razvoj. Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje tudi skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem pa se kaže tudi skozi:

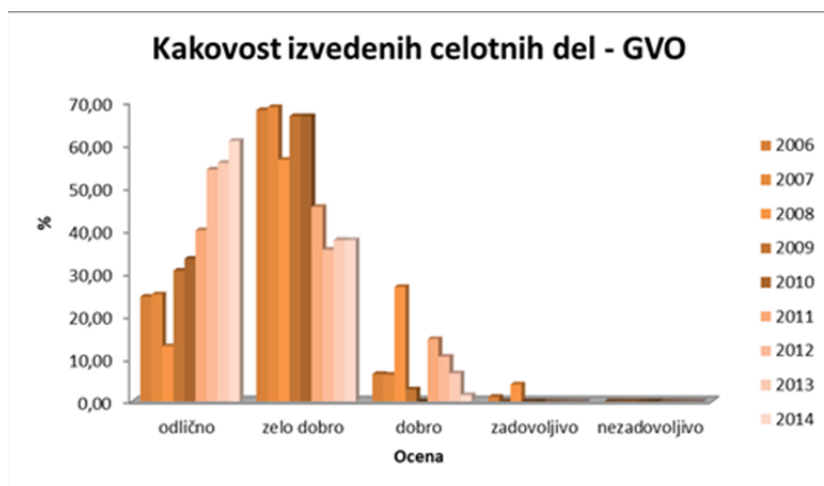
- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Hkrati je naša vizija biti vodilni ponudnik celovitih rešitev s področja projektiranja, geodezije, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektro omrežij v regiji. S stalnimi spremembami, diverzifikacijo storitev in prilagajanjem potrebam kupcev želimo biti prvi. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

Prepričani smo, da imamo v družbi GVO zaposlene motivirane delavce, ki bodo našim poslovnim partnerjem s svojim znanjem, s svojimi izkušnjami in s sodobno opremo ter ob dobri organiziranosti tudi v prihodnje zagotavljale kakovostne storitve.

Kakovost izvedenih storitev potrjujejo tudi ocenitve, ki jih dobimo s strani naših naročnikov. Tako se je delež ocenitev z oceno odlično v letu 2014 ponovno povečal.

Slika 48: Kakovost izvedenih del v obdobju 2006 – 2014

11. SKRIB ZA OKOLJE

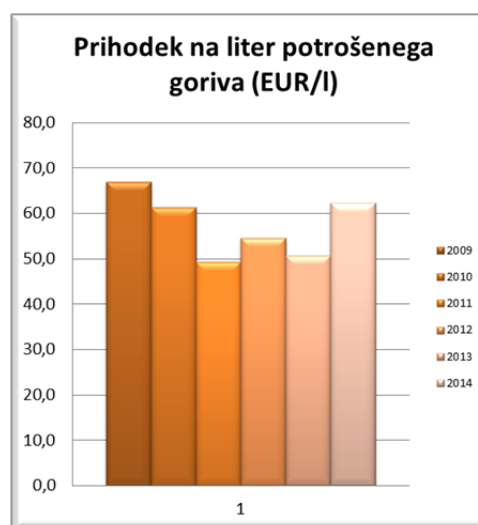
Dejavnost projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična ter ne zahteva posebne obravnave. Kljub temu se družba zaveda odgovornosti varstva okolja in posveča posebno pozornost ravnanju z okoljem.

Na področju ravnanja z okoljem imamo cilj zmanjšati porabo goriva po posameznem tipu vozil za 3%, kar uresničujemo tako s postopno zamenjavo starih vozil z novimi vozili z ekološko sprejemljivimi motorji, kakor tudi z ozaveščanjem zaposlenih za varčno vožnjo. V letu 2014 smo na nivoju družbe zabeležili približno za 12% manjšo porabo pogonskega goriva kot v predhodnem letu, kar se je ob povečanih prihodkih odražalo tudi v manjšem strošku goriva na 1 evro prihodka oz. povečanem prihodku na liter potrošenega goriva.

Slika 49: Strošek goriva na 1 EUR prihodka v obdobju 2010-2014

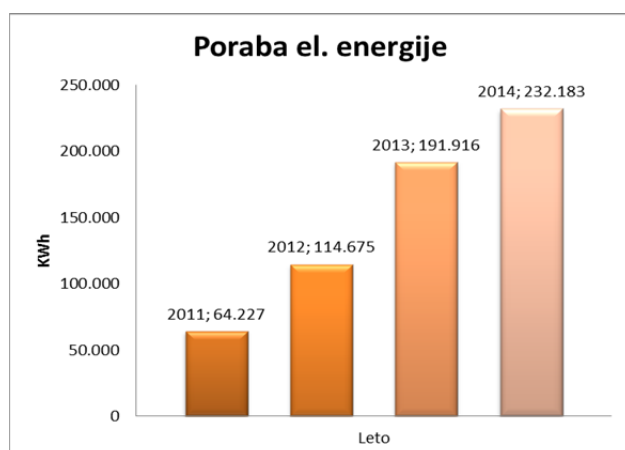

Slika 50: Prihodek na liter potrošenega goriva v obdobju 2010-2014

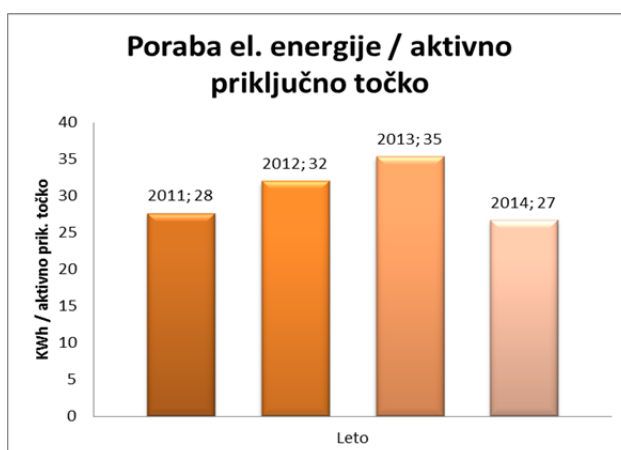

Vzpostavljeno imamo mesečno spremljanje porabe električne energije funkcijskih lokacij odprtega širokopasovnega omrežja (OŠO), kjer je primerjava s predhodnim letom pokazala, da je poraba v kWh v letu 2014 narasla, ker so bile z aktivno opremo polno obremenjene funkcijske lokacije na območju Dolenjske, Sevnice in Slovenskih Konjic, prav tako so bili s strani dobaviteljev v letu 2014 opravljeni poračuni porabe električne energije za leto 2013. Smo pa zaradi doseženih ugodnejših cen dobavljene električne energije v letu 2014 strošek porabljene električne energije v primerjavi s predhodnim letom za malenkost zmanjšali. Primerjalno je poraba električne energije na aktivno priključno točko v letu 2014 zaradi intenzivnega vključevanja novih uporabnikov na območju Dolenjske, Sevnice in Slovenskih Konjic, v primerjavi s predhodnim letom upadla.

Slika 51: Skupna poraba električne energije za potrebe delovanja funkcijskih lokacij v obdobju 2011 – 2014

Slika 52: Poraba električne energije na aktivno priključno točko v obdobju 2011 – 2014

Z lastnim sistemom ravnanja z okoljem smo neposredno vpeti tudi v sistem ravnanja z okoljem v Telekomu Slovenije. Z intenzivnim medsebojnim sodelovanjem se dopolnjujemo oz. spoštujemo zahteve, ki jih postavlja Telekom Slovenije, tako na področju ravnanja z odpadki, kakor tudi na področju učinkovite rabe električne energije, učinkovite rabe energentov za ogrevanje, porabe pitne vode, itd.

Na področju ravnanja z odpadki skrbimo, da so vsi gradbeni odpadki oddani pooblaščenim odjemalcem. V letu 2014 so se količine oddanih gradbenih odpadkov v primerjavi s predhodnim letom povečale. Ostale odpadke odlagamo v sklopu ločenega zbiranja odpadkov Telekoma Slovenije.

Skupino za vzdrževanje diesel elektro agregatov (DEA), ki deluje v sklopu Centra Ljubljana-Kranj, smo opremili s celovito opremo in materiali za varovanje okolja, tako za prevoze, kot tudi za zaščito pred izlivi nevarnih snovi.

12. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Na področju raziskav in razvoja smo v letu 2014 največ pozornosti namenili novim trgom in novim tehnologijam gradnje optičnih omrežij, ki v zahtevnih gospodarskih razmerah lahko pomenijo predvsem nove priložnosti. Nadaljevali smo tudi z usmerjanjem k novim geodetskim storitvam. V letu 2014 pa smo se ciljno usmerili tudi v razvoj kadrov.

Največ energije smo vložili v razvoj dela na trgu Zvezne Republike Nemčije, krepljenje odnosov z naročniki in drugimi ciljnim javnostmi ter v nacionalne in lokalne zakonodaje, standarde in druge elementov, brez katerih uspešno izvajanje poslov na območju Nemčije ne bi bilo mogoče. Z visoko kvalitetskimi storitvami na nemškem trgu ohranjamo dobro ime ter nadaljnje vzpostavljamo pogoje za širjenje nabora naročnikov.

Na področju geodetskih storitev smo nadaljevali z razvijanjem ponudbe geodetskih storitev in optimizacije dela, ki nam omogoča postopen in vztrajen prodor na izredno konkurenčen trg geodezije.. Nadaljevali smo z izobraževanji, izpopolnjevanji in zasledovanjem pridobitve formalnih certifikatov, ki jih potrebujemo za izvajanje večjih projektov na tem področju.

V letu 2014 smo pristopili k tesnejšemu sodelovanju s Srednješolskim centrom za pošto, ekonomijo in telekomunikacije v Ljubljani, ki izvaja poklicno izobraževanje dejavnosti, ki jo izvaja družba GVO d.o.o. Z namenom izboljšave kvalitete strokovnih programov kot član sodelujemo v Komisiji za kakovost ŠC PET, kjer s konkretnimi predlogi stremimo k izboljšavam pri izvedbi strokovnega izobraževanja, kar posledično omogoča večjo kvaliteto pridobljenega strokovnega znanja na področju gradnje in vzdrževanja TK in pa kasnejši razvoj kadrov.

V družbi imamo preko sistema vodenja po standardih ISO 9001:2008 in ISO 14001:2004 vzpostavljen tudi sistem, ki zaposlenim omogoča dajanje predlogov izboljšav.

13. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Drugih pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja ni bilo.

14. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. za leto, končano na dan 31. decembra 2014.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2014.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 6.3.2015

Podpis:

Borut Radi
Direktor

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014

v tisoč EUR	Pojasnilo	2014	2013
Čisti prihodki od prodaje	3.1	33.598	30.910
Drugi prihodki od poslovanja	3.2	728	635
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	3.3	0	19
Stroški materiala in energije	3.3	7.324	6.508
Stroški storitev	3.4	11.845	10.066
Stroški dela	3.5	11.388	11.910
Amortizacija	3.9, 3.10	1.567	1.438
Drugi odhodki poslovanja	3.6	1.633	675
Skupaj odhodki poslovanja		33.757	30.616
Dobiček iz poslovanja		569	929
Finančni prihodki	3.7	12	11
Finančni odhodki	3.7	208	177
Dobiček pred obdavčitvijo		373	763
Davek iz dobička	3.8	188	53
Odložen davek	3.8	43	-68
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		142	778

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014

v tisoč EUR	Pojasnilo	2014	2013
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		142	778
Presežek iz prevrednotenja aktuarskih presežkov in primanjkljajev		-108	-21
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta		-108	-21
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		34	757

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2014

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2014	31.12.2013
DOLGOROČNA SREDSTVA		22.166	23.864
Neopredmetena sredstva	3.9	19.780	20.577
Opredmetena osnovna sredstva	3.10	1.776	2.583
Finančne naložbe v odvisna podjetja	3.11	25	25
Druge finančne naložbe	3.12	57	107
Ostala dolgoročna sredstva		0	0
Odložene terjatve za davek	3.13	528	572
KRATKOROČNA SREDSTVA		12.905	12.870
Sredstva za odtujitev		0	0
Zaloge	3.14	887	964
Poslovne in druge terjatve	3.15	11.617	10.823
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	3.15	269	416
Terjatve za davek iz dobička	3.13	0	548
Kratkoročne finančne naložbe	3.12	26	25
Denar in denarni ustrezniki	3.16	106	94
SREDSTVA SKUPAJ		35.071	36.734
v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2014	31.12.2013
KAPITAL IN REZERVE		16.027	15.994
Vpoklicani kapital	3.17	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	3.17	1	1
Rezerve iz dobička	3.17	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	3.17	9.822	9.680
Prevrednotovalne rezerve za opredmetena osnovna sredstva	3.17	0	1
Presežek iz prevrednotenja aktuarskih primanjkljajev in presežkov	3.17	-129	-21
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		8.266	8.768
Dolgoročno odloženi prihodki	.	0	0
Rezervacije	3.18	3.506	3.648
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	3.20	4.700	5.000
Druge dolgoročne finančne obveznosti		0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	3.19	60	120
Obveznosti za odložene davke		0	0
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		10.778	11.972
Poslovne in druge obveznosti	3.19	9.920	8.940
Obveznost za davek iz dobička	3.13	135	0
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	3.20	7	2.022
Druge kratkoročne finančne obveznosti		0	0
Kratkoročno odloženi prihodki		0	0
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.21	716	1.010
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		35.071	36.734

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid	Prev. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2014	5.758	1	575	9.680	1	-21	15.994
Čisti poslovni izid obdobja				142			142
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-108	-108
Vseobsegajoči poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	142	0	-108	34
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Drugo					-1		-1
Stanje 31. 12. 2014	5.758	1	575	9.822	0	-129	16.027

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2013

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid	Prev. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2013	5.758	1	575	8.902	1	0	15.237
Čisti poslovni izid obdobja				778			778
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-21	-21
Vseobsegajoči poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	778	0	-21	757
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2013	5.758	1	575	9.680	1	-21	15.994

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014

v tisoč EUR	2014	2013
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a.) Čisti dobiček pred obdavčitvijo	373	763
b.) prilagoditve za:		
Amortizacija osnovnih sredstev	1.567	1.438
Slabitve in odpisi opredmetenih osn. sredstev in neopred.sredstev	0	5
Gibanje popravka terjatev	0	302
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	17	-20
Finančni prihodki	-12	-11
Finančni odhodki	208	177
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-794	1.423
Sprememba kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev	147	870
Sprememba zalog	77	-96
Sprememba rezervacij	-142	-585
Sprememba vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	-295	-286
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	810	-3.977
Plačani davek iz dobička	449	-806
c.) Čista denarna sredstva iz poslovanja	2.406	-803
B. Denarni tokovi iz naložbenja		
a.) Prejemki pri naložbenju	197	62
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	147	23
Prejete obresti	0	11
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	50	25
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	-1	3
b.) Izdatki pri naložbenju	-175	-930
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-175	-588
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	0	-317
Nakup finančnih naložb	0	-25
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	22	-867
C. Denarni tokovi iz financiranja		
a.) Prejemki pri financiranju	15.463	16.637
Prejeta dolgoročna posojila	0	5.000
Prejeta kratkoročna posojila	15.463	11.637
b.) Izdatki pri financiranju	-17.879	-14.878
Odplačila kratkoročnih posojil	-17.476	-14.758
Odplačila dolgoročnih posojil	-300	0
Plačane obresti	-103	-120
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	-2.416	1.759
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	12	89
Č. Končno stanje denarnih sredstev	106	94
Začetno stanje denarnih sredstev	94	5

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.

2.1. Splošno o družbi

a. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o. (v nadaljevanju družba).
Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija.

b. Ustanovitev, registracija in lastništvo

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2014 je znašal 5.758 tisoč EUR.

c. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe je:

- Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

d. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

Družba GVO, d.o.o. je v začetku leta 2013 ustanovila hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji zaradi pridobitve novih poslov za gradnjo razvodnih naročniških (optičnih) omrežij v Zvezni Republiki Nemčiji.

V skladu z MRS 27 in presojo družbenika se pripravljajo skupinski računovodski izkazi na ravni celotne Skupine Telekom Slovenije.

e. Podatki o zaposlenih

V družbi je bilo na dan 31.12.2014 redno zaposlenih 394 delavcev.

Zaposleni po stopnji izobrazbe

Število zaposlenih v poslovnem letu glede na dejansko izobrazbo	začetek leta	% delež	konec obdobja	% delež	Spremembe v letu	Navadno povprečno
I. stopnja	50	11,4%	38	9,6%	-12	44
II. stopnja	33	7,6%	30	7,6%	-3	31,5
III. stopnja	0	0,0%	0	0,0%	0	0
IV. stopnja	123	28,1%	114	28,9%	-9	118,5
V. stopnja	152	34,8%	134	34,0%	-18	143
VI. stopnja	49	11,2%	48	12,2%	-1	48,5
VII. stopnja	29	6,6%	29	7,4%	0	29
Magistri in doktorji	1	0,2%	1	0,3%	0	1
Skupaj	437	100,0%	394	100,0%	-43	415,5

V letu 2014 je bilo povprečno število zaposlenih iz ur glede na dejansko izobrazbo 415,5.

f. Organi družbe

Organi družbe so:

- Nadzorni organ - je ustanovitelj - Uprava Telekom Slovenije, ki opravlja naloge nadzornega sveta
- Uprava družbe, vloge katere opravlja direktor družbe.

Direktor družbe: Borut Radi. Do 28. 2. 2014 je bil direktor Edo Škufca.

Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pristojen je za vse zadeve, ki niso v pristojnosti nadzornega organa, Uprave Telekom Slovenije. Za sklepanje pravnih poslov v znesku nad 500 tisoč EUR potrebuje soglasje nadzornega organa.

2.2. Podlaga za sestavo

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe GVO, d.o.o. med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Računovodske izkaze je poslovodstvo odobrilo dne 6.3.2015.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni ob predpostavki delujočega podjetja. Pripravljeni so na podlagi izvirnih vrednosti.

Postavke v posamičnih računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so predstavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavljena valuta matične družbe Telekom Slovenije, d.d. ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvorni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po pošteni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo. Prav tako družba letno preverja preostalo vrednost.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo odločitve glede slabitve naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev. Ocene morajo vključevati vzrok, časovni okvir in znesek slabitev. Ravno tako je potrebno oceniti pričakovane denarne tokove, dobo koristnosti in preostalo vrednost sredstev. Oceniti je potrebno vrednost vlaganja v instrumente, naprave in orodja ter opremo, ki je potrebna za ustvarjanje prihodnje rasti prihodkov.

Posloводство ohranja vrednost terjatev tako, da oceni dvomljivost terjatev, ki izhaja iz nezmožnosti poplačila gradbenih in ostalih podjetij. Posloводство oceni slabitev dvomljivih terjatev na podlagi starosti terjatev, preteklih odpisov, kreditne sposobnosti in spremembe plačilnih zmožnosti posameznih podjetij. Če se dejansko finančno stanje podjetij poslabša bi lahko bili dejanski odpisi višji od pričakovanih.

Poslovodska presoja je potrebna za preračun dejanskih in odloženih davkov. Za oceno te verjetnosti mora posloводство upoštevati več dejavnikov vključno s preteklimi poslovnimi rezultati, poslovnimi načrti in z načrtovanjem davčne strategije. Če dejanski rezultati odstopajo od teh ocen ali če morajo biti ocene prilagojene v prihodnjih obdobjih imajo lahko negativen vpliv na poslovne rezultate, bilanco stanja in denarne tokove. V primeru, da se ocena prihodnje porabe odloženih davkov spremeni, morajo biti že pripoznani odloženi davki zmanjšani v izkazu poslovnega izida ali direktno v kapitalu odvisno načina prvotne pripoznave.

Pomembne presoje posloводства družbe GVO so potrebne pri merjenju in priznavanju izpostavljenosti družbe pogojnim obveznostim, povezanih z nerešenimi sodnimi spori in drugimi neporavnanimi terjatvami, ki so predmet pogajanj poravnave in drugih pogojnih obveznosti. Sodne spore posloводство presoja na podlagi ocen in mnenj strokovnih služb o verjetnem izidu za vsak posamezni spor. Primernost oblikovanja rezervacije se oblikuje na podlagi višine tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedb tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti, značilne za ta proces ocenjevanja, so lahko dejanske izgube drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, v kolikor posloводство pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja.

Poslovodstvo oceni prihodke po začasnih gradbenih situacijah glede na stroške pripoznane in knjižene v tem obdobju. Prihodki in odhodki, povezani s pogodbo o gradbenih delih, se pripoznajo v skladu s stopnjo dokončnosti del, v poslovnem izidu obračunskih obdobj, v katerih je delo opravljeno.

2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi računovodskih izkazov družbe so predstavljene v nadaljevanju.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

a) Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni,

Družba ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti.

Skladno z zahtevami mednarodnih standardov računovodskega poročanja in EU bodo morale družbe za prihodnja obdobja upoštevati naslednje dopolnjene standarde in pojasnila, če jih bo sprejela EU:

Novi standardi in pojasnila navedeni v nadaljevanju še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov na dan 31. december 2014 niso upoštevali: [IAS 8.30 (a)]:

Standard/Pojasnilo [MRS 8.31 (a), 8.31(c)]	Narava prihajajočih sprememb računovodske usmeritve [MRS 8.31 (b)]	Vpliv na računovodske izkaze [MRS 8.31 (e)]
Dopolnila k MRS 19 – Zasluži zaposlencev: Prispevki zaposlenih (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 2. 2015. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Spremembe so pomembne zgolj za programe z določenimi zasluži oziroma izpolnjevanje zahtev, ki se nanašajo na prispevke zaposlenih ali tretjih oseb. Gre za prispevke, ki: ▪ jih določajo formalne določbe programa; ▪ so povezani z opravljeno storitvijo; in ▪ so neodvisni od števila let delovne dobe. V primeru, da so ta merila izpolnjena jih lahko (ni pa nujno) družba upošteva kot zmanjšanje stroškov službovanja v obdobju, ko je bila zadevna storitev opravljena.	Družba predvideva, da dopolnilo ne bo vplivalo na računovodske izkaze, saj nima programov z določenimi zasluži, ki se nanašajo na zaposlene ali tretje osebe.

OPMSRP 21 Dajatve (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 17. 6. 2014. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Pojasnilo daje smernice k opredelitvi obvezujočega dogodka, na podlagi katerega nastane obveznost ter določitvi časovnega okvirja za pripoznanje obveznosti plačila dajatve. V skladu s pojasnilom je obvezujoči dogodek tisti, ki sproži plačilo dajatve, kot je opredeljen z zakonodajo, obveznost plačila dajatve pa se pripozna ob nastanku tega dogodka. Obveznost plačila dajatve se pripozna postopoma, če obvezujoči dogodek nastopi v določenem časovnem obdobju. Če je obvezujoči dogodek doseganje najnižjega praga dejavnosti (kot so najnižji znesek ustvarjenih prihodkov ali prodaje ali proizvedenih outputov), se ustrezna obveznost pripozna, ko je dosežen ta najnižji prag dejavnosti. Pojasnilo nadalje določa da, družba nima posredne obveze plačati dajatve, ki se sproži s poslovanjem v prihodnjem obdobju, če mora zaradi gospodarskih razlogov nadaljevati poslovanje v navedenem prihodnjem obdobju.	Družba predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na računovodske izkaze, saj ne zahteva spremembo računovodskih usmeritev glede dajatev.
Standard/Pojasnilo <i>[MRS 8.31 (a), 8.31(c)]</i>	Narava prihajajočih sprememb računovodske usmeritve <i>[MRS 8.31 (b)]</i>	Vpliv na računovodske izkaze <i>[MRS 8.31 (e)]</i>
<i>MSRP 3 Poslovne združitve</i>	Dopolnilo k MSRP 3 <i>Poslovne združitve</i> (posledično vključujejo spremembe ostalih standardov) pojasnjuje ko gre pri finančnem instrumentu za pogojno nadomestilo; v tem primeru se skladno z MRS 32 instrument razvrsti kot obveznost ali kapital. Nadalje dopolnilo pojasnjuje, da je pogojno nadomestilo razvrščeno kot sredstvo ali obveznost potrebno na dan poročanja meriti po pošteni vrednosti.	Družba ne izkazuje pogojnega nadomestila v zvezi z GVO GmbH, zato njegovo merjenje po pošteni vrednosti na dan poročanja ne vpliva na računovodske izkaze.

Nove standarde in pojasnila bo družba uporabila v skladu z zahtevami v primeru, če jih bo EU sprejela.

b) Neopredmetena sredstva

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je njihovo nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Neopredmetena sredstva, s končno dobo koristnosti, se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena sredstva iz naslova koncesij (GOŠO)
- neopredmetena sredstva v izgradnji in izdelavi,
- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena sredstva.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo in se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
Neopredmetena sredstva	20
licence	2-5
računalniški programi - aplikacijska programska podpora	3

Neopredmetena sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let, ker velja koncesija za to obdobje. V primeru, da je posredovan aktivacijski zapisnik z zamudo, je doba amortizacije ustrezno skrajšana. Razlog je v tem, da se osnovno sredstvo zamortizira do zaključka veljavnosti te koncesije.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki je 3 leta, posamezne licence za uporabo programske opreme pa v dobi trajanja pogodbe, ki znaša običajno 2 do 5 let.

Druge premoženjske pravice pa v dobi trajanja pogodbe (programski paketi za računalniško podprto modeliranje - Autocad licence 5 let, Microsoft licence pa 2 leti).

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe se opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko do spremembe pride. Kot pomembnejše neopredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5 % knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če so ta vsaj 5 % vrednosti vseh sredstev. Doba koristnosti sredstva se preverja skladno z oceno obdobja, v katerem bo sredstvo v poslovnem procesu prispevalo k gospodarskim koristim oziroma prihodkom družbe in je povezano z oceno tehnološke oziroma ekonomske življenjske dobe sredstva.

Družba letno preverja ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. Pri ocenjevanju ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb (zastarelost programske opreme, licenc), spremembe trga (zaostritev konkurenčnih razmer, izguba trga) oz. bistvenega padca obrestnih mer. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost

pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Odpravo oslabitev neopredmetenih sredstev se pripozna le v primeru porasta njihove nadomestljive vrednosti, če je ta porast mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se odpravi le do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabitve sredstva.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo. Del nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva predstavljajo tudi stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v izgradnji do trenutka, ko je osnovno sredstvo pripravljeno za uporabo..

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Poslovni najem

Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripozna kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila vnaprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

Državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v bilanci stanja kot odloženi prihodek in so namenjene kritju stroškov amortizacije teh sredstev. Znesek državne podpore se pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida skozi pričakovano dobo koristnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
instrumenti	5
standardno in specialno orodje	5
elektro, energetske naprave	5-11
vozila (osebna, tovorna, priklopniki)	6-10
kontejnerji	15
gradbeni stroji in naprave	6-8
računalniška oprema	3

medkrajevno kabelsko omrežje	20
- GSM aparati	2
druga oprema	3-11

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem so spremembe nastale. Kot pomembnejše opredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5% knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če so ta vsaj 5% vrednosti vseh sredstev.

Družba letno preverjanja zunanje in notranje okoliščine poslovanja (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizična poškodba sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po **oslabitvi opredmetenih osnovnih sredstev**.

Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednosti pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen v primeru, ko je bilo sedaj oslabiljeno sredstvo predhodno okrepljeno in učinek okrepitve izkazan kot prevrednotovalna rezerva za opredmetena osnovna sredstva v vseobsegajočem poslovnem donosu. V takem primeru se najprej zmanjša prevrednotovalna rezerva.

Odpravo oslabitev opredmetenih sredstev se pripozna le v primeru porasta njegove nadomestljive vrednosti, če je ta porast mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se odpravi le do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabitve sredstva.

Poštena vrednost se s pomočjo neodvisnega cenilca vrednosti ugotavlja, če poslovodstvo na podlagi okoliščin poslovanja oceni, da je to potrebno.

d. Zaloge

Ob nabavi se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen. Poraba zalog se evidentira po povprečni ceni posameznega artikla.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

Drobni inventar, in osebna varovalna oprema in službena obleka, dana v uporabo, se takoj prenese med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca po posameznem zadolžencu v družbi..

e. Poslovne in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se ob začetnem pripoznanju izkažejo po izvirni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Po začetnem pripoznanju družba izkazuje terjatve po odplačni vrednosti. Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi in do tujine oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivost.

Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi in do tujine oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivosti in sicer:

- za terjatve, zapadle od 90 do 180 dni, 50% popravek,
- za terjatve, zapadle od 181 do 365 dni, 75% popravek,
- za terjatve, zapadle več kot 365 dni, 100% popravek.

Za domače terjatve v insolventnih postopkih (prisilna poravnava, stečaj) se popravek vrednosti oblikuje v višini celotne terjatve (100% popravek).

V posamičnih primerih se popravek vrednosti terjatev lahko oblikuje tudi individualno. Individualna obravnava oblikovanja popravka terjatev je vezana na podpisane dogovore s podjetji dolžniki o poravnavi obveznosti oziroma podpisane dogovore o medsebojnem pobotanju obojestranskih poslov.

f. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

g. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb. Družba primernost oblikovanja rezervacij preverja za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstoji zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim.

Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve na osnovi metode projicirane enote (»Projected Unit Credit Metod) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2014 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji, razen pri odpravi napak, kjer je 0,5 % od zneska izvedenih del. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na domačem trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo. Za Nemčijo so bile oblikovane rezervacije za jamstva pri odpravi napak v višini 5 % od zneska izvedenih del. Višji odstotek je posledica oddaljenosti lokacije v primeru morebitne odprave napak in višjih stroškov, povezanih s tem.

h. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost. Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo učinkovite obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od učinkovite obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

i. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa po odplačni vrednosti.

j. Kratkoročne razmejitve

Družba ima med vnaprej vračunani stroški evidentirane stroške za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače in nagrade ter stroške storitev, za katere pa še niso bili prejeti računi.

k. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na podlagi začasnih situacij, ko družba izda mesečne obračune. Tekoči stroški so knjiženi v obdobju, v katerem nastanejo, prav tako se na podlagi teh računov oceni prihodke, ki so pripoznani v enakih obdobjih. Izjema so le projekti, v katerih je predvideno, da se dela v celoti obračunajo naročniku šele ob zaključku del. Za tovrstne primere družba spremlja stroške, ki so posledica izvajanja teh projektov ter pripadajoče stroške pripozna šele v obdobju, ko pripozna tudi prihodke iz tega naslova – ob zaključku tovrstnih projektov. Do takrat pa te stroške ustrezno odloži.

Prihodki iz prodaje proizvodov se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov. Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz investicijskih gradenj, prihodki iz vzdrževanja in odprave napak, prihodki geodetskih storitev, ITD (izvršilno – tehnične dokumentacije) in projektiranja, prihodki elektro storitev, prihodki javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO (uporabnina, vključitev, nadzor), prihodki ostalih storitev ter prihodki od prodaje materiala.

Prihodki iz naslova investicijskih gradenj, vzdrževanja in odprave napak, geodetskih storitev, ITD in projektiranja, elektro storitev, javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO ter prihodki ostalih storitev se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje materiala se pripoznajo ob prodaji.

l. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje, v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode efektivne obrestne mere) na neodpisano vrednost finančnih sredstev.

m. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu (odloženi davki). V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike. Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem sočasne razlike poravnane.

n. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2014 in 31.12.2013 ter izkaza poslovnega izida za leto 2014 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov. V izkazu za leto 2014 so bile upoštevane vse pomembne prilagoditve, ki so bile izvedene.

3. POJASNILA K IZKAZOM

3.1. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2014	2013
Prihodki od prodaje storitev	33.598	30.910
a.) Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	30.864	24.872
<i>Investicije TS</i>	14.160	10.677
<i>Investicije GVO gmbh</i>	1.016	2.206
<i>Investicije - ostala povez.podjetja</i>	0	0
<i>Vzdrževanje</i>	13.941	10.433
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	200	318
<i>Storitve preko trga - investicije, vzdrževanje, ostalo</i>	382	159
<i>Uporabnina za GOŠO</i>	671	367
<i>Ostale storitve</i>	377	371
<i>Ostale storitve - GVO gmbh</i>	117	341
b.) Prihodki od prodaje na trgu	2.734	6.038
<i>JZP</i>	0	295
<i>Investicije (ni JZP, OŠO)</i>	1.038	3.516
<i>Uporabnina za GOŠO</i>	512	357
<i>Tujina</i>	0	111
<i>Elektro storitve - investicije, vzdrževanje, ostalo</i>	196	512
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	38	16
<i>Ostale storitve</i>	950	1.231
Čisti prihodki od prodaje	33.598	30.910

Družba je v svoje izkaze v letu 2014 vračunala 171 tisoč EUR čistih prihodkov iz naslova opravljenih del do Telekoma Slovenije in na trgu.

Prihodki iz naslova investicijskih gradbenih pogodb so v strukturi čistih prihodkov od prodaje znotraj prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prikazani v postavkah »Investicije TS«, »Investicije GVO GmbH« in »Investicije - ostala povezana podjetja«, znotraj prihodkov od prodaje na trgu pa v postavkah »JZP« in »Investicije (ni JZP, OŠO)«. Skupen obseg prihodkov iz naslova gradbenih pogodb v letu 2014 znaša 16.215 tisoč EUR.

3.2. Drugi prihodki od poslovanja

v tisoč EUR	2014	2013
Prihodki od odprave rezervacij	537	439
Prihodki od prejetih državnih pomoči	114	116
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	60	20
Drugi prihodki	17	60
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	728	635

Odprava rezervacij za dane garancije se nanaša na oblikovanje rezervacij iz prejšnjih let, ki jih družba, če ni črpanj rezervacij iz tega naslova, po preteku pogodbene dobe odpravi.

3.3. Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije

v tisoč EUR	2014	2013
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	0	19
Stroški materiala	6.686	5.831
Stroški energije	638	677
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški materiala in energije	7.324	6.527

Razlogi za povečanje stroškov materiala so predvsem v povečanju obsega dela v letu 2014.

3.4. Stroški storitev

v tisoč EUR	2014	2013
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	491	463
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	497	367
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	895	1.094
Povračila stroškov v zvezi z delom	291	310
Stroški zavarovalnih premij	90	92
Stroški bančnih storitev	41	37
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev	165	176
Stroški sejmov, oglaševanja	6	6
Stroški reprezentance	4	7
Stroški drugih storitev	9.365	7.514
Skupaj stroški storitev	11.845	10.066

Stroški drugih storitev vsebujejo stroške storitev podizvajalcev v višini 8.974 tisoč EUR (7.082 tisoč EUR v letu 2013), stroške za delo študentov in dijakov v višini 265 tisoč EUR (322 tisoč EUR v letu 2013) in ostale stroške drugih storitev v višini 126 tisoč EUR (v letu 2013 v skupni vrednosti 110 tisoč EUR).

3.5. Stroški dela

v tisoč EUR	2014	2013
Plače in nadomestila plač	7.831	8.816
Prispevki za socialno varnost	1.708	1.841
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	1.139	1.191
Drugi stroški dela	1.762	1.506
Rezervacije za jub. nagrade in odpravnine ob upokojitvi	38	36
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	49	-289
Skupaj stroški dela	11.388	11.910

Stroški dela so v letu 2014 nižji za 985 tisoč EUR. Drugi stroški dela vsebujejo stroške prevoza na delo v višini 434 tisoč EUR, prehrano zaposlenecv med delovnim časom v višini 468 tisoč EUR, regres za letni

dopust v višini 310 tisoč EUR, stroške odpravnin v višini 93 tisoč EUR, ter druge stroške nagrad, daril in drugih izplačil delavcem.

3.6. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2014	2013
Stroški oblikovanja rezervacij (pojasnilo 3.18.)	396	661
Izguba pri prodaji opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	76	5
Slabitev in odpisi zalog	1	0
Slabitev in odpis terjatev	1.098	302
Usredstvena lastna režija	19	-329
Ostali odhodki	43	36
Skupaj drugi odhodki poslovanja	1.633	675

Na podlagi sklepa direktorja družbe so bile v letu 2014 odpisane kratkoročne terjatve do kupcev v tujini v višini 1.192 tisoč EUR.

3.7. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2014	2013
Prihodki od obresti	12	11
Skupaj finančni prihodki	12	11
Odhodki za obresti	111	135
Slabitev in odpisi danih posojil	22	0
Drugi finančni odhodki	75	42
Skupaj finančni odhodki	208	177
Finančni izid	-196	-166

3.8. Davek iz dobička in odloženi davki

Davčni odhodek izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2014	2013
Davek tekočega leta	-188	-53
Odložene terjatve / obveznosti za davek	-43	68
Skupaj	-231	15

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2014	2013
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo po MSRP	373	763
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-63	-130
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	112	147
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-3	0
Sprememba davčne stopnje	0	67
Davčno nepriznani odhodki	-277	-69
Skupaj odhodek za davek	-231	15

Efektivna davčna stopnja v letu 2014 je znašala 50 % v primerjavi z -2% v letu 2013.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2014	2013
Rezervacije	-23	1
Terjatve	-20	67
Spremembe odloženih terjatev/obveznosti za davek	-43	68

3.9. Neopredmetena sredstva

Na dan 31.12.2014 družba med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami izkazuje programsko opremo in licence. Družba pri svojem poslovanju uporablja programsko opremo, ki je sicer že odpisana, razen MS licence, katere pogodba je bila podaljšana konec leta 2013.

Med neopredmetenimi sredstvi izkazuje družba investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekti GOŠO Koroška, Ormož, Mokronog - Trebelno, Slovenske Konjice in Sevnica). Med neopredmetenimi sredstvi v izgradnji izkazuje investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva, ki še ni aktivirano v celoti (GOŠO Podravje).

Zasebni del omrežja GOŠO je zgrajen z lastnimi sredstvi po modelu BOT (Build - Operate - Transfer) – zgradi – upravljaj - prenesi v last. Pri tem modelu gre za pogodbeno javno – zasebno partnerstvo, v katerem zasebni partner zgradi infrastrukturo, jo nato upravlja in vzdržuje določeno pogodbeno obdobje (20 let). V tem času je zasebni partner upravičen uporabnikom zaračunavati nadomestilo za uporabo zgrajene infrastrukture. Po izteku pogodbenega obdobja zasebni partner prenese infrastrukturo na javnega partnerja.

V letu 2011 je družba zasebni del omrežja iz projekta GOŠO Koroška in Ormož aktivirala in kot izbrani koncesionar v letu 2011 začela upravljati in vzdrževati celotno omrežje. V letu 2014 je aktivirala preostali del projektov GOŠO Sevnica, GOŠO Mokronog - Trebelno in GOŠO Slovenske Konjice. Do zamika prenosa sredstev v uporabo je prišlo zaradi postopne gradnje naročniških priključkov.

Neodpisana vrednost projektov GOŠO na dan 31.12.2014 je: GOŠO Koroška v višini 4.261 tisoč EUR, GOŠO Ormož v višini 2.629 tisoč EUR, GOŠO Mokronog – Trebelno v višini 6.475 tisoč EUR, GOŠO Slovenske Konjice v višini 999 tisoč EUR, GOŠO Sevnica v višini 4.789 tisoč EUR in GOŠO Podravje v višini 400 tisoč EUR.

Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2014

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2014	0	231	59	12.232	9.338	21.860
Prenos v uporabo	0	0	0	9.201	-9.201	0
Odpisi	0	0	-2	0	0	-2
Stanje 31. 12. 2014	0	231	57	21.433	137	21.858
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2014	0	83	57	1.143	0	1.283
Odpisi	0	0	-2	0	0	-2
Amortizacija	0	58	1	738	0	797
Stanje 31. 12. 2014	0	141	56	1.881	0	2.078
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2014	0	148	2	11.089	9.338	20.577
Stanje 31. 12. 2014	0	90	1	19.552	137	19.780

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2013

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga dolg. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2013	0	83	59	8.376	13.157	21.675
Povečanja	0	0	0	0	185	185
Prenos v uporabo	0	148	0	3.856	-4.004	0
Stanje 31.12.2013	0	231	59	12.232	9.338	21.860
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2013	0	83	56	650	0	789
Amortizacija	0	0	1	493	0	494
Stanje 31.12.2013	0	83	57	1.143	0	1.283
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2013	0	0	3	7.726	13.157	20.886
Stanje 31. 12. 2013	0	148	2	11.089	9.338	20.577

3.10. Opredmetena osnovna sredstva**Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2014**

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2014	23	131	11.208	0	11.362
Povečanja	0	0	0	175	175
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	0	175	-175	0
Zmanjšanja	0	0	-790	0	-790
Odpisi	0	0	-152	0	-152
Stanje 31. 12. 2014	23	131	10.441	0	10.595
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2014	4	1	8.774	0	8.779
Amortizacija	1	7	762	0	770
Zmanjšanja	0	0	-588	0	-588
Odpisi	0	0	-142	0	-142
Stanje 31. 12. 2014	5	8	8.806	0	8.819
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2014	19	130	2.434	0	2.583
Stanje 31. 12. 2014	18	123	1.635	0	1.776

Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2013

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2013	23	0	10.913	0	10.936
Povečanja	0	0	0	720	720
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	131	589	-720	0
Zmanjšanja	0	0	-206	0	-206
Odpisi	0	0	-88	0	-88
Stanje 31. 12. 2013	23	131	11.208	0	11.362
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2013	3	0	8.121	0	8.124
Povečanja	0	0	2	0	2
Amortizacija	1	1	942	0	944
Zmanjšanja	0	0	-206	0	-206
Odpisi	0	0	-85	0	-85
Stanje 31. 12. 2013	4	1	8.774	0	8.779
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2013	20	0	2.792	0	2.812
Stanje 31. 12. 2013	19	130	2.434	0	2.583

Družba spremlja opredmetena osnovna sredstva kot premičnine v vozni park, računalniško opremo, zabojnike za projekt GOŠO, medkrajevno kabelsko omrežje, drugo opremo in naprave ter opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju. Druga oprema zajema gradbene stroje, standardno in specialno orodje, tovorna in osebna vozila, instrumente, elektroenergetske naprave in ostalo.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena. Družba ima zanje obveze v višini 47 tisoč EUR.

Družba pri svojem poslovanju uporablja tudi opredmetena osnovna sredstva, ki so že odpisana, a se še vedno uporabljajo, to so predvsem standardna in specialna orodja ter instrumenti.

3.11. Finančne naložbe v odvisna podjetja

V letu 2013 je GVO d.o.o. ustanovil odvisno družbo GVO GmbH s sedežem v mestu Stadtlöhn, ZR Nemčija, z osnovnim kapitalom 25 tisoč EUR. Družba GVO ima določene obveznosti iz naslova hčerinske družbe, saj v imenu te odvisne družbe garantira, da bodo vsi podizvajalci poplačani ter da bo odpravila vse morebitne napake, če jih odvisna družba ne bi. Ravno iz tega razloga je družba oblikovala tudi rezervacije v višini 5% vrednosti projektov v Nemčiji (več v razkritju 3.18).

Družba GVO, GmbH je imela v letu 2014 čisti poslovni izid v višini 490 tisoč EUR, in kapital v višini -53 tisoč EUR na dan 31.12.2014. Družba GVO Telekommunikation GmbH sicer nima najetih nobenih kreditov in nima nobenih siceršnjih obveznosti do kogarkoli, razen obveznosti izpolnitve pogodbenih obveznosti, za kar pa garantira GVO, d.o.o. kot krovna družba (na podlagi t.i. Parent guarantee garancije).

3.12. Druge finančne naložbe

Družba izkazuje med finančnimi naložbami dana posojila za stanovanjske kredite zaposlenim. Ta so dolgoročna. Del posojil, ki zapade v letu dni, se prenese med kratkoročne finančne naložbe. Posojila se obrestujejo z obrestnimi merami od 3,75 % do 6,228 %.

Finančne naložbe v dana posojila družba izkazuje po plačanem znesku, ki je glavnica posojila. Le ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb se v glavnico vštevajo tudi pripisane obresti. Posojila so zavarovana z upravo izplačilno prepovedjo na plačo.

v tisoč EUR	2014	2013
Posojila zaposlencem	57	107
Skupaj druge finančne naložbe	57	107
Druga kratkoročna posojila	26	25
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	26	25

Dana posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe v posojila so izmerjene po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. V okviru danih posojil so izkazane tudi terjatve iz naslova obresti.

Dana posojila po zapadlosti

v tisoč EUR	2014
Nezapadle	83
Zapadle	0
- manj kot 3 mesece	0
- od 3 do 12 mesecev	0
- od 1 do 5 let	0
- več kot 5 let	0
Skupaj	83

3.13. Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	2014	2013
Neopredmetena sredstva in opredm. osnovna sredstva	1	1
Terjatve iz poslovanja	169	190
Rezervacije	358	381
Odložene terjatve za davek	528	572

3.14. Zaloge

v tisoč EUR	2014	2013
Material	887	964
Skupaj zaloge	887	964

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost. V letu 2014 ni bilo evidentirane oslabitve vrednosti zalog, je bil pa evidentiran odpis zastarelih zalog, ki je pripoznan med stroški v višini 1 tisoč EUR.

3.15. Poslovne in druge terjatve

	2014			2013
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	11.562	-997	10.565	9.842
Skupaj terjatve do kupcev	11.562	-997	10.565	9.842
Dani predujmi	17	0	17	7
Terjatve za DDV in druge davke	536	0	536	526
Druge terjatve	499	0	499	448
Skupaj druge terjatve	1.052	0	1.052	981
Odloženi stroški	25	0	25	199
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve	243	0	243	216
Drugo	1	0	1	1
Skupaj aktivne časovne razmejitve	269	0	269	416
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	12.883	-997	11.886	11.239

Družba med poslovnimi terjatvami izkazuje 94,5 % poslovnih terjatev do podjetij v skupini. Druge terjatve (v višini 499 tisoč EUR) zajemajo predvsem druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih inštitucij in sicer v višini 474 tisoč EUR.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2014	2013
Stanje 1.1.	-1.115	-814
Popravki v letu	-422	-342
Odprava popravkov (plačila)	367	41
Poraba (odpisi)	173	0
Stanje 31.12.	-997	-1.115

Starostna struktura zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31.12.2014

	2014		2013	
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Bruto vrednost	Popravek vrednosti
Nezapadle	10.542	0	8.603	0
Zapadle	2.072	-997	3.751	-1.115
do vključno 30 dni	3	0	1.171	0
od vključno 31 do vključno 60 dni	22	-1	468	0
od vključno 61 do vključno 90 dni	15	-1	113	0
od vključno 91 do vključno 120 dni	26	-4	115	-25
od vključno 121 dni naprej	2.006	-991	1.884	-1.090
Skupaj terjatve	12.614	-997	12.354	-1.115

3.16. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	2014	2013
Denarna sredstva na TRR računih na bankah	106	94

3.17. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	2014	2013
Vpoklicani kapital	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	1	1
Rezerve iz dobička	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	9.822	9.680
Presežek iz prevrednotenja za opredm. osnovna sredstva	0	1
Presežek iz prevr. za aktuarske primanjkljaje in presežke	-129	-21
Skupaj kapital in rezerve	16.027	15.994

Kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, zakonske rezerve, rezerve iz dobička ter preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let in prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček ali še neporavnana čista izguba poslovnega leta kot zadržani dobiček družbe.

Med kapitalskimi rezervami družba izkazuje znesek odpravljenega splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala.

Rezerve iz dobička zajemajo zgolj zakonske rezerve v višini 575 tisoč EUR. Zakonske rezerve se oblikujejo, dokler njihova višina vključno s kapitalskimi rezervami ne doseže 10% osnovnega kapitala družbe. V posameznem letu se za njihovo oblikovanje nameni do 5% čistega dobička, zmanjšanega za morebitne zneske porabljene za kritje prenesene izgube skladno z 3. odstavkom 64. člena ZGD-1. Družba v letu 2014 ni oblikovala zakonskih rezerv, saj le te že dosegajo 10% osnovnega kapitala.

Družba med presežkom iz prevrednotenja aktuarskih presežkov in primanjkljajev izkazuje spremembo obveznosti za odpravnine ob upokojitvi v skladu z MRS19, ki je stopil v veljavo s 1.1.2013.

Stanje in gibanje kapitala je predstavljeno v izkazu gibanja kapitala.

Ugotovitev bilančnega dobička na dan 31.12.2014

v tisoč EUR	2014	2013
Čisti poslovni izid poslovnega leta	142	778
+ preneseni čisti dobiček	9.680	8.902
Bilančni dobiček, ki ga razporedi Skupščina	9.822	9.680

3.18. Rezervacije

v tisoč EUR	31.12.2013	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprem. diskontne stopnje	31.12.2014
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	47	0	0	19	0	66
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	960	-39	0	145	75	1.141
Druge rezervacije (invalidi)	105	-85	0	48	0	68
Druge rezervacije za dana jamstva	2.536	-145	-537	377		2.231
Skupaj rezervacije	3.648	-269	-537	589	75	3.506

Družba oblikuje dolgoročne rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Dolgoročne rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2014 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3% od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji, razen pri odpravi napak, kjer je 0,5 % od zneska izvedenih del. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na domačem trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo. Za Nemčijo so bile oblikovane rezervacije za jamstva pri odpravi napak v višini 5 % od zneska izvedenih del. Višji odstotek je posledica oddaljenosti lokacije v primeru morebitne odprave napak in višjih stroškov, povezanih s tem.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi metode projicirane enote (»Projected Unit Credit Metod) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja – družbe 3sigma d.o.o..

Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 2,25 %, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2013: diskontna stopnja 4,10 %, stopnja fluktuacije od 0 % do 3 %). Obveznosti družbe so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti.

Proti družbi je bilo na dan 31.12.2014 vloženih deset tožb v skupni vrednosti 262 tisoč EUR (v letu 2013 80 tisoč EUR). Družba ima na dan 31.12.2014 za obveznosti za tožbe oblikovanih rezervacij za 66 tisoč EUR. Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj družba ocenjuje, da je v letu 2014 potrebno oblikovati dodatne rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah v višini 19 tisoč EUR.

Dolgoročne rezervacije se ne prevrednotujejo, se pa na koncu obračunskega obdobja popravijo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze.

3.19. **Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti**

v tisoč EUR	2014	2013
Nakup licenc - prenos obveznosti iz kratk. na dolg. del	60	120
Dolgoročne poslovne obveznosti	60	120
Obveznosti do dobaviteljev	8.471	7.502
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	112	148
Obveznosti do zaposlenih	765	785
Obveznosti za predujme	49	43
Druge obveznosti	523	462
Skupaj poslovne in druge obveznosti	9.920	8.940

Druge obveznosti predstavljajo v največji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij v višini 493 tisoč EUR, druge obveznosti iz poslovanja na osnovi odredb in odločb ter kratkoročno prejete predujme.

Družba ima med poslovnimi in drugimi obveznostmi 958 tisoč EUR zapadlih poslovnih obveznosti. V letu 2014 je imela družba večji obseg dela kot v letu 2013, zato so se obveznosti do dobaviteljev povečale.

3.20. **Prejeta posojila**

v tisoč EUR	2014	2013
Prejeta dolgoročna posojila	4.700	5.000
Posojila družb v skupini	4.700	5.000
Skupaj dolgoročni del	4.700	5.000
Prejeta kratkoročna posojila	7	2.022
Posojila družb v skupini	0	2.013
Obresti od posojil	7	9
Skupaj kratkoročni del	7	2.022

Pogodbena določila prejetega posojila

v tisoč EUR	Dolgoročni del	Kratkoročni del	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Finančne obveznosti do družb v skupini	4.700	0	2.500	1,574%	31.12.2021	bianco menice

Med dolgoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 4.700 tisoč EUR (dolgoročno posojilo pri Telekomu Slovenije, d.d.). Za zavarovanje vračila vseh obveznosti po dolgoročni posojilni pogodbi je družba GVO, d.o.o. izročila matični družbi dve bianko podpisani menici z menično izjavo in nalogom za plačilo menice.

3.21. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	2014	2013
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve	276	0
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	440	821
Drugo	0	189
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	716	1.010

Kratkoročno vračunani stroški v višini 716 tisoč EUR zajemajo vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene letne dopuste v višini 440 tisoč EUR ter vnaprej vračunane ostale poslovne stroške v višini 276 tisoč EUR, ki zajemajo ocenjene stroške materiala, podizvajalcev in gradbenih del..

3.22. Potencialne in prevzete obveznosti**Obveznosti in terjatve za poslovni najem****Družba kot najemodajalec**

Družba v letu 2014 izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

V poslovnem letu 2014 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v vrednosti 497 tisoč EUR (2013: 366 tisoč EUR). Med stroški poslovnega najema družba pripoznava najemnine za prostore, avtomobile in opredmetena osnovna sredstva (najem fotokopirnih strojev, tiskalnikov, kontejnerja in ostalo). Pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

v tisoč EUR	2014	2013
- do 1 leta	497	366
- od 1 do 5 let	1.988	1.464
- nad 5 let	2.485	1.830
Skupaj	4.970	3.660

Družba kot najemodajalec

Družba v letu 2014 izkazuje terjatve iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev. Nanašajo se na osnovna sredstva, ki jih matična družba daje v najem odvisni družbi GVO Telekommunikation GmbH. Seznam sredstev je priložen k pogodbi in v primeru, da se ta spremeni, se sklene aneks k pogodbi. Pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

v tisoč EUR	2014	2013
- do 1 leta	94	266
- od 1 do 5 let	0	1.064
- nad 5 let	0	1.330
Skupaj	94	2.660

Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	2014	2013
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	726	1.140
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	167	162
Druga jamstva:	352	510
• <i>Resnost ponudbe</i>	348	488
• <i>Zavarovanje zapadlih in neporavnanih obveznosti</i>	4	22
Dane garancije	1.245	1.812

Družba evidentira v izvenbilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami za dobro opravljeno delo in za odpravo napak v garancijski dobi, garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti in druga jamstva kot so resnost ponudbe in varovanje zapadlih in neporavnanih obveznosti v višini 1.245 tisoč EUR. Na dan 31.12.2013 jih je bilo 1.812 tisoč EUR.

4. DRUGA RAZKRITJA**4.1. Posli s povezanimi strankami****Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi**

v EUR	2014	2013
Direktor I-II 2014	79.245	129.850
Direktor III-XII 2014	95.339	0
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	246.626	376.529
Skupaj	421.210	506.379

Med skupnimi zneski prejemkov v letu 2014 so upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja, ostali stroški dela (regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja). Člani NS niso prejeli nobenih prejemkov iz naslova sejin.

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1 v 69. členu, da so kot pomembna zadeva opredeljena zahtevana razkritja za naslednje skupine oseb: člane posloводства in druge delavce družbe, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

v EUR	Skupni znesek vseh prejemkov	Posojila	
		Neodplačani del 2014	Odplačila v 2014
Direktor I-II 2014	79.245	0	0
Direktor III-XII 2014	95.339	0	0
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	246.626	31	5
Skupaj	421.210	31	5

Poročilo o odnosih do povezanih družb

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami, GVO, d.o.o. kot odvisna družba matične družbe Telekom Slovenije pojasnjuje, da pri poslih z obvladujočo in drugimi povezanimi družbami v poslovnem letu 2014 ni bila v nobenem primeru prikrajšana, oškodovana ali bi ji bil s strani matične družbe ali druge povezane družbe vsiljen posel, ki bi povzročil družbi GVO, d.o.o. poslovno škodo, niti ni družba nikdar opustila sodelovanja v poslih na pobudo obvladujoče oz. povezanih družb, za kar bi družba zaradi opustitvenega dejanja ali posla bila prikrajšana. Posledično družba tudi ni prejela od povezanih družb povračil oz. nadomestil za tovrstnega oškodovanja.

Posli s povezanimi podjetji

v tisoč EUR	2014	2013
Terjatve do podjetij v skupini	10.157	9.131
Telekom Slovenije, d.d.	10.112	7.539
GVO, GmbH	45	1.592
Obveznosti do podjetij v skupini	9.086	11.211
Telekom Slovenije, d.d.	8.882	11.085
GVO, GmbH	191	111
Avtenta, d.o.o.	12	15
Soline, d.o.o.	1	0
Prihodki od prodaje v skupini	30.864	24.715
Telekom Slovenije, d.d.	29.731	22.168
GVO, GmbH	1.133	2.547
Nakup blaga in storitev v skupini	6.918	5.294
Telekom Slovenije, d.d.	6.733	5.234
GVO, GmbH	138	0
Avtenta, d.o.o.	46	60
Soline, d.o.o.	1	0

Družba GVO, d.o.o. je imela v letu 2014 skupaj terjatev do matične družbe v višini 10.112 tisoč EUR, od tega poslovnih in drugih terjatev v višini 9.941 tisoč EUR in AČR v višini 171 tisoč, ter do družbe GVO GmbH poslovnih in drugih terjatev višini 45 tisoč EUR.

Obveznosti do povezanih podjetij je imela družba GVO, d.o.o. v višini 9.086 tisoč EUR; od tega do matične družbe prejetih dolgoročnih posojil v višini 4.700 tisoč EUR, poslovnih in drugih obveznosti v višini 3.399 tisoč EUR, rezervacij v višini 715 tisoč EUR, dolgoročnih poslovnih obveznosti v višini 60 tisoč in ostalo. Družba je imela do družbe GVO, GmbH rezervacij v višini 171 tisoč EUR in poslovnih in drugih obveznosti v višini 20 tisoč EUR, do ostalih povezanih družb pa je imela zgolj poslovne in druge obveznosti.

Družba GVO, d.o.o. je v letu 2014 na podlagi sklepa direktorja družbe odpisala terjatve do odvisne družbe GVO, GmbH v višini 1.192 tisoč EUR.

4.2. Stroški revizorja

v tisoč EUR	2014	2013
Revidiranje letnih poročil	7	9
Skupaj stroški revizorja	7	9

4.3. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj družbe sta najpomembnejši tveganji kreditno tveganje in tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju ni, saj se družba izključno financira preko dolgoročnih in kratkoročnih posojil matične družbe z nespremenljivo obrestno mero.

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje se izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove in odhodke financiranja. V nadaljevanju so podrobneje prikazana pomembna finančna tveganja, ki se jih skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Najpomembnejši vir kreditnega tveganja (tveganja neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke) predstavlja neplačevanje obveznosti s strani pogodbenih strank. Poslovne in druge terjatve predstavljajo 90 % kratkoročnih sredstev v družbi GVO, d.o.o.. Pretežni del poslovnih terjatev izvira iz terjatev do družb v skupini in sicer 95 %.

Kreditno tveganje se obvladuje predvsem s sprotnim ugotavljanjem bonitete poslovnih partnerjev in aktivno izterjavo terjatev. Skladno s Pravilnikom o upravljanju s terjatvami matične družbe se zahteva od bolj tveganih poslovnih partnerjev zavarovanje potencialnih terjatev.

Postopke predsodne in sodne izterjave se izvaja v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatev do kupcev glede na kreditno sposobnost posameznega kupca, izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev je kreditno tveganje obvladljivo.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	2014	2013
Dana dolgoročna posojila (posojila zaposlencem)	57	107
Druga kratkoročna posojila	26	25
Poslovne in druge terjatve	11.617	10.823
<i>od tega terjatve do kupcev na trgu</i>	579	954
Denar in denarni ustrezniki	106	94
Skupaj	11.806	11.049

Tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti

Plačilno-sposobnostno tveganje je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov oziroma s sposobnostjo zagotavljanja virov likvidnosti in posledično s sposobnostjo za poravnavanje obveznosti ob njihovi zapadlosti.

V letu 2014 se je denarni tok družbe izboljševal in ob koncu leta je bilo tveganje plačilne sposobnosti ocenjeno kot nizko.

Družba tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti obvladuje na podlagi rednega uravnavanja in načrtovanja denarnih tokov. Likvidnost se spremlja dnevno in načrtuje na mesečni, dvomesečni in letni osnovi (dnevno spremljanje z 2-mesečno dnevno napovedjo ter 12-mesečno napovedjo po mesecih), s čemer pravočasno zaznava morebitne primanjkljaje likvidnih sredstev, kar je osnova za odločanje o ukrepih. Za kritje primanjkljajev ima družba na voljo likvidnostno rezervo v obliki kratkoročnega revolving posojila pri matični družbi.

Kot nizko je ocenjeno tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti, kar je rezultat dokaj predvidljivega

denarnega toka, ustrezne kapitalske strukture in aktivnega upravljanja z obratnim kapitalom.

Dolgoročne finančnih obveznosti se nanaša na posojilo družb v skupini, ki zapade v plačilo 31.12.2021.

Zapadlost obveznosti družbe na dan 31.12.2014 in 31.12.2013 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
31.12.2014							
Posojila in krediti	0	0	7	0	2.200	2.500	4.707
Predvidene obresti od posojil	0	0	25	57	271	64	417
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	958	800	5.853	2.309	60	0	9.980
31.12.2013							
Posojila in krediti	0	0	9	2.013	1.500	3.500	7.022
Predvidene obresti od posojil	0	0	16	92	290	125	523
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	788	975	5.553	1.624	120	0	9.060

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo (neto) finančnih obveznosti s kapitalom in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti.. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti.

Družba izkazuje relativno nizko zadolženost, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete.

v tisoč EUR	2014	2013
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	4.707	7.022
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-132	-119
Neto obveznosti	4.575	6.903
Kapital	16.027	15.994
Kapital in neto obveznosti	20.602	22.897
Kazalnik finančnega vzvoda	22,2%	30,1%

Ostala tveganja

Družba se pri svojem poslovanju srečuje tudi z drugimi tveganji, kot so: tveganje izgube projektov na domačem trgu zaradi pasivnosti države, operativnimi tveganji (škoda in nedostopnost do fizičnih sredstev, izpad elektrike, tehnične napake), kar družba uspešno obvladuje z rednimi pridobivanji novih poslov in minimiziranjem verjetnosti neželenih dogodkov.

5. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja se niso pojavili dogodki, ki bi zahtevali popravek računovodskih izkazov.

6. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Poročilo neodvisnega revizorja

Druženiku družbe GVO d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe GVO d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2014, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev bilance stanja družbe GVO d.o.o. na dan 31. decembra 2014 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,

podjetje za revidiranje, d.o.o.

Katarina Sitar Šuštar

Pooblaščenka revizorka

Partner

Ljubljana, 6. marec 2015

KPMG Slovenija, d.o.o.

4